

Ostravská
univerzita
v Ostravě / Výroční zpráva
.....
University of Ostrava / Annual Report / 2003

Ostravská univerzita

v Ostravě / Výroční zpráva

University of Ostrava / Annual Report / 2003

OBSAH

• • •

1.	Úvodní slovo rektora	8
2.	Organizační struktura univerzity v roce 2002	10
3.	Orgány univerzity	11
3.1.	Vedení univerzity	11
3.2.	Akademický senát	13
3.3.	Vědecká rada univerzity	14
3.4.	Správní rada	14
4.	Studijní a pedagogická činnost	15
4.1.	Studijní programy (obory) prezenčního a kombinovaného vzdělávání	15
4.1.1	Počty studijních programů a oborů dle skupin kmenových oborů	15
4.1.2	Nové studijní programy a inovace již uskutečňovaných studijních programů	15
4.2.	Studenti v prezenčním a kombinovaném studiu	16
4.3.	Přijímací řízení	18
4.4.	Absolventi	20
4.4.1	Uplatnění absolventů na trhu práce	21
4.5.	Studijní neúspěšnost	22
4.6.	Celoživotní vzdělávání	22
4.7.	Využívání kreditního systému	24
4.8.	Studium handicapovaných studentů	24
5.	Informační technologie a služby	27
5.1.	Centrum informačních technologií	27
5.1.1	Informační a komunikační technologie	27
5.1.2	Informační infrastruktura	29
5.2.	Dostupnost informačních zdrojů	31
5.3.	Informační systémy vnitřní a vnější	33
5.4.	Univerzitní knihovna	34
5.4.1.	Vývoj knihovního fondu	34
5.4.2	Vývoj finančních prostředků na nákup knihovního fondu (1996-2002)	36
5.4.3	Zpřístupňování elektronických informačních zdrojů	37
5.4.4	Přehled statistických ukazatelů (knihovnické a informační služby)	39
6.	Vědecká, výzkumná a umělecká činnost	45
6.1.	Zaměření vědecké, výzkumné a umělecké činnosti na OU	45
6.2.	Organizační, personální a materiální zabezpečení výzkumu a vývoje	46
6.3.	Zapojení v programech vědy a výzkumu	47
6.3.1	Zaměření výzkumných záměrů na vysoké škole	47
6.3.2	Účast v programech CEP	48
6.3.3	Nejvýzn. projekty výzkumu a vývoje podporované z účelových prostředků státního rozpočtu	48
6.3.4	Národní výzkumná centra	49
6.3.5	Interní grantová soutěž	49
6.4.	Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji	49
6.5.	Příklady významné spolupráce ve výzkumu a vývoji s Akademií věd ČR a s resortními výzkumnými útvary a nevládním sektorem	50
6.6	Zapojování studentů do vědeckovýzkumných a tvůrčích uměleckých aktivit	51
6.7.	Výše a využití institucionálních prostředků na nespecifikovaný výzkum na VŠ	52
7.	Akademičtí pracovníci	55
7.1.	Přepočtený počet zaměstnanců	55

7.2.	Kvalifikační struktura akademických pracovníků.....	56
7.2.1	Zapojení pracovníků v doktorském studiu	56
7.2.2	Graduace pracovníků.....	57
7.3.	Věková struktura akademických pracovníků	56
7.4.	Habilitační a jmenovací řízení	58
7.4.1	Seznam oborů, ve kterých je OU oprávněna konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem	58
7.4.2	Habilitační řízení a profesorská jmenovací řízení na OU v roce 2002	58
7.4.3	Nově jmenovaní profesori a docenti	58
8.	Hodnocení činnosti	60
8.2.	Akreditace studijních programů	60
9.	Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání	61
9.1.	Zapojení do mezinárodních programů	61
9.2.	Programy EU pro vzdělávání a přípravu na povolání	61
9.3.	Program Phare 2000 – Fond rozvoje lidských zdrojů v regionu Moravskoslezsko	62
9.4.	Zahraniční mobilita studentů a akademických pracovníků.....	63
9.5.	Přehled dohod se zahraničními univerzitami	63
9.6.	Přehled dohod se zahraničními univerzitami	63
10.	Činnost fakult a dalších součástí OU	67
10.1.	Filozofická fakulta	67
10.1.1	Vedení fakulty	68
10.1.2	Seznam kateder a pracovišť	68
10.1.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	68
10.1.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	69
10.1.5	Celoživotní vzdělávání	70
10.1.6	Zaměření badatelské činnosti	71
10.1.7	Publikační činnost	74
10.1.8	Ediční činnost.....	74
10.2.	Pedagogická fakulta.....	81
10.2.1	Vedení fakulty	81
10.2.2	Seznam kateder a pracovišť	82
10.2.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	82
10.2.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	83
10.2.5	Celoživotní vzdělávání	83
10.2.6	Zaměření badatelské činnosti	84
10.2.7	Publikační činnost	86
10.2.8	Ediční činnost.....	86
10.3.	Přírodovědecká fakulta	91
10.3.1	Vedení fakulty	91
10.3.2	Seznam kateder a pracovišť	92
10.3.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	92
10.3.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	93
10.3.5	Celoživotní vzdělávání	94
10.3.6	Zaměření badatelské činnosti	94
10.3.7	Publikační činnost	95
10.3.8	Ediční činnost.....	95

10.4.	Zdravotně sociální fakulta	99
10.4.1	Vedení fakulty	99
10.4.2	Seznam kateder a pracovišť	100
10.4.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	100
10.4.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	100
10.4.5	Celoživotní vzdělávání	101
10.4.6	Zaměření badatelské činnosti	101
10.4.7	Publikační činnost	104
10.4.8	Ediční činnost.....	104
10.5.	Institut pro umělecká studia Ostravské univerzity	107
10.5.1	Vedení Institutu	107
10.5.2	Seznam oddělení	107
10.5.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	107
10.5.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	108
10.5.5	Celoživotní vzdělávání	108
10.5.6	Zaměření umělecké činnosti	108
10.5.7.	Umělecká činnost.....	108
10.6.	Ústav pro regionální studia.....	111
10.6.1	Vedení a vědečtí pracovníci	111
10.6.2	Zaměření vědecké činnosti.....	111
10.6.3	Zapojení do badatelských grantů.....	111
10.6.4	Ediční činnost.....	112
10.7.	Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování	113
10.7.1	Pracovníci ústavu	113
10.7.2	Zaměření vědecké činnosti	113
10.7.3	Publikační činnost	114
11.	Další aktivity školy	116
11.1.	Čestný doktorát	116
11.2.	Nejvýznamnější konference, semináře	116
11.3.	Významné výstavy a koncerty	117
11.4.	České akademické hry	117
12.	Péče o studenty	118
12.1.	Ubytovací a stravovací zařízení	118
12.2.	Akademické informační centrum	118
12.3.	Tělovýchovná, sportovní a umělecká činnost.....	119
12.3.1	Přehled umístění studentů OU ve významných sportovních soutěžích.....	119
12.3.2	Přehled umístění studentů OU ve významných uměleckých soutěžích	120
13.	Další rozvoj vysoké školy	121
13.1.	Zapojení v programech Fondu rozvoje vysokých škol	121
13.2.	Zapojení v rozvojových programech MŠMT	121
13.3.	Investiční rozvoj OU.....	123
13.3.1	Stavební akce realizované v roce 2002	124
13.3.2	Stroje, přístroje, zařízení a software pořízené v roce 2002	125
14.	Činnost správní rady OU	126
15.	Závěry	127

1/ ÚVODNÍ SLOVO REKTORA

• • •

Vážený čtenáři,

dostává se Vám do rukou výroční zpráva Ostravské univerzity za rok 2003. Její jednotlivé kapitoly se snaží poskytnout obraz o rozvoji univerzity v rozhodujících oblastech. Nemůže pochopitelně v celé šíři postihnout, čím vším univerzita v roce 2003 žila.

Stručně lze říci, že loňský rok byl ve znamení dalšího naplňování myšlenek Boloňské deklarace i dlouhodobého záměru univerzity. Úspěšně se rozvíjela spolupráce s regionem, Statutárním městem Ostrava a řadou institucí z domova i zahraničí. Ostravská univerzita spolu s Vysokou školou báňskou byla organizátorem Českých akademických her. To přineslo nejen posílení prestiže obou vysokých škol, ale přispělo rovněž významnou měrou k propagaci našeho města.

Podobně jako v letech minulých i v roce 2003 se univerzita těšila značnému zájmu absolventů středních škol. Zájem o studium překračuje současnou kapacitu, v řadě oborů několikanásobně.

Uplynulý rok byl rovněž ve znamení voleb. Do čela Filozofické fakulty byla zvolena doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc., do druhého volebního období vstoupil děkan Zdravotně sociální fakulty doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc., děkan Pedagogické fakulty doc. PhDr. Zbyněk Janáček a děkan Přírodovědecké fakulty doc. RNDr. Petr Šindler, CSc. V listopadu zvolil Akademický senát OU do čela univerzity na další tříleté období doc. RNDr. Vladimíra Baara, CSc.

Dovolte, abych touto cestou vyjádřil své poděkování všem, kteří se o rozvoj univerzity v uplynulém roce zasloužili.

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.
rektor Ostravské univerzity

1/ A WORD OF INTRODUCTION BY THE RECTOR

• • •

Dear Readers,

You are now holding the Annual Report of the University of Ostrava for 2003. The individual chapters of this document aim to give you a picture of how the University has developed over the year in a select number of key areas; it is, of course, impossible to acquaint you with the entire range of the University's activities over the year.

Overall, the past year has seen the University move closer towards fulfilling the goals set out both in the Bologna declaration and in the University's own strategic long-term plan. We successfully developed our cooperation with the Region, the City of Ostrava, and many other institutions both in the Czech Republic and abroad. Together with the Ostrava VŠB Technical University, the University of Ostrava organised the 2003 Czech Academic Games, which not only increased the prestige of both institutions but also helped considerably to strengthen the city's public profile.

In 2003, as in previous years, secondary school graduates showed particular interest in the University. The number of applicants exceeds our current capacity, and for some degree programmes demand outstrips our capacity several times over.

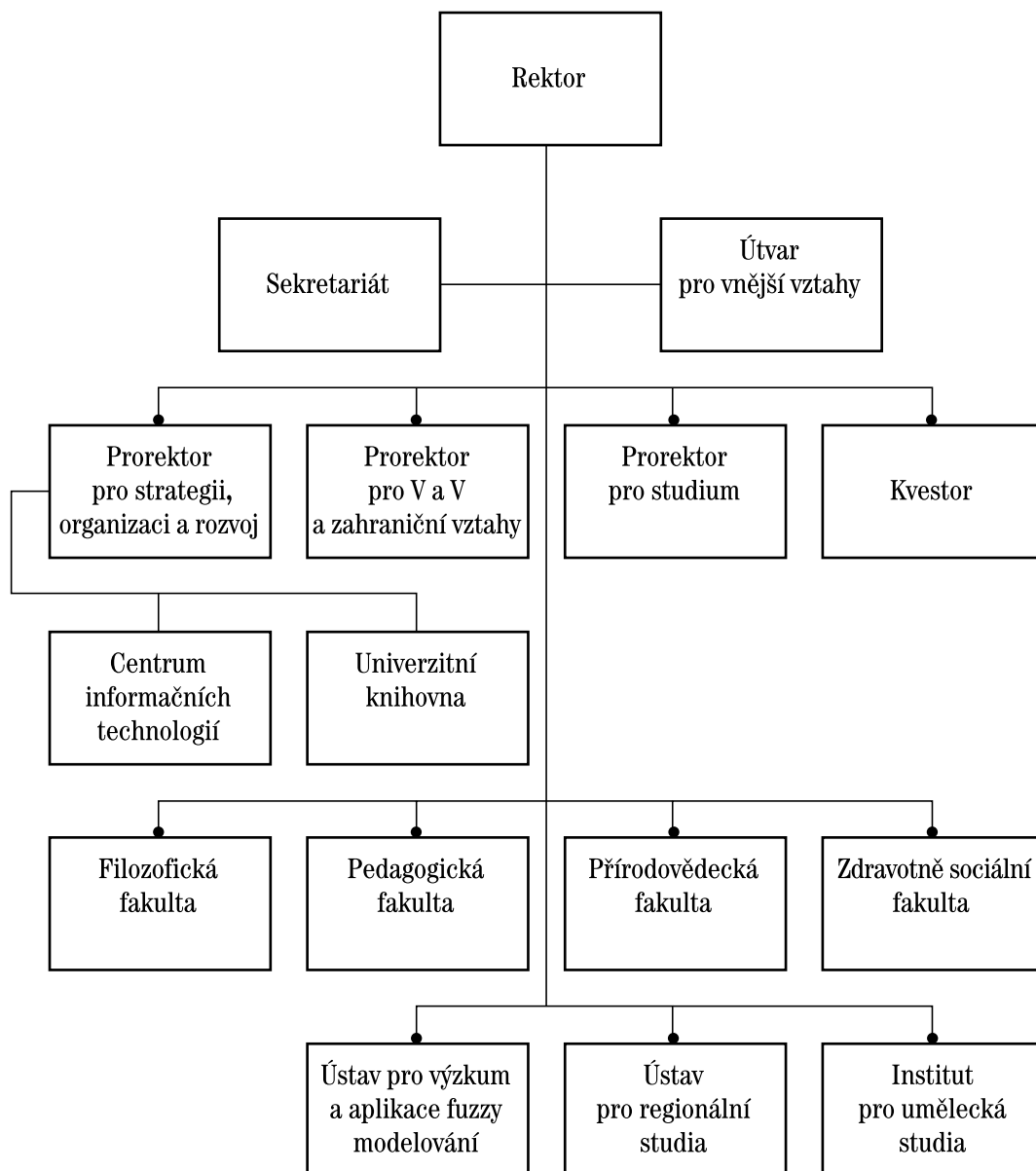
The past year also saw several elections at the University. A new Dean of the Faculty of Arts, doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc., was elected; the Dean of the Medico Social Faculty doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc. was voted back in for a second term in office, as were the Deans of the Pedagogical Faculty and the Faculty of Science, doc. PhDr. Zbyněk Janáček and doc. RNDr. Petr Šindler, CSc. In November 2003 the University's Academic Senate voted for a new Rector, doc. RNDr. Vladimír Baar, CSc.

Please accept my thanks to everybody who has contributed to the successful development of the University in the past year.

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.
Rector, University of Ostrava

2/ ORGANIZAČNÍ STRUKTURA OU

•••

3/ ORGÁNY UNIVERZITY

• • • Rektorát Ostravské univerzity / Rektor's office of University of Ostrava

3.1 Vedení univerzity

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.
rektor / Rector

1/ Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.
prorektor pro strategii,
organizaci a rozvoj
*(Vice-Rector for Strategy
and Development)*

2/ PhDr. Hana Srpová, CSc.
prorektorka pro studium
(Vice-Rector of Education)

3/ Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.
prorektor pro vědu, výzkum
a zahraniční vztahy
*(Vice-Rector of Science,
Research and International
Affairs)*

4/ Ing. Ladislav Kudela
kvestor
(Bursar)

5/ Doc. PhDr. Jana Kutnohorská, CSc.
předsedkyně Akademického
senátu OU od června 2003
(Chairman of Academic Senate)

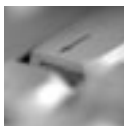
3.2 Členové Akademického senátu Ostravské univerzity (od června 2003) (Academic Senate of the University of Ostrava)

Komora akademických pracovníků:

- Baar, Vladimír, doc., RNDr., CSc.
Přírodovědecká fakulta
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje
24. 11. 2003 zvolen rektorem a přestává být členem AS OU
- Bogoczová, Irena, doc., PhDr., CSc.
Filozofická fakulta
katedra českého jazyka
- Drozd, Pavel, Mgr., Ph.D.
Přírodovědecká fakulta
katedra biologie a ekologie
- Dušová, Bohdana, PhDr.
Zdravotně sociální fakulta
katedra managementu a služeb
ve zdravotnictví
- Dvořák, Dalibor, doc., RNDr., CSc.
Přírodovědecká fakulta
katedra fyziky
- Gejgušová, Ivana, Mgr.
Pedagogická fakulta
katedra českého jazyka a literatury s didaktikou
- Chmelová, Jana, MUDr., Ph.D.
Zdravotně sociální fakulta
Ústav zobrazovacích metod
- Kutnohorská, Jana, doc., PhDr., CSc.
Zdravotně sociální fakulta
katedra ošetřovatelství
předsedkyně AS OU
- Květoň, Pavel, doc., RNDr., CSc.
Pedagogická fakulta
katedra matematiky s didaktikou
- Ludva, Pavel, RNDr.
Pedagogická fakulta
katedra tělesné výchovy
- Mácha, Přemysl, Mgr.
Filozofická fakulta
katedra filozofie
- Málková, Iva, PaedDr., Ph.D.
Filozofická fakulta
katedra české literatury, literární vědy
a dějin umění
- Nedomová, Zdeňka, PhDr., Ph.D.
Filozofická fakulta
katedra slavistiky
- Přádka, Miroslav, MUDr., Ing., Ph.D.
Zdravotně sociální fakulta
Ústav patologické anatomie
- Tvrdlík, Josef, Ing., CSc.
Přírodovědecká fakulta
katedra informatiky a počítačů
- Vaněk, Vladimír, PaedDr., CSc.
Pedagogická fakulta
katedra technické a pracovní výchovy

Komora studentů:

Hofírek, Pavel	Filozofická fakulta
Horák, Miroslav	Filozofická fakulta
Kollárová, Nina	Přírodovědecká fakulta
Lankočí, Rudolf	Pedagogická fakulta
Liška, Antonín	Zdravotně sociální fakulta
Mach, Jan	Přírodovědecká fakulta
Vítkovský, Adam	Pedagogická fakulta
Žukovský, Daniel, Mgr.	Zdravotně sociální fakulta

3.3 Vědecká rada Ostravské univerzity v Ostravě (The Scientific Board of the University of Ostrava)

- 1) Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.
  - 2) Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.
  - 3) Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.
  - 4) PhDr. Hana Srpová, CSc.
  - 5) Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.
  - 6) Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
  - 7) Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.
  - 8) Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.
  - 9) Prof. Rudolf Bernatík
  - 10) Doc. PhDr. Hana Lukášová, CSc.
  - 11) Prof. PhDr. Lumír Ries, CSc.
  - 12) Prof. PhDr. Jan Mazurek, CSc.
  - 13) Prof. PhDr. Jaroslav Hubáček, CSc.
  - 14) Prof. PhDr. Milan Myška, DrSc.
  - 15) Prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.
  - 16) Prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc.
  - 17) Prof. PhDr. Jiří Damborský, DrSc.
  - 18) Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.
  - 19) Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.
  - 20) Prof. RNDr. Ing. Vladislav Kříž, DrSc.
  - 21) Prof. PhDr. Jan Keller, CSc.
  - 22) Doc. MUDr. Milan Grudmann, CSc.
  - 23) Prof. RNDr. Lubomír Dobiáš, CSc.
  - 24) Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.
  - 25) Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
  - 26) Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.
- Externí členové:
- 1) Prof. Ing. Václav Roubíček, CSc.
  - 2) Prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc.
  - 3) Prof. RNDr. PhDr. Jan Štěpán, CSc.
  - 4) Doc. Ing. Prabir Ganguly, CSc.
  - 5) Prof. Ing. Kamil Wichterle, DrSc.
  - 6) Doc. MUDr. Jan Tošovský, CSc.
  - 7) Prof. RNDr. Jozef Kelemen, DrSc.
  - 8) Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.

3.4 Správní rada Ostravské univerzity v Ostravě (The Board of Trustees of the University of Ostrava)

Předseda:

- Mgr. Ilja Racek

Členové:

- Ing. Evžen Tošenovský
- Ing. Petr Lachnit, CSc.
- MUDr. Jaroslav Lux
- PhDr. Lubomír Zaorálek
- Ing. Jan Svozil
- Ing. Brigita Štefánková
- Prof. Ing. Vítězslav Kuta, CSc.
- PhDr. Pavel Cink

4/ STUDIJNÍ A PEDAGOGICKÁ ČINNOST

• • • PhDr. Hana Srpová, CSc.

4.1 Studijní programy (obory) prezenčního a kombinovaného vzdělávání

V roce 2003 podaly Filozofická fakulta, Pedagogická fakulta a Institut pro umělecká studia na základě čl. III odst. 1 zákona č. 147/2001 Sb. žádost o akreditaci (tzn. reakreditaci) těch magisterských a navazujících magisterských studijních programů, u nichž požádaly o akreditaci před 1. červencem 2001. Byl tím ukončen proces reakreditace na OU dosud vyučovaných studijních programů ve smyslu zákona.

4.1.1 Počty studijních programů a oborů dle skupin kmenových oborů

• *Tabulka č. 1: Počty studijních programů v členění na skupiny oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Studijní programy / obory				Celkem
		Bc.	NMgr.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11	1/2	1/2	1/3	1/3	4/10
Geografické obory	13	1/4	1/3	1/3	1/1	4/11
Chemické obory	14	1/1	1/1	-	-	2/2
Biologické obory	15	1/2	-	-	-	1/2
Ekologie a ochrana prostředí	16	1/1	1/1	1/1	-	3/3
Fyzikální obory	17	1/2	1/1	-	-	2/3
Informatika	18	2/3	1/4	1/2	-	4/9
Zdravotnictví	53	5/8	-	1/1	-	6/9
Politologie	67	1/1	1/2	1/1	1/1	4/5
Obory z oblasti historie	71	1/2	1/2	1/1	1/1	4/6
Filologie	73	1/5	1/1	1/1	1/1	4/8
Rekreologie	74	1/1	-	-	-	1/1
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	2/5	1/1	3/40	1/1	7/47
Teorie umění	81	1/2	-	-	1/1	2/3
Umění a užité umění	82	1/5	1/4	1/1	-	3/10
Celkem		21/44	11/22	12/54	7/9	51/129

V roce 2003 bylo na fakultách a IpUS OU akreditováno celkem 51 bakalářských, magisterských navazujících i magisterských nestrukturovaných a doktorských studijních programů se 129 studijními obory. Ve srovnání s minulým rokem je to nárůst o 3 studijní programy a 13 studijních oborů. V souvislosti s tradicí OU se nabízí nejbohatší spektrum ve skupině oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče (47 oborů), a to na Filozofické, Pedagogické a Přírodovědecké fakultě. S výjimkou studijních programů Učitelství pro ZŠ a Učitelství pro SŠ, celkem tří oborů studijních programů Filologie, Historické vědy, Sociální politika a sociální práce a studijního programu Hudební umění již byly ostatní programy akreditovány v podobě transformované na bakalářský program a magisterský navazující program ve smyslu Boloňské deklarace.

4.1.2 Nové studijní programy a inovace již uskutečňovaných studijních programů

Během roku 2004 byla udělena akreditace novým studijním programům a oborům, ale kromě toho akreditace některých studijních programů (dále SP) byla rozšířena o další studijní obory (dále SO):

FF: akreditace byla udělena bakalářskému SP Filozofie se SO Praktická filozofie, navazujícímu magisterskému SP Historické vědy se SO Hospodářské a sociální dějiny novověku a SO Kulturní dějiny.

Akreditace dvou bakalářských SP byla rozšířena o další SO: bakalářský SP Historické vědy o SO České a československé dějiny a SP Obecná teorie a dějiny umění a kultury o SO Dějiny umění se zaměřením na památkovou péči a technické památky. Akreditace navazujícího magisterského SP Sociální politika a sociální práce byla rozšířena o SO Sociální práce s poradenským zaměřením na prevenci a resocializaci.

Akreditace byla prodloužena bakalářskému SP Sociální politika a sociální práce se SO Poradenství v sociální práci; dále navazujícímu magisterskému SP Sociální politika a sociální práce se SO Sociální práce s poradenským zaměřením a magisterským SP Filologie se SO Polský jazyk, SP Historické vědy se SO Historie, SP Sociální politika a sociální práce se SO Sociální práce s poradenským zaměřením, SP Učitelství pro střední školy se SO Učitelství anglického jazyka pro SŠ, Učitelství českého jazyka pro SŠ, Učitelství německého jazyka pro SŠ, Učitelství polského jazyka pro SŠ, Učitelství ruského jazyka pro SŠ, Učitelství španělského jazyka pro SŠ, Učitelství historie pro SŠ, Učitelství základů společenských věd pro SŠ, SP Učitelství pro základní školy se SO Učitelství anglického jazyka pro 2. st. ZŠ, Učitelství německého jazyka pro 2. st. ZŠ, Učitelství polského jazyka pro 2. st. ZŠ, Učitelství ruského jazyka pro 2. st. ZŠ, Učitelství historie pro 2. st. ZŠ. Významným úspěchem FF je získání habilitačního řízení v oborech Polský jazyk a Dějiny české literatury a řízení ke jmenování profesorem v oboru Polský jazyk.

PdF: na fakultě byl nově akreditován bakalářský SP Rekreatologie se SO Rekreatologie – pedagogika volného času. Akreditace magisterského SP Učitelství pro střední školy byla rozšířena o SO Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a základní umělecké školy.

PřF: nově byl akreditován navazující magisterský SP Chemie se SO Fyzikální chemie povrchů a rozšířena akreditace následujících bakalářských SP o nové SO: SP Aplikovaná matematika o SO Matematické a počítačové metody zpracování informací, SP Biologie o SO Aplikovaná ekologie, SP Geografie o SO Kartografie a geoinformatika.

ZSF: akreditace bakalářského SP Specializace ve zdravotnictví byla rozšířena o SO Radiologický asistent.

IpUS: magisterskému SP Hudební umění byla prodloužena platnost akreditace.

Na fakultách pokračuje snaha o snížení hodin přímé výuky a o zvýšení nároků na samostatné studium studentů. Inovace dále spočívá v tvorbě dalších e-learningových výukových opor a v přípravě akreditací SP v kombinované, nebo dokonce distanční formě a v aplikaci moderních informačních a komunikačních technologií.

4.2 Studenti v prezenčním a kombinovaném studiu

• *Tabulka č. 2: Počty studentů bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu na jednotlivých fakultách a ústavech OU (stav k 31. 10. 2003)*

	Studijní programy				Forma studia		Studenti Celkem
	Bc.	NMgr.	Mgr.	Ph.D.	Prezenční	Kom. a distanční	
Filozofická	583	87	891	49	1 406	204	1 610
Pedagogická	962	82	1 646	18	1 506	1202	2 708
Přírodovědecká	619	43	851	54	1 408	159	1 567
Zdravotně sociální	571	-	167	16	643	111	754
IpUS	86	-	91	-	177	-	177
Celkem	2 821	212	3 646	137	5 140	1 676	6 816

Počet studentů na OU poprvé překročil hranici 6 000 studentů, čímž zároveň překročil počet původně plánovaný na rok 2005 v dlouhodobém záměru OU. V celkovém množství studentů OU stále převažují studenti magisterských nestrukturovaných studijních programů (53,5 %), ve srovnání s loňským rokem se však o 742 zvýšil počet studentů v bakalářských studijních programech.

Z 6 816 studentů připadá 75,4 % na studium v prezenčních formách – došlo tedy k mírnému snížení (v r. 2002 76,16 %). Ke zvýšení počtu studentů došlo na všech fakultách i IpUS. Nejvíce studentů bylo imatrikulováno na Pedagogické fakultě (39,7 % z celkového počtu na OU). Ve srovnání s r. 2002 činí nárůst počtu studentů PdF 9,0 %, počet studentů FF se zvýšil o 18,6 %, na PřF o 23,3 %, ZSF o 9,6 % a IpUS o 35,1 %.

• *Tabulka č. 3: Počty studentů OU dle skupin kmenových oborů (stav k 31. 10. 2003)*

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Studenti ve studijním programu				Celkem
		Bc.	NMgr.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11	28	4	151	37	220
Geografické obory	13	132	21	229	17	399
Chemické obory	14	54	-	-	-	54
Biologické obory	15	127	-	-	-	127
Ekologie a ochrana prostředí	16	15	9	43	-	67
Fyzikální obory	17	31	6	-	-	37
Informatika	18	232	3	113	-	348
Zdravotnictví	53	571	-	167	-	738
Filozofie	61	49	-	-	-	49
Politologie	67	48	53	119	16	236
Obory z oblasti historie	71	24	25	51	21	121
Filologie	73	416	9	68	13	506
Rekreologie	74	50	-	-	-	50
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	912	82	2 614	18	3 626
Teorie umění	81	46	-	-	15	61
Umění a užité umění	82	86	-	91	-	177
Celkem		2 821	212	3 646	137	6 816

V souvislosti s nejvyšší a nejrozmanitější nabídkou SP Učitelství pro ZŠ a Učitelství pro SŠ a jejich SO na třech fakultách OU a s atraktivními SP Sociální politika a sociální práce, Speciální pedagogika a Specializace v pedagogice připadá stále nejvíce studentů na skupinu oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče (53,2 %), což ve srovnání s rokem 2002 znamená nárůst o 185 studentů. Velký zájem o obory zdravotnické, filologické a o informační technologie stále nemůže být lépe uspokojen vzhledem k personálním a kapacitním možnostem OU.

• *Tabulka č. 4: Vývoj počtu studentů OU a jejich součástí v letech 1998 – 2003*

Fakulta, ústav	r. 1998	r. 1999	r. 2000	r. 2001	r. 2002	r. 2003
FF	1 229	1 202	1 206	1 240	1 357	1 610
PdF	2 167	2 386	2 458	2 475	2 485	2 708
PřF	934	1 167	1 177	1 164	1 271	1 567
ZSF	436	487	550	582	688	754
IpUS	-	-	-	85	131	177
Celkem	4 766	5 242	5 391	5 546	5 932	6 816

Srovnáme-li současný počet studentů OU s rokem 1998, pak zaznamenáme navýšení o 43,0 %. Pokud se však nezmění situace ve financování vysokého školství, musíme konstatovat, že další navyšování počtu studentů již nebude pravděpodobně možné, a to ani z personálních, ani z prostorových důvodů. Také přetrvává problém se studenty, kteří si z jiných než např. zdravotních či rodinných důvodů prodlužují standardní dobu studia, čímž nejen snižují financování OU, ale také zvyšují počet nepřijatých uchazečů o studium.

• *Tabulka č. 5: Počty studentů cizího státního občanství dle fakult*

Typ studijního programu	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	OU
Bakalářský	13	-	6	10	2	31
Navazující magisterský	1	-	-	-	-	1
Magisterský	7	8	9	2	9	35
Doktorský	4	4	2	-	-	10
Celkem	25	12	17	12	11	77

Počet studentů OU s cizím státním občanství se ve srovnání s r. 2002 zvýšil o 13, stále však tvoří nepatrnou část všech studujících (1,1 %). Příprava dvou doktorských SP v anglickém jazyce tento poměr sice může pozměnit, ale pokud bude platit stávající zákon o vysokých školách a studenti ze zemí Evropské unie za cizince považováni nebudou, pak ze zvýšených nároků na výuku (vyučující i vybavení) nebude plynout zvýšení příjmů OU. Akreditace SP v cizím jazyce je však významným posílením prestiže vysoké školy a nezanedbatelný není ani přínos pro zdokonalování odborné komunikace ve světovém jazyce pro všechny účastníky vzdělávacího procesu. Další možností, která otevírá možnost studia na OU pro studenty s cizím státním občanstvím, je pořádání kurzů češtiny pro cizince na FF. Jejich počet se neustále zvětšuje, stejně jako roste zájem o tyto kurzy.

4.3 Přijímací řízení

• *Tabulka č. 6: Zájem uchazečů o studium dle skupin kmenových oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Počet				
		přihlášek ¹	přihlášených ²	přijetí ³	přijatých ⁴	zapsaných
Matematické obory	11	195	195	129	129	75
Geografické obory	13	871	871	260	260	191
Chemické obory	14	98	98	69	69	39
Biologické obory	15	380	380	100	100	59
Ekologie a ochrana prostředí	16	54	54	33	33	29
Fyzikální obory	17	49	49	38	38	22
Informatika	18	354	354	176	176	150
Zdravotnictví	53	1 264	1 127	250	250	248
Filozofie	61	101	101	52	52	49
Politologie	67	917	917	77	77	83
Obory z oblasti historie	71	185	185	87	87	78
Filologie	73	651	651	172	172	144
Rekreologie	74	150	150	45	45	50
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	4 265	4 265	1 252	1 252	1 157
Teorie umění	81	64	64	25	25	25
Umění a užité umění	82	352	352	74	74	70
Celkem		9 950	9 813	2 839	2 839	2 469

¹ počet všech podaných přihlášek, ² počet fyzických osob (zahrnutý vícenásobné přihlášky)

³ počet kladně vyřízených přihlášek, ⁴ počet fyzických osob (zahrnuti přijatí na více oborů)

Největšímu zájmu se těšily atraktivní skupiny kmenových oborů, jako jsou Pedagogika, učitelství a sociální péče (Mgr. a Bc. SP Učitelství, Vychovatelství, Sociální politika a sociální práce, Pedagogika, Speciální pedagogika a Specializace v pedagogice), Zdravotnictví (především Bc. SP Ošetřovatelství a Rehabilitace), Geografické obory (Bc. a Mgr. SP Geografie), Informatika (Bc. SP Aplikovaná informatika a Informatika) a Filologie (SO Angličtina ve sféře podnikání a Němčina ve sféře podnikání).

K úspěšnému absolvování přijímacích zkoušek (nejen na OU) napomáhají uchazečům o studium na českých vysokých školách také přípravné kurzy, které jsou pořádány stále se zvyšujícím počtem kateder OU. Účast u přijímacích zkoušek byla vysoká: dostavilo se 8 015 uchazečů (a 229 v náhradním termínu), což činí 82,85 % přihlášek. Přijímací zkouška byla prominuta 325 uchazečům.

Hlavní přijímací komise rozhodly o přijetí 2 839 uchazečů o studium, tedy 28,9 % z přihlášených. K zápisu se dostavilo 2 469 přijatých, tj. 87,0 %.

• *Tabulka č. 7: Vývoj zájmu o studium dle fakult (1998 – 2003)*

Fakulta, ústav		r. 1998	r. 1999	r. 2000	r. 2001	r. 2002	r. 2003
FF	přihlášeno	3 880	3 118	4 072	2 762	2 945	2 655
	zapsáno	236	299	351	317	444	560
PdF	přihlášeno	3 326	4 115	3 899	3 195	3 369	3 369
	zapsáno	606	890	611	654	726	953
PřF	přihlášeno	1 936	2 386	1 638	2 114	1 997	2 297
	zapsáno	263	449	317	368	445	632
ZSF	přihlášeno	1 164	1 236	945	1 142	1 165	1 277
	zapsáno	151	167	196	209	283	254
IpUS	přihlášeno	-	-	-	81	235	352
	zapsáno	-	-	-	30	68	70
Celkem	přihlášeno	10 306	10 885	10 554	9 294	9 711	9 950
	zapsáno	1 256	1 805	1 475	1 578	1 966	2 469

Z tabulky je zřejmé, že přetrvává vysoký zájem o studium na OU. Úměrně tomu jsme postupně zvyšovali počet přijatých (s výjimkou r. 2000, kdy MŠMT uplatnilo ekonomické sankce za překročení stanoveného limitu). Problémem zůstává, že MŠMT financuje zvláště skupinu studentů, kteří studují na vysoké škole 1. až 3. rok (ne ročník), a tak jsou univerzity ekonomicky znevýhodněny, pokud uspějí při přijímacích zkouškách uchazeči, kteří už předtím studovali na jiné veřejné vysoké škole (a častokrát mají větší naději na úspěch při přijímacích zkouškách). Proto se opakovaně na univerzitách netechnických skupin oborů stává, že část studentů v 1. až 3. ročníku je v matrice vedena v následující skupině (4. a další rok studia), která je početně výrazně limitována při financování a která je navíc navyšována studenty překračujícími standardní dobu studia.

Na www stránkách OU je podle Vyhlášky MŠMT č. 343 a Směrnice rektora č. 52/2003 zveřejněn průběh přijímacího řízení na adrese: www.osu.cz/prijimaci03

Zprávy o konání a výsledcích PŘ fakult a IpUS: viz Příloha č. 1

4.4 Absolventi

• *Tabulka č. 8: Počty absolventů dle studijních programů a fakult*

Studijní programy	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	Celkem
Bakalářské	56	169	34	111	-	370
Magisterské navazující	10	1	-	-	-	11
Magisterské (učitelské)	81	287	49	-	-	417
Magisterské (neučitelské)	34	88	64	24	15	225
Doktorské	1	1	2	-	-	4
Celkem	182	546	149	135	15	1 027

V přímé závislosti na počtu absolvuje nejvíce studentů na PdF (53,2 %), následují FF (17,7 %), PřF (14,5 %) a ZSF (13,1 %). Na IpUS prozatím absolvují studenti jen jednoho magisterského programu.

• *Tabulka č. 9: Počty absolventů dle skupin kmenových oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny	Absolventi ve studijním programu				Celkem
	kmen. oborů	Bc.	NMgr.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11	-	-	20	2	22
Geografické obory	13	-	-	28	-	28
Chemické obory	14	6	-	-	-	6
Biologické obory	15	18	-	-	-	18
Ekologie a ochrana prostředí	16	-	-	7	-	7
Fyzikální obory	17	7	-	-	-	7
Informatika	18	3	-	9	-	12
Zdravotnictví	53	111	-	24	-	135
Politologie	67	-	10	24	-	34
Obory z oblasti historie	71	1	-	4	-	5
Filologie	73	50	-	6	1	57
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	169	1	505	1	676
Teorie umění	81	5	-	-	-	5
Umění a užité umění	82	-	-	15	-	15
Celkem		370	11	642	4	1 027

Stále se zvyšuje počet studentů, kteří studují déle, než je standardní doba studia, ať už ze zdravotních, nebo jiných osobních důvodů, v důsledku mobility na zahraniční univerzity v rámci programu Socrates-Erasmus nebo proto, že nezvládnou relativní svobodu, kterou jim poskytuje kreditní systém studia. Velkou skupinu tvoří ti studenti, kteří se snaží spíš zneužívat status studenta a všechny z něho plynoucí (ekonomické) výhody. Ani zákonné poplatky za překročení standardní doby o více než jeden rok situaci příliš nezlepšily, protože mnohým jsou pro ekonomické a rodinné problémy poplatky sníženy, nebo dokonce prominuty. Tato skupina studentů způsobuje problémy při financování studia ostatních „řádných“ studentů a snižuje počet přijatých v daném roce.

4.4.1 Uplatnění absolventů na trhu práce

Pro alespoň rámcový přehled o uplatnění našich absolventů podle jednotlivých fakult a IpUS jsme vybrali ze statistik šesti úřadů práce v Moravskoslezském kraji ty absolventy, kteří byli vedeni v evidenci mezi uchazeči o zaměstnání (přehled neobsahuje všechny úřady práce v ČR z důvodů prostorových, ale hlavně proto, že převážná část našich studentů pochází z tohoto kraje a že právě tento kraj má jednu z největších nezaměstnaností, takže slouží jako reprezentativní vzorek).

- *Tabulka č. 10: Počty absolventů OU evidovaných okresními úřady práce Moravskoslezského kraje v roce 2003*

Počet zaevidovaných absolventů v roce 2003 (stav k 31. 8. 03)							
Fakulta	Bruntál	Frýdek-Místek	Karviná	Nový Jičín	Opava	Ostrava	Celkem
FF	0	3	24	0	6	12	45
PdF	3	4	16	0	3	17	43
PřF	4	9	13	1	5	10	42
ZSF	2	3	5	2	6	13	31
IpUS	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	9	19	58	3	20	52	161

Počet zaevidovaných absolventů v roce 2003 (stav k 31. 12. 03)							
Fakulta	Bruntál	Frýdek-Místek	Karviná	Nový Jičín	Opava	Ostrava	Celkem
FF	1	4	14	0	4	9	32
PdF	2	5	8	0	3	10	28
PřF	1	14	7	1	6	3	32
ZSF	1	3	2	2	6	8	22
IpUS	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	5	26	31	3	19	30	114

Průměrně bylo evidováno za r. 2003 137,5 absolventů – podle očekávání nejvíce na Karvinsku a Ostravsku (stejně jako v roce 2002). Ve srovnání s minulým rokem se počet evidovaných absolventů OU v roce 2003 zvýšil o 29,7 %. Vzhledem k tomu, že jsou za „absolventy“ považováni evidovaní, u nichž od úspěšného ukončení studia neuplynuly více než dva roky, při průměrném počtu absolventů za rok 2002 a 2003 tvoří nezaměstnaní absolventi OU 13,3 % z celkového počtu absolventů OU.

Tyto údaje však nevypovídají o tom, zda absolventi našli uplatnění ve vystudovaných oborech (a zda se o to vůbec snažili). Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů neumožní univerzitě, aby data získala z jiných pramenů, a tak závisí jen na ochotě našich absolventů, zda údaje o zaměstnání univerzitě (fakultě) poskytnou. K tomu účelu slouží adresa absolvent@osu.cz

4.5 Studijní neúspěšnost

• *Tabulka č. 11: Počty neúspěšných studentů dle programů a oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Neúspěšní studenti ve studijním programu				Celkem neúspěšní studenti
		Bc.	NMgr.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11	1	-	13	5	19
Geografické obory	13	2	-	16	-	18
Chemické obory	14	21	-	-	-	21
Biologické obory	15	10	-	-	-	10
Ekologie a ochrana prostředí	16	1	-	7	-	8
Fyzikální obory	17	11	-	-	-	11
Informatika	18	46	-	9	-	55
Zdravotnictví	53	41	-	6	-	47
Politologie	67	5	-	8	1	14
Obory z oblasti historie	71	-	1	14	4	19
Filologie	73	46	2	9	-	57
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	23	1	178	2	204
Teorie umění	81	5	-	-	3	8
Umění a užité umění	82	4	-	-	-	4
Celkem		216	4	260	15	495

Z celkového počtu studujících neuspělo v minulém roce 7,3 % studentů. Nejvyšší počet jsme podle očekávání zaznamenali u nejpčetnější skupiny kmenových oborů, tj. Pedagogika, učitelství a sociální péče. Ve srovnání s rokem 2002 je počet neúspěšných vyšší o 57. Nejvyšší podíl mají studenti 1. ročníků, protože buď nezískali za první semestr minimálně 20 kreditů, nebo protože uspěli při přijímacích zkouškách na jiný SP, SO nebo na jinou vysokou školu (lékařské fakulty u studentů ZSF apod.). Vysoká neúspěšnost studentů programu Aplikovaná informatika je dána především kombinovanou formou studia, která vyžaduje od studentů vysokou motivaci, systematický přístup, vhodné rozvržení studia atd. – klade tedy mnohem větší nároky než forma prezenční.

4.6 Celoživotní vzdělávání

Fakulty a IpUS nabízejí každoročně řadu kurzů a jiných forem dalšího studia a vzdělávání. Tato nabídka se neustále rozšiřuje a je nabízena stále většímu počtu zájemců.

• Tabulka č. 12: Přehled realizovaných aktivit v celoživotním vzdělávání včetně počtu frekventantů

Název aktivity	Počty frekventantů					
	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	OU
Výchovné poradenství	-	47	-	-	-	47
Specializační studium	42	429	-	43	-	514
Doplňující pedagogické studium	-	839	-	-	-	839
Rozšiřující studium	-	155	99	-	-	254
Přípravné kurzy	182	-	478	147	-	807
Odborné kurzy	618	240	41	306	21	1 226
Konference, semináře	185	-	436	3 821	-	4 442
Soutěže	-	-	-	-	-	-
Univerzita třetího věku	136	-	-	137	-	273
Celkem	1 163	1 710	1 054	4 454	21	8 402

Z tabulky č. 12 plyne, že se počet frekventantů těchto aktivit CŽV ve srovnání s rokem 2002 zvýšil o 5 094. Tento trend odpovídá neustále narůstajícím požadavkům společnosti na tzv. „lifelong learning“, a proto i vzrůstajícímu zájmu veřejnosti o další studium, především v učitelských a filologických oborech.

• Tabulka č. 13: Počty programů CŽV podle skupin oborů

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Programy CŽV v rámci akred. SP		Ostatní celkem	Celkem
		bezplatné	placené		
Matematické obory	11	-	-	2	2
Geografické obory	13	-	-	1	1
Chemické obory	14	-	-	-	-
Biologické obory	15	-	-	2	2
Ekologie a ochrana prostředí	16	-	-	-	-
Fyzikální obory	17	-	-	-	-
Informatika	18	-	-	3	3
Zdravotnictví	53	-	1	-	1
Politologie	67	-	1	-	1
Obory z oblasti historie	71	-	-	2	2
Filologie	73	-	-	41	41
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	-	1	32	33
Teorie umění	81	-	-	-	-
Umění a užité umění	82	-	-	-	-
Celkem		-	3	83	86

• Tabulka č. 14: Vývoj počtu studujících v rámci CŽV (1998 - 2003)

1998	1999	2000	2001	2002	2003
730	1 191	1 427	1 944	3 308	8 402

4.7 Využívání kreditního systému

Na OU platí kreditní systém od 1. září roku 1999. Během čtyř let jeho fungování bylo třeba provést některé úpravy, které se odrazily ve změnách Vnitřních předpisů OU i v příslušných směrnících. Přetrvávajícími problémy jsou stále vysoké počty předmětů nutných k absolutoriu, které však byly schváleny Akreditační komisí při akreditování jednotlivých SP. Roli zde hraje tradiční středoevropský pohled na vysokoškolské studium, kdy je stále vyžadována kvantita v počtu absolvovaných předmětů, čímž jsou však snižovány kvalita i možnosti samostudia studentů.

4.8 Studium handicapovaných studentů

Na OU v roce 2003 studovalo 9 handicapovaných studentů: 1 na FF, 5 na PdF, 1 na PřF a 2 na ZSF. V jejich výuce převažují individuální konzultace. Počet je limitován jednak náročností studia na vysoké škole, jednak minimálním počtem bezbariérových přístupů do budov OU (1 budova PdF, 1 na ZSF a 1 na PřF).

STUDY AND TEACHING ACTIVITY

• • • Resumé

In 2003 the Faculty of Arts, the Faculty Pedagogical and the Institute for Artistic Studies applied for re-accreditation of standard (usually 5-year) and extension-type Masters' degree programmes which had previously been subject to accreditation before 1 July 2001. This step completed the re-accreditation process for current degree programmes at the University of Ostrava in line with legal requirements.

During the course of the year a total of 51 Bachelor degrees, both types of Masters' degrees and doctoral programmes, covering 129 various study combinations, were accredited at the Faculties of the University and at the Institute for Artistic Studies. As is now traditional, the University offers the widest range of degree subjects within the subject specialisation groups of Pedagogy, Teaching and Social Care (47 subjects), which are taught at the Faculties of Arts, Science and the Pedagogical Faculty. With the exception of the Teaching programmes, all of the programmes were accredited in their new, restructured form, as a basic Bachelor degree followed up by Masters' extension programmes, in line with the Bologna Declaration.

Efforts are continuing within the Faculties to reduce the number of hours of direct teaching and to increase the role of independent study by undergraduates. Other innovations are the production of additional e-learning study materials and the preparation of either part-time or 100% distance learning programmes for accreditation. In addition, the role of modern information and communication technologies in teaching is being strengthened.

The total number of students at the University exceeded 6,000 for the first time in its history, topping the target set for 2005 in the University's long-term development plan. The majority of students continue to be enrolled in traditional (i.e. mainly 5-year) Masters' degree programmes (53.5%), however the number of students on Bachelor courses rose by 742 as against last year. Out of the total of 6,816 students, 75.4% are enrolled in full-time study programmes, a slight drop on the previous year.

The number foreign students at the University rose by 13 from last year, however non-Czech citizens still make up only a small percentage of the University total. It is expected that the successful accreditation of two English-language doctoral degree programmes will help to increase this ratio. Another way of opening up opportunities for foreign nationals to study at the University of Ostrava is by holding Czech language courses for foreigners at the Faculty of Arts. The number of students enrolled in these courses is constantly growing, as is demand.

A total of 9,950 applications were received to study at the University in 2003. The greatest interest was in attractive groups of degree subjects such as Pedagogy, Teaching and Social Care, Health Care, Geography, Information Technology and Languages. The University also held several preparatory courses for potential applicants to Czech universities, and the number of Departments involved in such courses continues to grow.

1,027 students completed their studies at the University in 2003. The number of students who study for a longer period than the standard length of study is, however, still rising. There are several possible reasons for this increase: some students may prolong their studies for personal or medical reasons; others as a result of mobility programmes such as Socrates-Erasmus, within which students spend time

at universities abroad; but for some students the reason lies in their inability to cope with the relative freedom offered to them by the credit system. A significant group of students attempt to abuse their student status, and thus to continue to benefit from the various advantages (above all economic) that they gain via this status.

7.3% of students failed to meet their study commitments during last year. The largest numbers of failures were, as expected, in the largest subject groups, i.e. degrees within the Pedagogy, Teaching and Social Care group.

The Faculties and the Institute for Artistic Studies continue to offer a wide range of further education courses every year. This range of courses is constantly expanding and succeeding in reaching an ever wider public. In 2003 a total of 8,402 students were enrolled in various forms of lifelong learning courses at the University. This trend mirrors the increasing demand in society as a whole for lifelong learning and thus the growing interest of the general public in further education, especially in teacher training courses and languages.

The credit system of study has been in use at the University since 1 September 1999. During the course of the four years of its existence it has been necessary to make several alterations to the system, which have been incorporated into the University's internal regulations and directives.

9 handicapped students were enrolled at the University in 2003. The teaching method most frequently used with these students is that of individual consultation. The number of handicapped students is limited both by the demands made of them by university study and by the limited number of disabled access points to University premises.

5/ INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE A SLUŽBY

• • • Mgr. Martin Malčík (CIT), Mgr. Jarmila Krkošková (UK)

5.1 Centrum informačních technologií

5.1.1 Informační a komunikační technologie

V roce 2003 došlo na Ostravské univerzitě k výraznému zvýšení využití informačních a komunikačních služeb v celé řadě aktivit.

CIT spravovalo asi 33 autonomních „informačních“ systémů. Tento počet zahrnuje celou škálu programů od „gigantů“ typu ekonomika a studentský systém, knihovní systém po jednoduché evidence diplomových prací, evidence nainstalovaného software apod. Všechny systémy jsou postupně integrovány do portálového řešení. V souvislosti s implementací portálu se paralelně řeší jednotná autentizace a autorizace uživatelů do IS.

V roce 2003 byla dokončena nejvýznamnější investice do informační infrastruktury – připojení budov ZSF v Zábřehu k páteřní síti optickým vedením v délce asi 7 km. Do centrálního přepínače byl nainstalován Firewall a deska s gigabitovými porty.

Ve správě CIT je 11 km tras s optickými kabely, čtyři mikrovlnné spoje a desítky kilometrů metalických kabelů v budovách. V některých prostorách OU je možné připojení do sítě bezdrátovým systémem WIFI. V budovách je instalováno asi 2500 síťových přípojných portů RJ45, aktivní prvky sítě se nacházejí ve všech budovách OU.

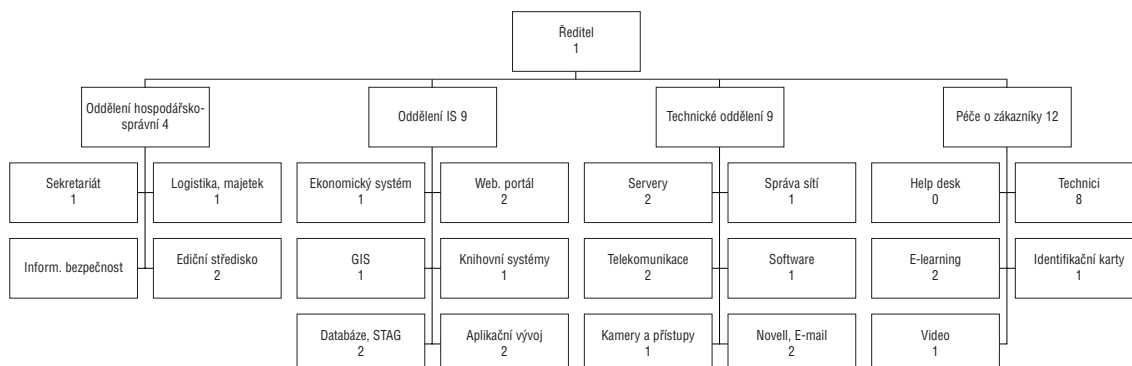
Centrální databázové servery byly rozděleny na dvě clusterová pole zvlášť pro hospodářské a studentské systémy. K páteřní síti byl připojen nový zálohovací systém.

Centrum informačních technologií bylo v roce 2003 nositelem a řešitelem řady projektů, jako je např. Eureka, Cesnet, FRVŠ, Konsorcium aj. v celkové výši 5,7 mil. Kč.

Zprovoznění nových zařízení, razantní zvýšení počtu PC a implementace nových informačních systémů přineslo s vyššími technickými a informačními možnostmi i větší pracovní zatížení všech zaměstnanců CIT. Ke konci roku 2003 zde pracovalo třicet pět zaměstnanců, dochází k postupné výměně pracovníků na civilní službě za stálé zaměstnance.

CIT je rozděleno do čtyř oddělení, tyto mají své referáty. Viz obr. č. 1.

• *Obr. č. 1: Organizační schéma CIT*

Oddělení hospodářskosprávní

Oddělení hospodářskosprávní vykonává administrativní práce související s prací ředitele a dalších řídicích pracovníků CIT, organizačně zajišťuje evidenci a vyřizování žádostí na audio, video a didaktickou techniku.

Oddělení rovněž organizuje průběh výběrových řízení, vykonává veškerou činnost spojenou s obstaráváním a nákupem HW, SW a provozního materiálu pro CIT, zajišťuje objednávky oprav a údržby a zajišťuje přípravu smluv a reklamací.

Oddělení informačních systémů

Oddělení informačních systémů se aktivně podílelo na správě dodavatelských systémů a návrhů, na vývoji a implementaci interních informačních systémů. Za velký úspěch je možno považovat nasazení některých u nás vyvinutých systémů na jiných univerzitách v České republice.

Technické oddělení

Toto oddělení zajišťovalo správu a rozšiřování služeb páteřní počítačové sítě Ostravské univerzity a správu serverů. V současné době spravuje v jednotlivých lokalitách 26 serverů s aktivními a pasivními prvky, s klimatizační a telekomunikační technikou.

Oddělení péče o zákazníky

Toto oddělení zajišťovalo technické činnosti u uživatelů, zejména opravy uživatelského HW a SW, zprostředkování oprav výpočetní techniky, poskytování poradenství při nákupu výpočetní techniky a přidělování kont Novell studentům a zaměstnancům. Současně zabezpečovalo provoz celouniverzitní počítačové učebny a učebny na kolejích.

Pracovníci tohoto oddělení prováděli a zprostředkovali opravy didaktické techniky, prováděli základní školení ve využívání prostředků ICT, představovali Helpdesk 1. řádu.

Součástí činnosti oddělení je fotografování a tisk studentských a zaměstnaneckých průkazů, správa a provoz přístupového systému a jeho vazby na jiné IS OU. Je zabezpečován provoz celouniverzitní počítačové učebny a učebny na kolejích.

Referát Video zajišťoval technickou podporu pro videokonference, realizoval video a audio záznamy akcí pořádaných na OU a spolupracoval s fakultami a ostatními vysokými školami na přípravě multimediálních programů a CD.

Ediční středisko zajišťovalo kopírování větších nákladů, zhotovování brožur, skript apod. Na namnožené materiály byla zhotovována vazba šitá, kroužková nebo lepená, bylo umožněno laminování a skládání materiálů až do formátu A3. Na kopírovacích strojích bylo vytištěno přes 850 tisíc kopií formátu A4 a provedeno asi 30 000 vazeb různých materiálů.

V oblasti e-learningu dochází k dynamickému rozvoji ve dvou směrech, a to jak v přípravě materiálů pro výuku, tak v procesu řízení výuky. Součástí Centra informačních technologií je referát e-learning, který zajišťuje pro fakulty odbornou a metodickou podporu a současně vykonává pomocné práce ve smyslu mechanického převodu materiálů do distanční formy, do e-learningu a správu LMS.

5.1.2 Informační infrastruktura

V roce 2003 byl ukončen extenzivní rozvoj struktury počítačových sítí i struktury informačních systémů. Na této síťové a databázové infrastruktuře bylo možno intenzivně budovat ucelenou komunikaci informačních systémů Ostravské univerzity včetně získávání některých agregovaných informací.

PC

Na Ostravské univerzitě je v současné době používáno přes 970 počítačů PC, viz Tab.č. 15. Všechny počítače, u kterých je to žádoucí, jsou připojeny do počítačové sítě s přístupem k Internetu. Na pracovištích OU je používáno téměř 400 tiskáren, z toho více než polovina laserových.

• *Tabulka č. 15: Počty počítačů připojených do sítě OU*

	učebny	pedagogové	administrativa
PřF	143	127	15
PdF	98	107	15
ZSF	36	51	18
FF	16	93	25
Ústavy	0	0	10
UK	64	0	36
Ostatní	30	0	87
Celkem	387	378	206

Servery a zálohování

V roce 2003 došlo k velkému rozvoji v oblasti výpočetní kapacity severů, a to pro informační systémy, systémy síťových služeb, e-learningu a pro uživatelské souborové systémy.

Bylo zakoupeno 7 nových výkonných serverů, bylo provedeno několik významných povýšení stávajících serverů. Celkově to znamenalo kromě zvýšení rychlostí také 800 GB nové diskové kapacity pro data aplikací a uživatelů.

Jednalo se hlavně o nové servery pro systémy STAG, e-learning, pro poštovní služby a pro nový portál. Jeden z nových serverů byl instalován také na koleje Hladnov, kde je využíván studenty. Počty serverů a jejich operační systémy ukazuje Tabulka č. 16.

Kromě toho byl zakoupen nový systém centrálního síťového zálohování, který disponuje magnetopáskovou kapacitou 3 TB a zajišťuje ukládání záloh dat ze všech operačních systémů provozovaných na serverech.

Pro větší zabezpečení provozu serverů, aktivních prvků a centrální telefonní ústředny byl zakoupen a nainstalován do budovy CIT centrální zálohovací zdroj napětí.

• *Tabulka č. 16: Servery na OU*

Operační systém	Hlavní použití						celkem
	pošta	inform. systémy	WWW	e-learning	uživatelská data	síťové služby	
Novell	1	1	-	-	3	-	5
Linux	3	2	3	-	2	8	18
Unix/Risc	-	2	-	-	-	-	2
MS XP/2000	-	3	-	4	-	2	9
Celkem	4	8	3	4	5	10	34

Počítačové sítě

V roce 2003 došlo k dalšímu kvalitativnímu zlepšení sítí Ostravské univerzity. Zprovozněním nových optických tras propojujících CIT s lokalitami Zábřeh, Zelená a koleje Hladnov došlo k možnosti provozu technologií Gigabit Ethernetu s přenosovou rychlostí 1 Gb/s. V areálu ZSF Zábřeh byla optickým kabelem připojena další budova, pevnou linkou byla připojena botanická zahrada, mikrovlnný spoj s rychlostí 4 Mb/s byl přemístěn k připojení kolejí ve Vítkovicích. Vedle stávajícího adresního prostoru IPv4 bylo zahájeno testování provozu IPv6.

V jednotlivých budovách OU je použit dle nároků na šířku pásma Fast Ethernet s rychlostí 100 Mb/s, případně přepínaný 10 Mb/s Ethernet. Nejdůležitější systémy jsou nainstalovány na virtuálních sítích druhé síťové vrstvy. Celkem je na OU nainstalováno asi 2500 portů RJ 45.

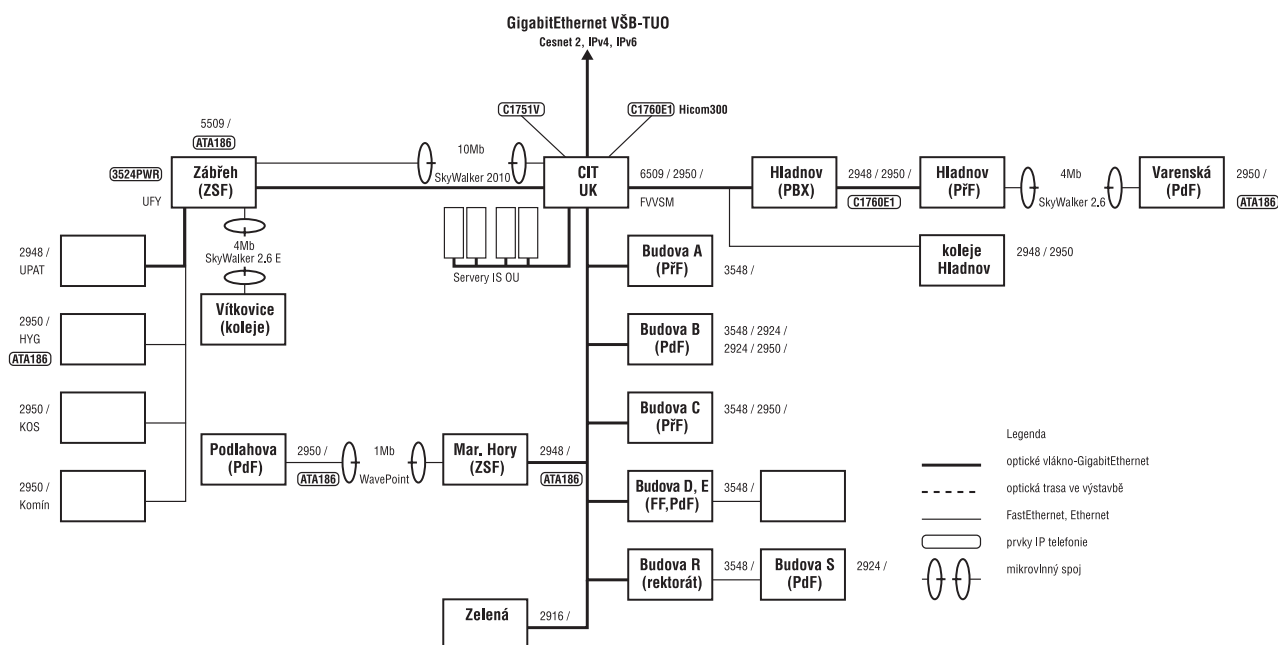
Podstatnou změnou byla instalace centrálního firewallu (modul FWSM) do zařízení Catalyst 6509, což umožní zvýšení bezpečnosti provozu jak mezi interními sítěmi, tak směrem k Cesnetu 2. Centrální směrovač / přepínač Catalyst 6509 byl též vybaven kartou se 16 RJ 45 porty umožňujícími připojení serverů na gigabitové rychlosti. Průběžně byly instalovány nové aktivní prvky na jednotlivých budovách pro zvýšení počtu přípojných míst, respektive pro možnost rychlejší a spolehlivější komunikace. Bylo zahájeno testování nového způsobu přidělování IP adres (svázano s MAC adresou) na podsíti knihovny. Topologii a technologii páteřní počítačové sítě a osazení aktivními prvky ukazuje obrázek č. 2.

Připojení páteřní sítě Cesnet2

K síti Cesnet2 je Ostravská univerzita připojena optickým vláknem technologií Gigabit Ethernetu s přenosovou rychlostí 1 Gb/s.

• Obr. č. 2: Topologie páteřní sítě OU (viz soubor bonet.bmp)

Superpočítače na OU

Kromě obvyklých služeb Internetu mohou členové akademické obce Ostravské univerzity využívat jak videokonferenční služby sítě, tak kapacitu superpočítačů na českých univerzitách, které vzájemně spolupracují v rámci projektu s CESNET z.s.p.o.

5.2 Informační infrastruktura

WWW informační systém

V létě 2003 byla dokončena nová WWW prezentace Ostravské univerzity. Stránky jsou v nové verzi plně dynamické, vytvořeny ve scriptovacím jazyku PHP s využitím databázi MySQL. Využívají se rovněž základní údaje z IS Personalistika, Student a PUBL. Je připraveno začlenění portálových technologií a Content managementu do nových webových stránek OU.

Novell a GroupWise

V roce 2003 byl zprovozněn nový systém automatického vytváření a rušení uživatelských studentských účtů. Každý student OU má konto v Novellu (celkem se jedná o 8000 uživatelských účtů). Počet zaměstnaneckých účtů vzrostl od minulého roku o více než 100 na současných 630. Rovněž se zvýšil počet uživatelů, kteří používají systém Groupwise, na 570 osob. Během roku 2003 byl upgradován hardware na hlavních novellovských serverech a výrazně rozšířena disková kapacita. Rovněž byl zahájen přechod na novou verzi Novell Netware.

Intranet

Intranet, který funguje jako vnitřní informační systém OU, zahrnuje autentizaci a autorizaci v LDAP Novellu a Unixu, vstup do systémů Akreditace, Publ, SoftScan, WebAdmin a výhledově i dalších. Zcela nově byla vytvořena část Intranetu, která nepodléhá autorizaci, přístup na ni je omezen pouze pomocí IP adresy na síť OU. Zde budou vystavovány informace určené pouze pro zaměstnance, případně studenty OU.

Ultra*Net

V roce 2003 pokračovala implementace systému Ultra*Net. Ultra*Net je profesionální systém pro provoz CD-ROM v lokálních i rozlehlých počítačových sítích včetně Internetu. Tento systém běží na Windows 2000 Terminal Serveru s Citrix MetaFrame XP rozhraním. Přístup ke spuštění aplikací je řešen dvěma způsoby - Ultra*Net klientem nebo Ultra*Net Web-klientem – webové rozhraní (<http://ultranet.osu.cz>). V databázi, která je stále rozšiřována, je velké množství titulů CD-ROM z různých kategorií a oborů – encyklopedie, multimediální a výukové aplikace apod.

Telekomunikace

Budování vlastní telekomunikační sítě v rámci jednotlivých budov bylo již dokončeno, došlo taktéž k propojení jednotlivých budov do celouniverzitní sítě. Byl vytvořen číselný plán telefonní sítě včetně příček s vazbou k síti CESNET2.

Zavedením nového telefonního systému na ZSF s vazbou na centrální telefonní síť OU na konci roku 2002 bylo současně realizováno analogové příčkové spojení na nové i starší telefonní ústředny (Hladnov, F. Šrámka, Podlahova). Současný počet síťových klapek již dosáhl hodnoty 621 a se současným příčkovým voláním 705 klapek.

Během roku 2003 bylo prakticky testováno připojení aplikace přenosu hlasu do celosvětových telefonních sítí prostřednictvím operátora GTS v odchozím směru již od místní úrovně výše pro všechny síťové klapky s výhodou snížení hovorného ve špičce o 36 % vůči současným tarifům Českého Telecomu. Touto úpravou došlo k zvýšení dostupnosti odchozích směrů i pro volání na síť mobilních operátorů za výhodnější tarify než přes síť Českého Telecomu a současně k získání dalšího provolbového čísla (597 460 + klapka).

Koncem roku 2003 bylo zprovozněno připojení aplikace přenosu hlasu do celosvětových telefonních sítí prostřednictvím operátora CESNET2 v odchozím směru již od úrovně vybraných meziměstských destinací a volání do sítí mobilních operátorů výše pro všechny síťové klapky s výhodou snížení hovorného takto:

- ve špičce o 25 % vůči současným tarifům GTS pro volání do mobilních sítí
- ve špičce o 37 % vůči současným tarifům GTS pro volání do Prahy
- ve špičce o 43 % vůči současným tarifům GTS pro volání do vybraných mezinárodních cílů

Na webových stránkách Ostravské univerzity byl vyčleněn prostor pro informace, rady, návody k obsluze, volání a služby telefonní sítě, viz: <http://www.osu.cz/cit/index.php?kategorie=XECLAA>

5.3 Informační systémy vnitřní a vnější

Většina zásadních obslužných činností je na Ostravské univerzitě v současnosti zabezpečena informačními systémy. Tyto mají definovány správce, jsou zálohovány a je možno je využít jako primární zdroje dat pro sekundární agregované informační systémy, které se vytvářejí na zakázku dle potřeb školy. Jsou jimi např. systém pro evidenci publikační činnosti, systém pro evidenci software, systém zprostředkovávající informace pro akreditaci, evidence studentských a zaměstnaneckých karet aj.

Studijní IS

Studijní informační systémy v sobě v současnosti zahrnují:

- kompletní evidenci studia STAG
- předzápis studentů s klientským i webovým rozhraním
- zpracování agendy přijímacího řízení včetně vyhodnocení přímo v IS
- systém evaluace studia Eval
- webovou evidenci ke zkouškám
- systém přípravy akreditace Akros aj.

Personální, ekonomický IS

Moduly účetnictví a personalistiky nedoznaly během roku 2003 žádných zásadních změn, kromě běžných implementačních úprav. Rok 2003 byl prvním rokem provozu nového modulu objednávek.

Na začátku roku 2003 započal provoz modulu majetku. Systém byl postupně plněn daty a na konci dubna byl připraven k plnému provozu. Přístup k modulu majetku je k dispozici katedrám tak, že každá může mít aktuální přehled o svém majetku.

Během roku 2003 se rovněž usadil provoz modulu skladů. Současný stav je takový, že katedry mají možnost zjistit, jaké zboží z univerzitního skladu čerpaly a jaké zboží je momentálně na skladě.

Konec roku 2003 byl zlomový pro zpracování univerzitních mezd. Doposud byl používán mzdový modul IS VEMA. Po důkladné analýze byl zaveden modul mezd firmy Magion. Zavedením nového modulu mezd se stává pohled na hospodaření OU ještě konzistentnější, komplexnější a bude mít do budoucna pravděpodobně i lepší vypovídací schopnost. V pokladně OU byl na přelomu roku zprovozněn nový modul stravenek.

Knihovní IS

Univerzitní knihovna zpracovává publikace v automatizovaném knihovnickém systému T Series v 307, vytvořeném nad entitně-relačním databázovým systémem TINMAN. Jsou provozovány moduly pro potřebu čtenářů (OPAC), pro automatizaci interních knihovnických činností a služeb (Katalog, Výpůjční protokol, Akvizice, Správa seriálů, MVS), systémové moduly (Administrátor, Konverze dat, Archivace, Zprávy) a moduly pro různé typy lokálních i rozlehlých sítí a způsoby kooperace v nich (File-server, Terminal-server, Klient-server).

Systém T Series spolupracuje se samostatným modulem TinWeb, který zpřístupňuje knihovnické databáze prostřednictvím Internetu přes rozhraní WWW.

Portál

V současnosti dochází k oddělování dat od aplikační logiky pomocí využívání aplikačního serveru JBOSS a produktů běžících na třívrstvé architektuře s využitím J2EE technologie.

Instalace portálu Websphere Portal v 5.0, jehož součástí je nový aplikační server Websphere Application Server, poskytla využití nových technologií a především lépe zvládá zatížení při větším počtu uživatelů.

Portál je v tuto chvíli již spojen s LDAP serverem, což umožňuje jednotný přístup jak do Novellu, tak do portálu, který by měl v budoucnosti obsahovat veškerou aplikační logiku. Tím se zajistí jednotný přístup do veškerých aplikací běžících na OU (SSO – Single Sign On).

Identifikační karty a přístupový systém

Vzhledem k zvyšujícímu se počtu služeb vázaných na bezkontaktní studentské a zaměstnanecké karty se projevuje i větší zájem o tyto karty. V současné době je aktivních přes 5000 studentských (ISIC) karet a 444 průkazů zaměstnaneckých.

V síti OU je stále rozšiřován přístupový systém, který je navázán na personalistickou a studentskou databázi a umožňuje selektivní povolování přístupu do učeben, laboratoří a dalších míst pomocí proximity bezkontaktních zaměstnaneckých a studentských průkazů. V současné době je takto zaveden přístup do šesti učeben, dvou studoven a čtyř budov.

Geografické informační systémy

GISy se v současné době stávají nedílnou součástí Informačních systémů, dochází k postupnému propojení a asimilaci mezi IS a GIS. Proto bylo založení tohoto referátu přirozenou reakcí na současný vývoj v této oblasti.

V rámci realizace projektu Eureka byly zakoupeny a instalovány licence nejnovějších produktů firmy Autodesk pro oblast GIS. Ve fázi implementace je i systém Pasportizace, který bude mít úzkou vazbu na ostatní IS Ostravské univerzity.

Vývoj

Referát vývoje zajišťuje synchronizace stávajících produktů a vývoj nových s cílem dosáhnout jednotného prostředí se snadnou komunikací mezi jednotlivými produkty a kvalitní prezentační vrstvou (Manažerský Informační Systém).

Všechny vyvíjené aplikace se synchronizovaly pod technologií J2EE a jsou z důvodu sjednocení programových struktur programovány v jazyce Java.

5.4. Univerzitní knihovna

5.4.1 Vývoj knihovního fondu

Podobně jako v uplynulých letech bylo těžištěm aktivit knihovny získávání, zpracování, ukládání a zpřístupňování informačních zdrojů v celé škále druhů a typů. Největší podíl na získaných informačních pramenech měly primární tištěné dokumenty, a to jak periodické, tak neperiodické. Celkem knihovna obohatila své fondy o 7 949 knihovních jednotek, z nichž necelých šedesát procent bylo získáno nákupem, zbytek pak dary či výměnou.

Podstatná část fondů (166 524 knihovních jednotek) je uložena ve skladech ústřední budovy knihovny pro využití v rámci absenčního půjčování. Ostatní fondy jsou v současné době uloženy jednak ve volném výběru a prezenčně půjčovány ve studovných fakult (23 928 KJ) a částečně jsou také deponovány v pětadvaceti katedrových nebo ústavních knihovnách (24 016 KJ). Průběžně byly vyřazovány silně poškozené knihovní jednotky z fondů uložených ve skladech ústřední knihovny či z fondů ve volném výběru dislokovaných ve studovných fakult.

• *Tabulka č. 17: Pohyb a stav knihovního fondu v roce 2003*

Knihovní jednotky, tituly	Stav k 31. 12. 2003	Přírůstky 2003
Počet knihovních jednotek (KJ) celkem	214 468	7 949
z toho: knihy a periodika	213 037	7 602
ostatní dokumenty	1 431	347
Počet přírůstků KJ získaných nákupem		4 750
Počet přírůstků KJ získaných dary+náhradami		2 949
Počet přírůstků KJ získaných výměnou		250
Úbytky KJ za rok 2003	254	
Počet titulů odebíraných periodik	425	
Počet exemplářů odebíraných periodik	591	

Počet evidovaných knihovních jednotek dosáhl v roce 2003 hodnoty necelých 215 tisíc a má celkové vzrůstající tendenci, což je ovlivněno také skutečností, že poslední vyřazování literatury na základě fyzické i obsahové prověrky fondů proběhlo v roce 1999 a částečně ještě v roce 2000 při stěhování a ukládání fondů v nové budově na Bráfově ulici.

• *Tabulka č.18: Vývoj knihovních fondů v letech 1998 – 2003*

Knihovní fondy	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Celkem jednotek	189 384	189 905	193 364	198 821	206 773	214 468
Tituly periodik	354	405	430	550	484	425

• *Tabulka č.19: Aktualizace knihovních fondů v letech 1998 – 2003*

Knihovní fondy	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Přírůstek	5 440	6 387	5 530	5 999	7 069	7 949
Úbytek	9 618	6 220	2 071	542	88	254

Zatímco zpracování nových přírůstků v knihovních fondech má od roku 2000 stále vzrůstající tendenci, zpracování starších fondů se od roku 2001 zpomaluje. Pokles je způsoben několika faktory: posílením katalogizace nových přírůstků s cílem jejich rychlejšího využití, ukončením katalogizace učebnic a skript v roce 2000 umožňující zpracování většího počtu exemplářů najednou a v neposlední řadě také vznikem katedrových a ústavních knihoven. Fondy hrazené převážně z účelových prostředků jsou přednostně zpra-

covány a poté dislokovány na jednotlivá pracoviště, kde v pravidelných intervalech probíhají revize deponovaných fondů. V rámci rekatalogizace starších fondů byly částečně knihovnický zpracovány nejrozsáhlejší sbírky knihoven na katedrách a v ústavech – např. knihovna Vojtěcha Martínka nebo zahraniční literatura z fondů studovny germanistiky.

• *Tabulka č. 20: Postup katalogizace fondů v letech 1998 – 2003*

Knihovní fondy	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nové přírůstky	5 440	6 387	5 530	5 999	7 069	7 949
Starší fondy	0	21 775	29 524	22 973	17 973	13 541
Celkem	5 440	28 162	35 054	28 972	25 042	21 490

5.4.2 Vývoj finančních prostředků na nákup knihovního fondu

Nákup tištěných i elektronických dokumentů do fondů univerzitní knihovny je zajišťován z normativních prostředků přidělených univerzitě a rovněž z účelových prostředků přidělených přímo katedrám. Zatímco podíl účelových prostředků vynaložených v průběhu posledních šesti let na zajištění informačních zdrojů výrazně stoupá, objem normativních prostředků věnovaných na literaturu je kolísavý a v posledním roce dosáhl v rámci sledovaného období minima. Co do počtu knihovních jednotek získaných v roce 2003 nákupem lze podíl normativních a účelových prostředků vyjádřit poměrem 3 350 ku 1 400 jednotek.

• *Tabulka č. 21: Doplnění fondů a vývoj financování nákupu literatury v letech 1998 – 2003*

Přírůstky	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Celkový počet KJ						
získaných v roce	5 440	6 387	5 530	5 999	8 000	7 949
z toho: výměnou	139	67	714	33	249	250
darem	884	747	viz výměna	721	2 127	2 949
nákupem	4 417	5 573	4 816	5 245	5 624	4 750
Fin. prostř.						
normativní v tis.Kč	2 363	2 522	2 213	2 531	2 696	2 158
z toho: na knihy	969	1 273	951	1 147	1 499	1 135
na časopisy	1 394	1 249	1 262	1 384	1 196	1 023
Účel. prostř. v tis.Kč	131	373	303	450	753	821

V roce 2003 se na univerzitě prosadil nový způsob financování nákupu literatury z normativních prostředků přidělených přímo fakultám a ústavům a nahradil tak dosavadní metodiku, založenou na sdružování prostředků na nákup literatury v centrálním fondu v rozpočtu univerzitní knihovny. Pro zajištění proporcionálního nákupu byly vytvářeny na jednotlivých fakultách vlastní koncepce zajišťování studia i vědecké a tvůrčí činnosti literaturou. Celkový propad přesahující ve finančním vyjádření více než půl milionu Kč se projevil ve snížení nákupu tištěné neperiodické literatury a především pak periodické literatury, kde došlo ke snížení odběru zahraničních časopisů o celou třetinu.

V zájmu zprůhlednění postupu vyřizování návrhů na doplnění knihovního fondu knihovna přistoupila v roce 2003 k vystavování objednávek literatury v IS MAGION, který umožňuje sledování finančního vykrytí nákupu literatury podle nákladových středisek. Navíc knihovna nadále poskytuje vedení ústavů, fakult i kateder sumarizací nákupu literatury ve sledovaných obdobích roku podle údajů knihovnického IS T-SERIES do úrovně jednotlivých pracovišť univerzity.

5.4.3 Zpřístupňování elektronických informačních zdrojů

Pro zlepšení přístupu uživatelů ke službám přispěla knihovna i v roce 2003 jak vytvářením vlastních elektronických informačních zdrojů přístupných z webovských stránek UK, tak zejména udržováním a aktualizací přístupu k vnějším elektronickým zdrojům.

• *Tabulka č.22 : Přehled elektronických zdrojů v UK v letech 1998 – 2003*

Databáze	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Počet interních zdrojů	1	1	1	1	3	3
Počet externích zdrojů	0	3	9	20	23	26
z toho: na CD ROM						
(Ultra*Net)	0	2	2	4	4	5
online	0	1	7	16	19	21

Vedle budování vlastního online katalogu obsahujícího záznamy publikací z fondů knihovny vytvářela knihovna další zdroje sekundárních, ale také primárních informací: databázi literatury získané výměnou s jinými vzdělávacími a vědeckými institucemi, která obsahuje zhruba 1 300 záznamů odkazujících k necelým třem tisícům titulů převážně periodické literatury, a nově pak databázi vysokoškolských kvalifikačních prací, která umožňuje pro studijní účely interních uživatelů přístup i k plným textům. Tato databáze obsahovala ke konci roku 2003 více než osm set záznamů převážně magisterských a bakalářských prací studentů Ostravské univerzity.

Rok 2003 byl posledním rokem čtyřletého období, v němž byl uživatelům služeb knihovny umožněn přístup k domácím i světovým bázím dat odborných a vědeckých informací díky dotacím v průběhu realizace programu MŠMT „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“. V průběhu posledního roku byl zrušen přístup k méně využívaným zdrojům a na druhé straně bylo získáno šest nových databází: ze zahraničních lze jmenovat Knovel (přírodní vědy), Oxford Reference Online (slovníky a encyklopedie), Proquest Digital Dissertation (doktorské disertační a magisterské práce) a konečně Ulrich's Periodical Directory (bibliografie o světových periodikách), z českých zdrojů pak Encyklopedie coto je (naučné slovníky a encyklopedie) a Lexikon českých výtvarných umělců 20. století.

Celkem bylo zpřístupňováno 26 databázových odborných zdrojů, z toho 21 prostřednictvím sítě Internet většinou rozsahu IP adres celé univerzity.

• Tabulka č.23: Přehled vnějších elektronických zdrojů zpřístupňovaných v OU v roce 2003

Název databáze	Popis
ANOPRESS	Česká média-noviny, časopisy, TV, rozhlas • Aktuálních 14 dnů, archiv 12 měsíců • 1 placený přístup • Přístup z lokální sítě OU: studovna časopisů
BIBLIOMEDICA	Lékařství a zdravotnictví v ČR, SR, bohemia a slovaca v zahraničí. Od r. 1976 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz
BIOLOGICAL ABSTRACTS	Biologie a medicína, biochemie, biotechnologie, ekologie, farmakologie. Od r. 1980 • Přístup: http://erl.aip.cz
ČESKÁ NÁRODNÍ BIBLIOGRAFIE	České knihy, zahraniční bohemia, disertace a referáty, jmenné autority, speciální dokumenty, články v českých novinách, časopisech a sbornících, periodika v ČR • Knihy 1945 • Bohemia 1990. Disertace 1989–1995. Autority 19.stol. • Ostatní 1989 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz • Internet: http://aip.nkp.cz
EIPL DIRECT-EBSCO	Multioborová databáze pokrývá obory jako sociální a humanitní vědy, ekonomie, management, kultura, medicína, biomedicínský výzkum. Abstrakty 1984 – dosud, plné texty 1990 – dosud • Přístup z lokální sítě: http://search.global.epnet.com (jen EBSCOhost) http://search.epnet.com (i EBSCOmed)
ENCYKLOPEDIA COTO.JE	Jedná se o soubor on-line zpřístupněných encyklopedií OTTUV SLOVNÍK NAUČNÝ, OTTUV SLOVNÍK NAUČNÝ NOVÉ DOBY (OSNND), MALÁ ČESKOSLOVENSKÁ ENCYKLOPEDIA (MČSE), UNIVERSUM. Přístup: http://www.coto.je
EOM	Plnotextový přístup do Encyklopedie matematiky • Návod na přístup: http://www.math.muni.cz/~paseka/enc/enc.html
GEOBASE	Databáze firmy Elsevier Science Ltd. nabízí bibliografické informace pro oblast geologie, geografie, mineralogie a ekologie • Od r. 1994 • Přístup PŘF a UK: http://erl.aip.cz
GEOREF	Databáze American Geological Institute nabízí bibliografické informace hlavně z oblasti geologie • Od r. 1785 – současnost pro Severní Ameriku • Od r. 1933 – současnost, ostatní • Přístup PŘF a UK: http://erl.aip.cz
CHEMnet BASE	Tematické zaměření: faktografický zdroj, popis chemických sloučenin-vzorce, fyzikálně-chemické vlastnosti, citace primárních zdrojů. • Přístup PŘF a UK : http://www.chemnetbase.com
KNOVEL	Téměř 500 přírodovědeckých a technických referenčních příruček, tabulek apod. • Přístup: http://www.knovel.com
LEXIKON ČESKÝCH VÝTVARNÝCH UMĚLCŮ 20. STOLETÍ	Lexikon současných českých výtvarných umělců, galerií, muzeí, reprodukcí, výstav apod. • Lokální síť, přístup: http://ultranet.osu.cz
LITERATURE ONLINE	Anglická a americká literatura – poezie, próza, dramata. Životopisné a bibliografické údaje o autorech, recenze, kritiky • Poezie: od 8. stol. Dramata:1591–1915. Próza: 1500–1903. • Přístup z lokální sítě: http://lion.chadwyck.co.uk
OXFORD REFERENCE ONLINE	Kolekce 100 slovníků a encyklopedií nakladatelství Oxford University Press • Přístup z lokální sítě: http://www.oxfordreference.com
PERIODICALS CONTENTS INDEX	Společenské a humanitní vědy • 1770 – 1995 • Přístup z lokální sítě: http://pci.chadwyck.co.uk
PROQUEST 5000	Multioborová databáze pokrývá obory jako společenské a humanitní vědy, umění, bankovníctví, ekonomie, vzdělávání, zdraví, medicína, právo aj. Od r. 1971 • Přístup z lokální sítě: http://www.proquest.com/pqdauto
PROQUEST DIGITAL DISSERTATIONS	Záznamy o doktorských disertacích a částečně magisterských pracích obhájených na severoamerických a na některých evropských univerzitách. Retrospektiva sahá až do roku 1861. Přístup: http://wwwlib.umi.com/dissertations
SCIFINDER SCHOLAR	Faktografická databáze tematicky pokrývá všechny oblasti chemických disciplín a velkou řadu hraničních oborů. Přístup: 1 přístup studovna PŘF
SPOLIT	Bibliografická databáze pro oblast sportu a sportovní vědy. Od r. 1970 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz
SPORTDISCUS	Bibliografická báze z oblasti sportu a fitness: sportovní medicína, aplikovaná fyziologie, sportovní techniky, trénink, dopink, TV, biomechanika, sportovní management, fitness, rekreace, aktivní životní styl. Od r. 1975 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz
SPOWIS	Bibliografická databáze pro oblast sportu a sportovní vědy a aplikovaných a sportovních teorií. Pokrývá období 1960 – 1965 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz
SPRINGER/LINK	Akademická multioborová databáze: živá příroda, chemie, nauka o Zemi, počítače, matematika, medicína, fyzika a astronomie, strojírenství, životní prostředí, ekonomie. • Přístup z lokální sítě: http://link.springer.de nebo http://link.springer-ny.com

• *Tabulka č.23: (pokrač.)*

Název databáze	Popis
TOURCD	Citace s abstrakty – volný čas, rekreace, turismus. Od r. 1976 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz
ULRICH'S PERIODICAL DIRECTORY	Bibliografické informace o periodikách z celého světa. Od r. 1932 • Přístup z lokální sítě: http://www.ulrichsweb.com
WEB OF SCIENCE	Bibliografické citace prací z celého světa v oblasti výzkumu a vývoje, 3 databáze o Science CI 1945 – Social Sci CI 1956 – Arts&Human CI 1975 • Přístup pouze přes MSVK
ZOOLOGICAL RECORDS	Vývoj, výživa, evoluce, chování, rozmnožování, fyziologie, parazitologie, genetika, ekologie, zoogeografie, taxonomie aj. Od r. 1979 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz

Stejně jako v průběhu celého čtyřletého programu byly i v roce 2003 ve spolupráci s uživateli vyhodnocovány dostupné informace o realizovaných přístupech a o celkovém využívání těchto zdrojů. Na základě hodnocení využitelnosti a přínosu jednotlivých databází pro výuku i vědeckou a tvůrčí uměleckou činnost byly zváženy přístupy k elektronickým zdrojům pro další období. U zdrojů, jejichž zpřístupňování je předmětem získání projektů na pětileté období 2004 – 2008 v rámci Národního programu výzkumu, podprogramu „Informační infrastruktura výzkumu a vývoje“, univerzita vytipovala vhodné zdroje a vyjádřila předběžný souhlas s účastí na zmíněných projektech, na získávání i využívání těchto informačních pramenů v rámci budoucích konsorcií vědeckých a informačních institucí.

• *Tabulka č.24: Přehled nejvyužívanějšíchází bází dat v OU za rok 2003*

Pořadí:	Název báze dat	Přístupy	Vyhledávání	Stažené texty
1.	EIPL Direct - EBSCO		6 044	
2.	Biological Abstracts	311	4 918	2 240
3.	Zoological records	201	3 159	505
4.	ProQuest 5000		1 312	
5.	Anopress		460	
6.	Springer/LINK		288	
7.	Literature Online	66	170	271
8.	Georef	61	96	5
9.	PCI Web		73	
10.	Geobase	38	59	17
11.	SportDiscus	37	56	23
12.	Tour CD	31	37	0
13.	SciFinder		36	

5.4.4 Přehled statistických ukazatelů služeb knihovny včetně technického zajištění služeb

V roce 2003 knihovna nadále rozvíjela služby spojené s využíváním tištěných i elektronických dokumentů z fondů knihovny v rámci výpůjčních služeb. Tyto služby byly poskytovány ve všech provozech knihovny, tj. v ústřední budově (půjčovna a sklady, studovna časopisů, mediotéka a hudební oddělení) a dále v šesti studovnách přímo v budovách fakult OU. Celkový objem výpůjčních služeb se mírně snížil oproti roku 2002 v parametru služeb prezenčních zhruba o 6 tisíc výpůjček, což může svědčit o větším využívání volně

dostupných zdrojů v síti Internet (dvě třetiny návštěvníků studoven využívají návštěvu k práci na PC). V rámci prezenčních výpůjček mohli návštěvníci hudebního oddělení také poslouchat zvukové nahrávky děl českých i zahraničních interpretů a autorů z fondů knihovny při současném studiu partitur a notových zápisů.

Naopak byl zaznamenán poměrně výrazný nárůst absenčních výpůjčních služeb v ústřední budově o téměř 11 tisíc výpůjček, na němž se zcela určitě pozitivně projevilo plné fungování automatizovaného výpůjčního procesu, který umožňuje rychlý oběh dokumentů. V roce 2003 nadále půjčovna poskytovala rezervací službu (zhruba 1 800 rezervací na půjčené dokumenty), prostřednictvím služby TinWeb mohli uživatelé využívat náhled do souboru vlastních výpůjček s uvedením výpůjčních termínů a přehledu rezervovaných dokumentů.

Zvýšený zájem uživatelů byl zaznamenán také u meziknihovních služeb, jejichž realizace dosahuje od roku 2001 hodnoty nad jeden tisíc výpůjček. Jako pozitivní trend je možno hodnotit téměř dvojnásobné uspokojení požadavků o výpůjčku z jiných knihoven ČR a mimořádně také ze zahraničí.

Kromě toho knihovna rozvíjela rozličné formy referenčních služeb: poskytování informací o vlastních fondech – jejich vyhledávání a využívání včetně speciálních dokumentů (vysokoškolské kvalifikační práce, hudební literatura včetně zvukových nahrávek, elektronické výukové programy atp.), dále poskytování konzultací o vyhledávání v elektronických zdrojích odborných informací a rešeršní strategii nebo např. poskytování informací o bibliografických citacích tištěných i elektronických dokumentů.

Trvalý nárůst byl zaznamenán u požadavků na vypracování rešerší z českých i zahraničních zdrojů zejména z řad interních uživatelů – studentů. V průběhu sledovaného období bylo vypracováno celkem 138 rešerší. Knihovna dále budovala technickou základnu pro poskytování služeb elektronického dodávání dokumentů prozatím z vlastních, převážně časopiseckých fondů. Pro účely elektronického dodávání časopiseckých článků (dodáno celkem 254 dokumentů prostřednictvím vnitřní elektronické pošty) byly všechny studovny vybaveny skenery. Nadále byly rozvíjeny reprografické služby, a to vedle skenování (téměř 2 tisíce stránek) také kopírovací služby (přes 77 tisíc kopií) a tisk z počítače (42 tisíc stránek). Pro zlepšení informovanosti subjektů OU knihovna rozvíjela také služby katedrám a ústavům, v rámci nichž poskytovala údaje o přístupu k fondům katedrových a ústavních knihoven a informace o financování nákupu literatury jednotlivými subjekty v dohodnutých termínech.

Jednou z nových priorit v činnosti knihovny byla aktivní účast v informační výchově studentů prvních ročníků všech fakult v kurzech organizovaných subjekty před zahájením výuky v zimním semestru. Úsek zpřístupňování elektronických databázových zdrojů připravil a uskutečnil školení o práci s těmito zdroji, celkem bylo uspořádáno 16 samostatných akcí.

• Tabulka č.25: Statistické ukazatele vybraných služeb UK OU v letech 1998 až 2003

Ukazatelé služeb	1998	1999	2000	2001	2002	2003
VÝPŮJČNÍ SLUŽBY						
Výpůjční						
služby-místní	64 461	251 733	191 590	267 267	335 087	329 783
z toho: absenční	43 280	32 793	36 003	36 523	44 480	55 067
prezenční	21 181	218 940	155 587	230 744	290 607	274 716
Výpůjční						
služby-meziknihovní	437	518	689	1 198	1 205	1 385
z toho v ČR:						
jiné knihovně	52	50	112	147	290	472
z jiné knihovny	350	468	575	643	479	451
z toho mezinár.:						
jiné knihovně	0	0	1	0	0	2
z jiné knihovny	35	0	1	408	436	460
DOPLŇKOVÉ SLUŽBY						
Vypracované rešerše	0	0	23	71	78	138
Zpřístupňované						
el. databáze	0	1	9	20	23	24
Vzdělávací						
a výchovné akce	0	0	7	12	15	16
Výstavy publikací	0	0	1	0	1	1
UŽIVATELÉ A NÁVŠTĚVNOST						
Registrovaní uživatelé	4 497	3 108	3 676	4 089	5 619	6 636
Návštěvníci	69 320	88 794	113 576	169 967	183 739	205 517

Ve struktuře uživatelů služeb knihovny největší skupinu tvoří kategorie studentů Ostravské univerzity, menší měrou jsou zastoupeni studenti z ostatních škol. Knihovna dále poskytuje služby interním uživatelům – vyučujícím a zaměstnancům univerzity, ale také ostatním fyzickým uživatelům z řad veřejnosti a pochopitelně také českým a zahraničním knihovnám v rámci meziknihovní služby.

• Tabulka č.26: Přehled uživatelů služeb UK OU podle kategorií ke 31. 12. 2003

studenti OU	ostatní studenti	vyučující OU	zaměstnanci OU	ostatní veřejnost	knihovny	celkem
5 403	575	301	148	93	116	6 636

Kromě zajišťování informačních zdrojů věnovala knihovna v uplynulém roce část svého úsilí a financí také na technickou podporu i organizační stránku zajištění všech poskytovaných služeb. Celkový počet personálních počítačů sloužící přímo uživatelům se zvýšil o 7 kusů a značná část starší výpočetní techniky byla opravena a v rámci možností posílena. Všechny studovny byly v roce 2003 vybaveny skenerem a skýtají i další možnosti zhotovení kopií a tisků na příslušných strojích.

• Tabulka č. 27: Provoz a vybavení pracovišť UK inf. zdroji k 31. 12. 2003

Pracoviště	provoz/týd.	knih. jednotky	časopisy	el. zdroje
půjčovna + sklady	42 hod.	166 524	0	0
studovna časopisů	42 hod.	1 493	94	23
mediotéka + hud.oddělení	42 hod.	2 996	0	22
studovna PřF- Chittussiho	30 hod.	1 673	53	23
studovna PřF- 30.dubna	50 hod.	2 416	39	22
studovna FF	52 hod.	7 669	112	22
studovna PdF	46 hod.	5 226	122	22
studovna ZSF- Syllabova	28 hod.	1 025	40	22
studovna ZSF- Fr. Šrámka	28 hod.	1 430	42	22
Celkem		190 452	502	

• Tabulka č. 28: Přehled technických zařízení určených uživatelům v roce 2003

Pracoviště	PC	skenery	tiskárna +kopírka	ostatní
půjčovna + sklady	15	0	0	
studovna časopisů	1	1	1 + 1	
mediotéka + hud.oddělení	11	1	2 + 0	TV, video, věž
studovna PřF- Chittussiho	3	1	1 + 1	
studovna PřF- 30.dubna	10	1	2 + 1	
studovna FF	8	1	1 + 1	
studovna PdF	7	1	2 + 1	
studovna ZSF- Syllabova	4	1	1 + 1	
studovna ZSF- Fr. Šrámka	4	1	1 + 1	
celkem	63	8	11 + 7	

Information Technology Centre and University Library

• • • Resumé

Information Technology Centre

The Information Technology Centre serves the entire University and provides a wide range of services connected with information and communication technologies. The ITC manages a total of 33 separate information systems, all of which are currently being integrated into a single portal. The implementation of this portal has also necessitated the standardization of user ID and passwords.

The ICT manages the University's computer and telecommunications network, which currently consists of around 970 computer terminals, 26 servers, 5 main telephone exchanges, 7 branch exchanges, and around 700 telephone lines. During 2003 the telephone networks in the University's separate buildings were integrated into a single, University-wide network, and a numbering scheme linked to the CESNET network was also created. The ICT manages over 11km of optic cable lines, four microwave connections, and dozens of kilometres of metallic cables in the University's buildings.

One of the most important roles of the Information Technology Centre is the provision of web services, which include e-mail, internet sites, electronic signatures, network management and backup file storage. Alongside its activities in network and information systems management, the ITC also has a department of e-learning, which provides the University's faculties with technical and methodological assistance, an audio-visual centre, which creates audio-visual learning programmes and University promotional materials, and a print centre, which provides copying services and produces brochures, study texts and similar materials.

The ICT also plays an important role in research and development projects. In 2003 the Centre was responsible for CZK 5.7 million of research funding.

University Library

The University Library is a central library serving the whole of the University and with a specialized stock of around 215 000 items. The Library's stock is constantly updated, with new accessions chosen according to the subjects studied at the University, the needs of lifelong learning programmes, University-wide research and academic activities, and the requirements of the general public. As well as monographs and periodicals purchased by the University, the Library's stock also includes donated items and items acquired through exchange agreements with other universities, both within the Czech Republic and abroad.

In addition to its stock of printed documents, the Library is also a member of a consortium enabling it to provide users with access to 23 worldwide subject-specific and general-interest electronic databases. This system has been operational since 1999 as part of the Czech Republic's Information Resources for Research and Development programme. The databases available are mainly bibliographies and are gradually being integrated with primary fulltext resources.

The information potential of the University Library is supported by an ongoing programme of upgrades to its computer equipment and other technology. The Library uses an internal information system based on the T-Series system, the Ultra*Net local network, a permanent internet connection and the Magion financial system. T-Series allows various activities – from the registration and processing of new accessions to the provision of remote lending services – to be fully integrated within a single system.

The Library serves over 6 600 registered users, ranging from lecturers, researchers and students – both from the University of Ostrava and other universities, research institutions and secondary schools – to the general public. The Library offers access both to its own stock and the stocks of other libraries through inter-library lending schemes, and is currently developing a range of services based around electronic document delivery and the provision of bibliographical information. The Library also trains users to work independently with information resources.

6/ VĚDECKÁ, VÝZKUMNÁ A UMĚLECKÁ ČINNOST

- • • Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

6.1 Zaměření vědecké, výzkumné a tvůrčí umělecké činnosti na OU

Tvůrčí činnost na Ostravské univerzitě má podobu vědecké a umělecké činnosti. Vědecká činnost na Filozofické a Pedagogické fakultě se soustřeďuje na společenskovední výzkum, na Přírodovědecké fakultě se rozvíjí přírodovědný výzkum a na Zdravotně sociální fakultě výzkum v lékařských oborech kombinovaný s některými přírodovědnými a společenskovedními obory. Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování je předním českým pracovištěm aplikované matematiky a Ústav pro regionální studia se orientuje na výzkum kulturního kontextu regionu. Umělecká činnost se rozvíjí zejména v Institutu pro umělecká studia a na Pedagogické fakultě. Hlavní zaměření tvůrčí činnosti na Ostravské univerzitě je dlouhodobě neměnné:

Filozofická fakulta:

- Komplexní společenskovední analýza v regionálním i neregionálním přístupu v historickém a aktuálním kontextu
- Řešení otázek sociální adaptace na základě poznání reálných potřeb regionu
- Zkoumání současné řečové komunikace a jejích vývojových tendencí
- Otázky metodologie a problémy percepce literárního díla

Pedagogická fakulta:

- Vzdělávání učitelů, vychovatelů a dětí pro učící se společnost 21. století
- Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů, problematika e-learningu
- Pedagogická diagnostika včetně diagnostiky a terapie vývojových poruch učení a chování
- Výzkum diagnostiky motoriky mládeže a pohybové aktivity
- Historicko-estetické problémy regionální hudby, hudební výchovy a výtvarného umění
- Umělecká (výtvarná a hudební) činnost

Přírodovědecká fakulta:

- Matematické modelování a počítačová simulace systémů a procesů
- Teoretická algebra zaměřená na teorii uspořádaných množin a teorii okruhů s aplikacemi v teorii čísel
- Struktura a chování pevných látek se zaměřením na termodynamiku, transportní jevy, povrchové struktury a sorpční procesy
- Ekologické a geografické změny struktur průmyslových regionů a pohraničních oblastí
- Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů přírodních věd
- Biofyzika a ekofyziologie fotosyntézy

Zdravotně sociální fakulta:

- Zdravotní stav a fyzická zdatnost populace v moravskoslezském regionu ve vztahu ke způsobu života a podmínek životního a pracovního prostředí
- Sociální prezentace sociálních problémů klientů oddělení péče o rodinu a děti a sociální reprezentace problémů, stylů a metod sociálních pracovníků oddělení péče o rodinu a děti
- Histopatologie a cytologie nádorových onemocnění
- Endoskopické a diagnostické metody v gastroenterologii
- Ošetrovatelství se zaměřením na chronickou cévní insuficienci dolních končetin
- Genetická toxikologie (vliv genotoxických faktorů prostředí na zdraví)

Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování (ÚVAFM)

- Teoretický výzkum v oblasti fuzzy logiky v užším i širším smyslu
- Vývoj speciálních algoritmů a metod pro modelování řídicích a rozhodovacích procesů za neurčitosti
- Teorie fuzzy aproximace funkcí, konceptuální analýza
- Fuzzy matematické programování a optimalizace
- Speciální algebraické struktury pro logiku, kategorická teorie formálních automatů
- Vývoj specializovaného software LFLC 2000 pro fuzzy modelování

Ústav pro regionální studia (ÚRS)

- Výzkum umělecké – zejména literární – tradice Slezska a severní Moravy
- Výzkum specifických etnických a sociologických jevů v regionu

Institut pro umělecká studia (IpUS)

- Vzdělávání studentů hudebního umění v oblasti koncertní činnosti ve všech slohových obdobích a repertoáru s akcentací na stěžejní sólová a komorní díla české a světové hudby
- Koncertní vystoupení studentů a učitelů na veřejnosti, v rozhlase, na operních scénách
- Příprava a účast studentů na mezinárodních interpretačních soutěžích

6.2. Organizační, personální a materiální zabezpečení výzkumu a vývoje

Nejvýznamnější část výzkumu na univerzitě je od roku 1999 soustředěna na řešení 10 výzkumných záměrů stanovených MŠMT. Objemově největší jsou výzkumné záměry obou ústavů: Ústavu pro regionální studia, který koordinuje prof. Svoboda, a Ústavu pro výzkum a aplikace fuzzy modelování, který koordinuje prof. Novák (viz tabulka). OU získala na řešení těchto úkolů v roce 2003 celkem 11,7 mil. Kč, tzn. asi o 14 % více než loni. Řešitelé všech našich výzkumných záměrů využili možnost prodloužit jejich řešení o jeden rok, a proto rok 2003 nebyl jejich posledním rokem. Dosavadní záměry skončí až v roce 2004, ale už v průběhu roku 2003 se formovaly nové týmy – často na bázi stávajících, které se budou ucházet o nové výzkumné záměry, jejichž řešení začne v roce 2005. Zatím se těchto týmů připravuje 9.

Drobnější výzkumné úkoly byly řešeny jako projekty financované z grantových agentur; v našem případě tradičně z GAČR a GA AV. Celkem jich bylo 33 a v roce 2003 jsme na ně získali 12,6 mil. Kč, tzn. asi o 30 % více než loni. Mladým vědeckým pracovníkům jsme opět vytvořili prostor pro soutěž o interní granty. Bylo jich řešeno 12 s celkovou dotací 400 tis. Kč, tzn. v průměru 33,3 tis. Kč na jeden projekt.

Materiální zajištění vědecké a umělecké činnosti bylo i v roce 2003 pořizováno zejména z grantů, proto je pro nás udržování kroku s vývojem evropské a světové vědy a evropského a světového umění stále těžší.

6.3 Zapojení v programech vědy a výzkumu

6.3.1 Zaměření výzkumných záměrů na vysoké škole

*Zapojení vysoké školy do řešení výzkumných záměrů
Institucionální prostředky*

Výzkumný záměr (zkrácený název)	Řešitel	Objem finančních prostředků na rok 2003 (v tis. Kč)
Zdravotní stav a fyzická zdatnost populace SM regionu ve vztahu ke způsobu života a podmínkách životního a pracovního prostředí na přelomu 20. a 21. století	Prof. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.	548
Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání	Doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc.	501
Využití psychologie a dalších sociálních věd ke zkvalitnění sociálních služeb v ostravském regionu	Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.	437
Algebraické struktury v teorii čísel	Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.	553
Geografické a ekologické změny prostředí a struktur průmyslových krajín (regionů)	Prof. RNDr. Ing. Vladislav Kříž, DrSc.	726
Procesy na povrchu pevných látek	Doc. RNDr. Dalibor Dvořák, CSc.	729
Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů, speciálně učitelů přírodních věd a technické výchovy	Prof. RNDr. Erika Mechlová, CSc.	608
Nové možnosti vzdělávání učitelů, vychovatelů a dětí pro učící se společnost 21. století	Doc. PhDr. Hana Lukášová, CSc.	1 459
Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský region	Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.	2 594
Modelování složitých systémů ve fuzzy a v nejistém prostředí	Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.	3 496

6.3.2 Účast v programech CEP

Zapojení vysoké školy do řešení projektů v programech výzkumu a vývoje

Účelové prostředky

Kód programu	Název programu podpory výzkumu a vývoje	Počet projektů	Objem finančních prostředků (v tis. Kč)
GA	Standardní projekty	17	6 579
GP	Postdoktorские grantové projekty	4	562
IA	Granty AV ČR	3	1 034
LP	Zpřístupňování výsledků výzkumu a vývoje české veřejnosti	1	37
LN	Výzkumná centra	1	1 538
OE	Eureka	1	480
OC	Cost	1	400
OK	Euro	1	376
ME	Kontakt	2	400
NJ	Výzkum a vývoj v oblasti zdraví a životních podmínek	1	747
FD	Projektová konsorcia	1	425

6.3.3 Nejvýznamnější projekty výzkumu a vývoje podporované z účelových prostředků státního rozpočtu

Mezi přírodovědnými obory je nutno vyzvednout řešení „trojlístku“ badatelských projektů pracovníků katedry matematiky. Jednalo se o jeden projekt GAČR (Algebraické, analytické a kombinatorické metody teorie čísel, spoluřešitel doc. J. Toth) a o dva projekty GA AV (Algebraické struktury, teorie čísel a její aplikace, řešitel doc. J. Kostra; Teorie fuzzy funkcí a jejich reprezentace, řešitelka prof. I. Perfilieva). Řešení těchto projektů přineslo nové výsledky především ve výzkumu algebraických metod teorie čísel a v použití algebraického aparátu pro reprezentaci fuzzy funkcí. Významné publikace i jejich ohlas v zahraničí potvrzují, že katedra matematiky PŘF OU patří spolu s Ústavem pro výzkum a aplikace fuzzy množin mezi mezinárodně uznávaná vědecká střediska v teorii čísel a teorii fuzzy funkcí. O činnosti ústavu – viz kap. 6.4 Mezinárodní spolupráce ve výzkumu.

K dalším přírodovědným úspěchům roku 2003 patří výsledky v oblasti chemické fyziky, dosažené při řešení projektu GAČR „Struktura a termodynamické vlastnosti malých iontových klastrů vzácných plynů“ (řešitel dr. R. Kalus). Také tyto výsledky byly úspěšně zveřejněny ve špičkových mezinárodních časopisech (Chemical Physics a Journal of Chemical Physics).

Z projektů společenskovedních oborů řešených na OU se s největším ohlasem setkal grant GAČR prof. Milana Myšky, CSc., „Encyklopedie podnikatelů Čech, Moravy a Slezska“, který byl ukončen vynikající publikací. Rukopis další publikace „Historie sociologie“ prof. Jana Kellera byl ukončen a vyjde v příštím roce.

Z nově zahájených projektů je třeba jmenovat zejména projekt GAČR „Specifická komunikace v českém církevním prostředí“ (řešitelka PhDr. Marcela Grygerková, Ph.D.) a projekt GAČR doc. RNDr. Jany Kapounové, CSc., „Východiska, zdroje a technické zázemí e-learningu“.

Z lékařských výzkumných projektů řešených na OU má stále největší význam grant IGA MZČR „Karcinogenní riziko zaměstnanců exponovaných prachu s obsahem krystalické formy oxidu křemičitého“, řešený doc. MUDr. Jaroslavem Horáčkem, CSc.

6.3.4 Národní výzkumná centra

Od roku 2000 se řešitelský tým katedry fyziky PŘF OU podílí na řešení projektu Výzkumné centrum: „Mechanismus, ekofyziologie a biotechnologie fotosyntézy“ (Reg. číslo LN00A141. Řešitel: Dalibor Štys, Ústav fyzikální biologie JČU, spoluřešitel za OU: doc. Vladimír Špunda). Na úkolu spolupracují dále týmy z Ústavu ekologie krajiny AVČR, Mikrobiologického ústavu AVČR a Ústavu molekulární biologie AVČR. Výzkum „ostravské skupiny“ je dlouhodobě zaměřen na studium základních mechanismů, kterými fotosyntetický aparát vyšších rostlin reaguje na změny vnějšího prostředí. Metodický přínos pracoviště v mezinárodním měřítku spočívá v aplikaci spektrálně-optických metod ke studiu účinnosti absorpce, přenosu a využití excitační energie ve fotosyntetických reakcích in vivo a ve zvládnutí spektra metod umožňujícího získat komplexní informace o jednotlivých reakcích fotosyntézy. Experimenty jsou prováděny především na ječmeni a smrku ztepilém jak v definovaných laboratorních podmínkách, tak v polních podmínkách na unikátním Experimentálním stacionáru ÚEK AV ČR v Moravskoslezských Beskydách (lokalita Bílý Kříž). Mezinárodní ohlas mají v poslední době práce zabývající se studiem kombinovaného působení různé ozáření a zvýšené koncentrace CO₂, které přinášejí nové poznatky o příčinách tzv. aklimatační deprese fotosyntézy v důsledku působení zvýšené koncentrace CO₂, a dále práce zabývající se analýzou rozdílné schopnosti fotosyntetického aparátu obilnin a jehličnanů regulovat nezářivou disipaci nadbytečné excitační energie v souvislosti s rozdílnou strategií adaptace vůči stresu.

6.3.5 Interní grantová soutěž

- *Granty IGS řešené v roce 2003*

	FF	PdF	PřF	ZSF	ÚFM	ÚRS	IpUS	Celkem
Počet podaných projektů	4	5	6	5	1	0	2	23
Z toho počet získaných grantů	2	2	3	3	0	0	2	12
Získané prostředky celkem (tis. Kč)	40	80	125	90	0	0	65	400

6.4 Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Hlavní aktivitou mezinárodní spolupráce v roce 2003 bylo úsilí zapojit se do 6. rámcového programu EU. V rámci působení Regionální kontaktní organizace pro 6. rámcový program na půdě OU vzniklo sedm pokusů. První tři směřovaly do „Specifických cílově orientovaných výzkumů“ (anglická zkratka STREP). Koordinátoři těchto projektů byli z Izraele, Španělska a Dánska. Další tři projekty směřovaly do tzv. „sítí excelence“ (anglická zkratka NoE) a partneři byli dva z Itálie a jeden z Velké Británie. Z těchto pokusů pět nevyšlo, poslední byl podán v prosinci a nebylo o něm ještě rozhodnuto. Jeden úspěch v 6. rámcovém

programu jsme přece jen zaznamenali: Ing. H. Santariusová se zúčastní „specifického podpůrného programu“ (anglická zkratka SSA) nazvaného „Regional approach towards FP6. Network of contact points in large ACC(RegInNET)“, který bude koordinovat Wroclawské centrum transferu technologií z Polska.

Z hlediska mezinárodní spolupráce mají velký význam dva bilaterální projekty Ústavu fuzzy modelování programu KONTAKT: česko-japonský a česko-čínský.

Česko-japonský projekt programu KONTAKT ME 604 Metody pro podporu rozhodování v podmínkách neurčitosti – aplikace v ekonomii a inženýrství probíhal již druhým rokem. Jeho řešitelem za OU je prof. Ramík. Výzkum se zaměřuje zejména na nové metody a postupy při řešení odborných problémů z oblasti vícekritériální optimalizace, jazykových znalostních databází, pravděpodobnostní a fuzzy metody analýzy rozsáhlých dat, rozvrhování, adaptivního řízení složitých systémů a mnohorozměrné analýzy dat.

Výsledky za rok 2003 byly předneseny na 6. česko-japonském semináři pořádaném ve Valticích ve dnech 20. – 23. září 2003, kterého se zúčastnilo 20 účastníků, z toho 13 z České republiky a 7 z Japonska. Vybrané příspěvky z tohoto semináře budou v rozšířené podobě publikovány v odborných vědeckých časopisech. Kromě toho byly předneseny dva příspěvky na Mezinárodním symposiu ISMVL 2003, které se konalo v květnu v Tokiu, a dvě zvané přednášky na University of Osaka (prof. V. Novák, prof. I. Perfilieva).

Česko-čínský projekt programu KONTAKT ME 702 Speciální techniky „soft computing“ pro rozhodování v managementu byl v roce 2003 zahájen. Jeho řešitelem za OU je prof. Novák. Jeho cílem je studium speciálních metod formální logiky pro reprezentaci hierarchických soustav fuzzy IF-THEN pravidel a logickou dedukci na základě nich, studium problematiky spojené s dobýváním pravidel pro management z velmi rozsáhlých bází dat a studium fuzzy relací mezi daty obsaženými v databázích pro management a sumarizace informací v nich obsažených.

V roce 2003 bylo v rámci řešení projektu připraveno celkem pět vědeckých publikací a předneseno šest přednášek na čínských univerzitách (Tsinghua University Peking, Shanghai Normal University) a na dvou mezinárodních vědeckých konferencích, které se konaly v Číně (Peking) a v Thajsku (Chiang Mai).

6.5 Příklady významné spolupráce ve výzkumu a vývoji s Akademií věd ČR, s resortními výzkumnými útvary a nevládním sektorem

Spolupráce s ústavu AV ČR se projevovala i v roce 2003 hlavně ve spoluúčasti na řešení grantů a rozvíjela se na bázi individuálních kontaktů pracovníků OU s pracovišti AV. Jednalo se opět o spolupráci s těmito ústavu: Ústav ekologie krajiny, Entomologický ústav, Mikrobiologický ústav, Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského, Ústav biologie obratlovců, Sociologický ústav, Ústav soudobých dějin a Ústav pro jazyk český.

Z resortních výzkumných útvarů naše univerzita spolupracuje zejména s institucemi v našem regionu, jako je např. Slezský ústav Slezského zemského muzea v Opavě, Muzeum Těšínska v Českém Těšíně, Správy CHKO Jeseníky, Beskydy, Poodří aj.

6.6 Zapojování studentů do vědeckovýzkumných a tvůrčích uměleckých aktivit

Studenti OU se nejčastěji zapojují do řešení výzkumných grantů jako pomocné síly. V roce 2003 se na řešení grantů GAČR podílelo přes 40 studentů. Na projektech FRVŠ participovalo 11 studentů, přičemž jeden z nich, student F. Karlický, který byl spoluřešitelem projektu „Teoretické studium interakcí atomů vzácných plynů“ (Katedra fyziky PŘF), byl navržen na mimořádné ocenění Agentury RVŠ. Velká skupina studentů se podílela i na interních grantech, zejména na grantu z geografie zemědělství Mgr. P. Žufana, který vyžadoval rozsáhlý sběr materiálu v terénu. K řešení samostatných vědeckých úkolů se samozřejmě dostanou prakticky všichni studenti doktorského studia, kterých bylo na začátku akademického roku 2003 – 2004 již 137. Výbornou formou prvního kontaktu studentů s vědecko-výzkumnou prací jsou studentské vědecké konference, kterých bylo v roce 2003 na celé univerzitě 10 a zúčastnilo se jich přes 200 studentů.

Významnou součástí tvůrčí aktivity studentů je jejich umělecká činnost – a to i těch, kteří nestudují přímo umělecké obory. Kromě uměleckých vystoupení studentů IpUS a výtvarných a hudebních oborů Pedagogické fakulty působí na OU několik studentských souborů, jejichž úroveň již v některých případech přesáhla amatérskou úroveň.

- **ADASH**

Na Filosofické fakultě pokračoval ve svém úspěšném působení pěvecký soubor ADASH složený ze studentek hebrejštiny. Při svých vystoupeních pod vedením doc. ThDr. Tomáše Novotného prezentoval židovskou hudbu nejrůznějších žánrů na 27 koncertech doma a na 13 v zahraničí – mj. v USA.

- **Bartovská Harenda**

Ve své činnosti pokračovalo také volné a „otevřené“ sdružení Bartovská Harenda při katedře českého jazyka s cílem podnitit studentský život. Od svého založení v roce 2000 spolek organizuje výlety po stopách významných českých spisovatelů, exkurze i večírky s bohemistickým zaměřením (od roku 2003 je exkurze nabízena jako předmět EXPO – Poznávací exkurze). K nejvýznamnějším akcím roku 2003 patřil výstup na Lysou horu a IV. bohemistický večírek.

- **SZCZYT**

V roce 2003 navázal na svou předešlou činnost při katedře slavistiky divadelní soubor SZCZYT (založený v roce 2000), jehož členy jsou studenti polonistiky. Pod vedením Mgr. Petra Vidláka, Ph.D., uvedl SZCZYT v roce 2003 v patnácti představeních úspěšnou komedii Renée Fourtona „Zacny mośc Cyprian“, se kterou také hostoval u nás i v zahraničí. Soubor obdržel významné ocenění Kongresu Poláků „Tacy jesteśmy“ za nejlepší vystoupení v polském jazyce za rok 2003.

- **Slunečnice**

Filmový klub pod vedením Mgr. Jaroslava Davida (FF) a studentů Aleše Rolla (FF) a Davida Hanzelky (PŘF) pokračoval ve své činnosti. Studentům OU je nabízen také jako předmět FIKLU-Filmový klub. V roce 2003 připravil celkem 24 filmových projekcí. Cyklus filmů doplnila beseda s režisérem Tomášem Doružkou a projekce snímku Radhošť.

6.7 Výše a využití institucionálních prostředků na nespecifikovaný výzkum na vysokých školách

Od roku 2000 se řešitelský tým katedry fyziky PŘF OU podílí na řešení projektu Výzkumné centrum: „Mechanismus, ekofyziologie a biotechnologie fotosyntézy“ (Reg. číslo LN00A141. Řešitel: Dalibor Štys, Ústav fyzikální biologie JČU, spoluřešitel za OU: doc. Vladimír Špunda). Na úkolu spolupracují dále týmy z Ústavu ekologie krajiny AVČR, Mikrobiologického ústavu AVČR a Ústavu molekulární biologie AVČR.

- *Vývoj objemu prostředků na nespecifikovaný výzkum*

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Finance (tis. Kč)	6 667	7 580	7 674	6 553	6 177	7 098

Ostravská univerzita získala o 15 % více prostředků na nespecifikovaný výzkum než v předchozím roce 2002. Přesto nedosáhla úrovně dosud nejlepších let 1999 a 2000. Většina finančních prostředků byla použita na krytí mzdových nákladů pracovišť. Dále byly tyto prostředky použity především na podporu materiálního zabezpečení tvůrčí činnosti pracovníků a studentů, kteří se podíleli na výzkumu v rámci svých bakalářských a diplomových prací. Výjimečně byly tyto prostředky použity i na cestovné, případně na vybavení kanceláří a provoz jednotlivých pracovišť.

6/ Research, Development and Artistic Activities

• • • Resumé

• FOCUS

In 2003 the basic focus of research, development and artistic activities at the University of Ostrava remained fundamentally unchanged from 2002 (see Annual Report 2002).

Since 1999 the most important role in research at the University has been played by 10 long-term research projects approved by the Czech Ministry of Education, which cover all of the major focuses of the University's research and development. In 2003 the University received a total of CZK 11.7 million of funding for these research projects, an increase of 14% as against the previous year. The coordinators of all of these long-term research projects took advantage of the opportunity presented to them to extend the projects by one year, and so the projects will now run until the end of 2004. Over the course of 2003 new teams were formed, often on the basis of existing teams, and will apply for new research funding for projects scheduled to start in 2005. Currently there are 9 such teams within the University.

Smaller-scale research projects were funded by grant agencies, especially GAČR (the Czech Science Foundation) and GAAV (the Grant Agency of the Czech Academy of Sciences). The University attracted funding for a total of 33 such projects, gaining CZK 12.6 million, an increase of 30% over 2002. The University's internal grant scheme (IGS) continued to offer a proving ground for young researchers, providing funding of CZK 400,000 for 12 projects, an average of CZK 33.3 thousand per project.

In 2003 equipment and materials for research and artistic activity were, as in previous years, paid for mainly with grant funding, and for this reason it is becoming increasingly difficult for the University to keep in step with developments in European and global research and the arts.

• IMPORTANT PROJECTS

Among the scientific disciplines, a trio of research projects managed by staff of the Department of Mathematics deserve special mention: the GAČR project Algebraic, analytical and combinatorial methods of number theory (co-managed by doc. J. Toth) and two GAAV projects, Algebraic structures, number theory and its applications (managed by doc. J. Kostra) and Theory of fuzzy functions and their representations (prof. I. Perfilieva). These projects have brought new results especially as part of research into algebraic methods in number theory and the use of algebraic techniques to represent fuzzy functions. Together with the Institute for the Research and Application of Fuzzy Modelling, the Department of Mathematics is one of the foremost international centres for the research of number theory and fuzzy functions, as is attested by its high-quality publications and excellent international reputation.

Other important scientific successes of 2003 include the results of the GAČR chemical physics research project The structure and thermodynamic properties of small ionic clusters of rare gases' (coordinator R. Kalus). These results were published in top international journals (Chemical Physics and the Journal of Chemical Physics). Other important results were achieved in the Research Centre project The mechanism, eco-physiology and bio-technology of photosynthesis.

Among the social sciences, prof. Milan Myška's GAČR project Encyclopedia of Entrepreneurs in Bohemia, Moravia and Silesia met with a particularly positive response and culminated in an excellent publication. The manuscript of another study, prof. Jan Keller's History of Sociology, is now complete and will be published next year.

Of the newly launched projects, particular attention is due to the GAČR projects Specific communication in the Czech ecclesiastical environment and Starting points, resources and technical requirements of e-learning (doc. RNDr. Jana Kapounová, CSc.).

The University's medical research has focused particularly around the Health Ministry internal grant Carcinogenic risks to employees exposed to dust containing crystalline forms of siliceous oxide (MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.).

Young researchers worked on 12 projects funded through the University's own internal grant scheme (IGS), which provided a total of CZK 400,000 for these projects in 2003.

INTERNATIONAL COLLABORATION IN RESEARCH

The main area of international research collaboration in 2003 focused on work within the EU's 6th Framework Programme (FP6). The Regional Contact Organisation for this Programme supported 7 applications for research grants. The first three fell into the category of STREP (Specific Targeted Research Projects), and were coordinated from Israel, Spain and Denmark. Another three of these projects were part of the NoE (Network of Excellence) scheme, with two partners from Italy and one from Britain. 5 of these applications were unsuccessful; the last was submitted in December and no decision has yet been taken. The 6th Framework Programme did, however, bring the University one success: Ing. Santariusová will participate in an SSA (Specific Supporting Actions) scheme entitled Regional approach towards FP6. Network of contact points in large ACC (REGinNET), which will be coordinated by the Wrocław Centre for Technology Transfer from Poland.

Two bilateral projects of the Institute for Fuzzy Modelling (within the Kontakt programme) are particularly important from the point of view of international collaboration. One is a Czech-Japanese project, the other Czech-Chinese, and both will involve exchange visits of mathematicians from this country, Japan and China.

7/ Akademičtí pracovníci

- • • PhDr. Hana Srpová, CSc., doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

7.1 Přepočtený počet zaměstnanců

- *Tabulka č. 29: Přepočtený počet zaměstnanců za rok 2003 na fakultách a ostatních pracovištích OU*

	Akademičtí pracovníci				celkem	Ostatní zaměstnanci	Celkem
	prof.	doc.	odb. asist.	asist.+lekt.			
FF	8,15	15,44	69,83	3,50	96,91	18,29	115,20
PdF	2,94	25,98	72,24	3,04	104,20	27,62	131,82
PřF	7,96	18,84	51,99	2,66	81,45	26,71	108,16
ZSF	3,92	6,34	34,97	1,00	46,23	19,27	65,50
IpUS	2,86	4,60	4,42	-	11,88	1,50	13,38
Ústav RS	-	-	-	-	-	7,10	7,10
Ústav VAFM	-	-	-	-	-	6,95	6,95
R+UK+CIT	-	-	-	-	-	164,72	164,72
Celkem	25,83	71,2	233,45	10,2	340,68	272,16	612,84

Počet akademických pracovníků odpovídá poměrnému počtu studentů na jednotlivých fakultách a vysokoškolských ústavech. Z toho důvodu je nejvyšší počet akademických pracovníků na PdF (30,6 %), následují Filozofická fakulta (28,4 %), Přírodovědecká fakulta (23,9 %), Zdravotně sociální fakulta (13,6 %) a IpUS (3,5 %). Ve srovnání s rokem 2002 se významně navýšil přepočtený počet akademických pracovníků na ZSF (o 19,8 %), naopak se jejich počet snížil na FF (o 6,7 %) a PdF (o 10,1 %). Hrozbou pro další rozvoj OU zůstává pokles v kategorii profesor z 36,03 na 25,83, tj. o 28,3 %. Zvyšujícím se nárokům na fungování studia na OU, na administrativní aj. práce odpovídá nárůst počtu ostatních zaměstnanců v porovnání s rokem 2002 (o 11,1 %).

- *Tabulka č. 30: Počet externích a interních pracovníků na fakultách a ostatních pracovištích OU*

Pracovníci		Pedagogičtí pracovníci				Vědečtí pracovníci	
		profesoři	docenti	odb. asist.	asistenti		lektori
Interní	Fyzické osoby	33	90	305	6	-	24
	Přepočtení	26,75	73,02	247,72	6,50	-	10,70
Externí	Fyzické osoby	3	13	343	-	2	2
	Přepočtení	-	-	-	-	-	-

Poměr 458 interních pracovníků ke 363 pracovníkům externím je dán jednak neustále se zvyšujícím počtem bakalářských SP, a tedy vyšším nárokem na praktické zaměření studia, jednak potřebou obohacovat kvalitu studia o výuku odborníků z praxe – významných odborníků v oboru. Nelze opomenout úlohu, kterou hraje financování veřejných vysokých škol, jež způsobuje, že OU nemůže přijmout na plný úvazek více pedagogů.

7.2 Kvalifikační struktura akademických pracovníků

- *Tabulka č. 31: Kvalifikační struktura akademických pracovníků ke dni 31. 12. 2003 (počet ve fyzických osobách)*

	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	Ústavy	OU celkem
Profesoři	12	5	9	5	3	8	42
Z toho: DrSc.	6	1	3	-	-	4	14
CSc. a Ph.D.	4	3	6	5	-	4	22
ostatní	2	1	-	-	3	-	6
Docenti	20	28	24	16	6	1	95
Z toho: DrSc.	-	-	1	2	-	-	3
CSc. a Ph.D.	19	18	23	12	-	1	73
ostatní							
Odb. asistenti	78	87	56	71	11	12	315
Z toho: CSc. a Ph.D.	36	29	28	21	-	5	119
ostatní	42	58	28	50	1	7	199
Asistenti	3	3	-	-	-	-	6
Celkem	113	123	89	92	20	21	458

Nejvyššího nárůstu ve srovnání s rokem 2002 jsme docílili v kategorii odborný asistent (z 289 na 315) a docent (z 86 na 95), a to na všech fakultách OU. Poměr kategorií profesor a docent k celkovému počtu akademických pracovníků činí 29,9 %, což znamená snížení.

7.2.1 Zapojení pracovníků v doktorském studiu

Personální rozvoj pracovníků OU probíhá podle plánů jednotlivých fakult a kateder. Počet účastníků doktorského studia opět mírně poklesl (ze 103 na 93), což naznačuje, že na OU již několik let více pracovníků doktorské studium končí (ať úspěšně, či neúspěšně), než zahajuje. Z tabulky zaměstnanců je však patrné, že stále ještě příliš mnoho odborných asistentů OU neusiluje o získání doktorátu. Tento stav je nejviditelnější na Pedagogické fakultě, a proto je potěšitelné, že právě tato fakulta měla i v roce 2003 mezi svými zaměstnanci absolutně nejvíce doktorandů i absolventů doktorského studia.

7.2.2 Graduace pracovníků

• *Tabulka č. 32*

Fakulta	Počet pracovníků v distančních doktorských programech	Ukončilo doktorské studium	Počet nově habilitovaných		Počet nově jmenovaných profesorů	
			na OU	mimo OU	na OU	mimo OU
FF	21 ¹⁾	2	0	2	0	0
PdF	34	5	0	0	0	0
PřF	23	4	0	2	0	0
ZSF	11	3	0	0	0	0
ÚFM	3	0	0	0	0	0
ÚRS	2 ¹⁾	1	0	0	0	0
IpUS	0	0	0	0	0	1
OU celkem	93	15	0	4	0	1

¹⁾ Pracovník má úvazek na ústavu i fakultě

7.3 Věková struktura akademických pracovníků

• *Tabulka č. 33: Počet ve fyzických osobách ke dni 31. 12. 2003*

	prof.	doc.	odb. asist.	asistenti	lektori	vědeční prac.
Do 29	-	-	58	6	-	8
30-39	-	-	75	-	-	7
40-49	2	18	85	-	-	3
50- 59	9	38	68	-	-	5
60-69	9	32	16	-	-	1
Nad 70	14	6	1	-	-	2
Celkem	34	94	303	6	-	26

Ve věkové kategorii nad 60 let je celkem 67,6 % profesorů a 40,4 % docentů, což lze ve srovnání s rokem 2002 stěží považovat za zlepšení. Pouze v kategorii odborný asistent se nejen navýšil celkový počet o 32 pedagogů, ale k navýšení došlo ve všech mladších skupinách. Tento stav sice odpovídá celorepublikovému průměru, ale pro OU to přesto znamená, že je potřeba zvýšit snahu o rozšiřování doktorského studia a také o udělení možnosti habilitace a profesorského řízení na další vysokoškolská pracoviště.

7.4 Habilitační a jmenovací řízení

7.4.1 Seznam oborů, ve kterých je OU oprávněna konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem

FILOZOFICKÁ FAKULTA

- a) České a československé dějiny se zaměřením na hospodářské a sociální dějiny
- b) Dějiny české literatury (profesorské řízení jen do 22. 10. 2003, akreditace nebyla prodloužena)
- c) Polský jazyk

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

- a) Hudební teorie a pedagogika
(profesorské řízení jen do 13. 12. 2003, akreditace nebyla prodloužena)

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

- a) Aplikovaná matematika

7.4.2 Habilitační řízení a profesorská jmenovací řízení na OU v roce 2003

• *Tabulka č. 34: Habilitační řízení a řízení jmenování profesorem na OU v roce 2003*

Fakulta	Počet nově habilitovaných	Počet nově jmenovaných profesorů	Počet dosud neukončených habilitací	Počet dosud neukončených jmenovacích řízení
FF	0	0	3	2
PdF	0	2	1	0
PřF	1	1	3	1
ZSF	0	0	0	0
OU celkem	1	3	7	3

V roce 2003 proběhlo na OU méně habilitačních a profesorských řízení. Jen jedna habilitace na PřF a tři profesury (jedna na PřF a dvě na PdF) – viz tabulka.

7.4.3 Nově jmenování profesori a docenti

Habilitačních a profesorských řízení pracovníků OU bylo v roce 2003 méně. Jen jedna profesorka (IpUS) a čtyři docenti (dva z PřF a dva z FF) – viz následující tabulka.

• *Tabulka č. 35*

Noví profesori:	Fakulta	VŠ, která titul udělila
Prof. Henryka Januszewska-Kotyczka	IpUS	Akademia Muzyczna, Katowice, Polsko
Noví docenti:		
Doc. PaedDr. Blažena Rudincová, CSc.	FF	UKF Nitra
Doc. Ing. arch. Miloš Matěj, Ph. D.	FF	ČVUT Praha
Doc. Ing. František Huňka, CSc.	PřF	Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava
Doc. RNDr. Bohumír Lojkásek, CSc.	PřF	UP Olomouc

7/ Academic Staff

• • • Resumé

The number of academic staff at the University corresponds with the relative number of students at its individual faculties and institutes. For this reason, the largest number of staff is at the Pedagogical Faculty (30.6%), followed by the Faculty of Arts (28.4%), the Faculty of Science (23.9%), the Medical Social Faculty (13.6%), and the Institute for Artistic Studies (3.5%). The drop in the percentage of employees at professor grade (from 36.03% to 25.83%, i.e. a fall of 28.3%) presents a distinct threat to the future development of the University. The increasing demands made on the administration of study at the University have led to a corresponding increase in the number of administrative staff employed (a rise of 11.1% compared with 2002).

The ratio of 458 University employees to 363 externally contracted staff is caused both by the constantly growing number of Bachelor degree programmes (and thus increased demand for practical focus in study programmes) and also by the need to boost the quality of teaching by making use of the experience of top professionals in their fields.

67.6% of the University's professors and 40.4% of associate professors are aged above 60, which can hardly be considered an improvement when compared with 2002. The total number of teaching staff in the lecturer grade rose by 32, and this increase occurred across all of the younger age groups. Even though these results correspond with national averages, it is still essential for the University to extend its range of doctoral programmes and to increase its efforts to boost the number of professors and associate professors appointed at other higher education institutions.

8/ HODNOCENÍ ČINNOSTI

• • • Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

8.1 Vnitřní hodnocení

Hodnocení činností Ostravské univerzity probíhá každoročně v souladu se zákonem č. 111/98 Sb. o vysokých školách a se Statutem Ostravské univerzity, kde se problematikou hodnocení činnosti zabývá příloha č. 7 tohoto statutu. Obsah vnitřního hodnocení činností univerzity upravuje směrnice rektora č. 26/2000, která definuje subjekty pro vnitřní hodnocení, časové intervaly tohoto hodnocení a vlastní strukturu hodnocení.

Hodnocení činnosti Ostravské univerzity každoročně vychází z dílčích hodnocení činností jednotlivých fakult, a to ve všech hlavních oblastech jejich činností. Toto hodnocení zpracovává vedení jednotlivých fakult na základě dílčích hodnocení jednotlivých ústavů a kateder a výsledky tohoto hodnocení jsou po schválení akademickými senáty jednotlivých fakult zveřejněny na internetových stránkách jednotlivých fakult. Hodnocení fakult je následně využíváno na jednotlivých fakultách k modifikaci koncepce rozvoje fakult a aktualizaci úkolů pro následující akademický rok. V roce 2003 nebylo na rozdíl od roku 2002 provedeno souhrnné interní hodnocení celé univerzity, které by vycházelo z těchto dílčích hodnocení. Z jednotlivých dílčích hodnocení fakult byla přímo zpracována výroční zpráva univerzity.

V souladu s koncepcí Asociace evropských univerzit (EUA) pokračoval na Ostravské univerzitě i proces zavádění hodnocení výuky studenty. Po zkušenostech z minulého roku byl celý proces hodnocení zjednodušen, dotazníky týkající se jednotlivých studijních oborů a kurzů byly přeneseny na internet a zpřístupněny k on-line vyplnění studentům. Přes tyto pozitivní změny se nepodařilo do tohoto procesu hodnocení zapojit více studentů než v minulém roce. Vzhledem k významu tohoto hodnocení jako jedné ze zpětných vazeb kvality činnosti je nutno nadále usilovat o aktivizaci studentů a současně zjednodušovat celý proces studentského hodnocení.

Ostravská univerzita nadále pokračovala v budování informačního systému pro akreditace studijních oborů a programů. Tento informační systém, který vznikl propojením klíčových informačních systémů Ostravské univerzity (jako např. personálního informačního systému, informačního systému STUDENT pro komplexní zabezpečení studijních oborů a informačního systému o výsledcích tvůrčí činnosti), pak umožňuje na základě on-line přístupu přes internet provádět vnější hodnocení činností univerzity, nutné pro získání akreditací studijních programů. V podstatě všechny žádosti o akreditace studijních oborů jsou již realizovány prostřednictvím tohoto informačního systému. Vývoj a využívání tohoto systému se bude rozvíjet i v následujících letech.

Hodnocením činností Ostravské univerzity se pravidelně zabývá i vědecká rada univerzity a její správní rada. Těmto orgánům jsou předkládány zprávy o plnění úkolů v dílčích oblastech činností, jako je vzdělávání v akreditovaných studijních programech, vědecko-výzkumná činnost, publikační aktivity, personální rozvoj, investiční rozvoj apod. Tyto orgány se vyjadřují k dosaženým výsledkům. Velká pozornost byla v roce 2003 věnována ekonomickým výsledkům univerzity. V roce 2003 bylo rozhodnuto, že ekonomika Ostravské univerzity bude podrobena externímu ekonomickému auditu, na jehož základě by se mohla optimalizovat některá ekonomická rozhodnutí. Výsledky auditu za rok 2003 budou známy v 1.pololetí roku 2004.

9/ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE VE VZDĚLÁVÁNÍ

• • • Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

9.1 Zapojení do mezinárodních programů

ZAPOJENÍ VYSOKÉ ŠKOLY V PROGRAMECH MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

• *Programy EU pro vzdělávání a přípravu na povolání*

Program	Socrates -			Socrates		Leonardo
	Erasmus	Comenius	Grundtvig	Lingua	Minerva	
Počet projektů	5	1	3	1		3
Počet vyslaných studentů	95					2
Počet přijatých studentů	2					
Počet vyslaných ak. prac.	71	1	2	1		9
Počet přijatých ak. prac.	9					

• *Ostatní programy*

Program	Ceepus	Aktion	Ostatní
Počet projektů	2		7
Počet vyslaných studentů	3	4	3
Počet přijatých studentů	5		8
Počet vyslaných akademických pracovníků			12
Počet přijatých akademických pracovníků	3		7

Pozn. Ostatní znamenají programy vysoké školy, které není možno jinak zařadit.

• *Další studijní pobyty v zahraničí*

Program	Vládní stipendia	Přímá meziuniverzitní spolupráce	
		v Evropě	mimo Evropu
Počet vyslaných studentů	8	19	
Počet přijatých studentů	1	18	
Počet vyslaných akademických pracovníků	3	4	
Počet přijatých akademických pracovníků		3	

9.2. Programy EU pro vzdělávání a přípravu na povolání

Program Socrates-Erasmus – mobility

Program Socrates-Erasmus se v akademickém roce 2002/2003 úspěšně rozvíjel. Vzrostl počet bilaterálních smluv, počet výjezdů i jejich délka. Oproti akademickému roku 2001 – 2002 byl nárůst počtu výjezdů pozvolnější – došlo ke zvýšení počtu výjezdů „jen“ o 20 %. Na základě uzavřených 56 bilaterálních smluv v kalendářním roce 2002 se uskutečnilo 95 výjezdů studentů a 71 výjezdů učitelů.

Za růst počtu bilaterálních smluv vděčíme úspěšnému jednání na partnerských univerzitách s jednoletými smlouvami, které se podařilo prodloužit na více let (někdy až do roku 2007). Bylo uzavřeno 12 nových bilaterálních smluv: Lille, Calabria, Edinburgh, Niederrhein, Groningen, Amsterdam (ZSF), Udine, Kréta (PřF), Rostock, Helsinky, Malaga, Kristianstad (FF). Celková délka pobytu studentů v zahraničí se prodloužila nejenom díky většímu počtu pobytů, ale i díky jejich prodloužení zpravidla na 5 až 10 měsíců.

Zahraniční pobyty studentů probíhaly i v roce 2003 vesměs bez problémů. Drobné problémy se vyskytly po návratu v souvislosti s uznáváním studia v zahraničí v těch případech, kdy studenti nebyli předem dohodnuti s vyučujícím na podmínkách uznání výuky.

Vysílání učitelů naráželo opět na problém nedostatečného pokrytí nákladů na pobyt v zemích s vyššími životními náklady, jako je např. Velká Británie nebo Finsko. Finanční prostředky poskytované Evropskou komisí a MŠMT nepokrývají náklady ve výši předpisu o cestovních náhradách do těchto zemí a doplacení rozdílu z prostředků školy je v případech pracovišť s omezeným rozpočtem problematické. V několika případech si vysílání museli hradit část nákladů z vlastních prostředků.

Přijatých studentů na OU v rámci programu Socrates/Erasmus bylo opět velmi málo. Konkrétně jen dva (z Finska a z Německa).

Program Socrates-Erasmus – ostatní projekty

Kromě mobility se OU v akademickém roce 2001 – 2002 podílela na programu Socrates-Erasmus ještě podílem na dvou projektech CDI „Starting Competencies Needed to Become an Inclusive Teacher“ (Pdf) a „Spiel und Spielzeug in der Lehrerbildung“ (Pdf) a na jednom projektu CDA „European Master in Social Work“ (ZSF). Dále se zapojila do dvou tematických sítí „Children’s Identity and Citizenship in Europe“ (Pdf) a „European Computing Education and Training“ (PřF). V roce 2003 byl zahájen nový projekt Pdf Postuniversity Training in Adult Education.

Program Socrates-Grundtvig

V průběhu roku 2003 pokračovaly dva projekty Socrates-Grundtvig (Trainers for European Citizens, koordinátor Pdf OU, hlavní řešitelka Ing. Danihelková, rozpočet 45 640 € a I am L3, koordinátor RAGO Brusel, řešitelka na OU Ing. Danihelková, rozpočet 16 550 €) a byl zahájen třetí (Inclusive practices for learners with disabilities, koordinátor Polsko, řešitelka na OU doc. Kutnohorská, rozpočet 18 000 €).

Program Leonardo da Vinci

V roce 2003 pokračovaly celkem tři projekty tohoto programu (1. Computerised Laboratory in Science and Technology Teaching, koordinátor Slovinsko, řešitelka na OU prof. Mechlová, rozpočet 44 000 € – tento projekt v roce 2003 skončil. 2. Making Social Agencies Fit For The Future – Příprava sociálních (pomáhajících) organizací na budoucnost, koordinátor Deutscher Paritaetischer Wohlfahrtsverband, Německo, řešitelky na OU Mgr. Krausová, Mgr. Holasová, rozpočet 27 280 €. 3. e-Chance for Women, koordinátor Pdf OU, 11 partnerů, řešitelka Ing. Danihelková, rozpočet 60 750 €.)

9.3 Program Phare 2000 – Fond rozvoje lidských zdrojů v regionu Moravskoslezsko

Bezesporu nejvýznamnějším projektem v této oblasti je „celouniverzitní“ projekt PHARE „Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska“, který řeší prof. E. Mechlová a Mgr. M. Malčík. Na řešení projektu, který začal v říjnu 2002 a je plánován do dubna 2004, se podílejí pracovníci tří fakult OU (PřF, Pdf, FF) a CIT. Jedná se o projekt, který výrazně posílí postavení OU v oblasti celoživotního vzdělávání v našem regionu. Celková dotace na řešení tohoto projektu činí 451 321 €.

Hlavním cílem projektu je vytváření systému celoživotního vzdělávání založeného na vazbách OU s vybranými báзовými školami, který podpoří cílené a odborně podložené vzdělávací aktivity zaměřené na zvýšení zaměstnatelnosti v Moravskoslezském kraji a na zlepšení vzdělávací struktury obyvatelstva.

9.4 Zahraniční mobilita studentů a akademických pracovníků

Kromě výjezdů v rámci programu Socrates-Erasmus v roce 2003 do zahraničí vycestovalo 36 studentů OU, z toho 8 na vládní stipendia. Akademičtí pracovníci vyjžděli zejména na konferenci. OU přijala mimo Socrates-Erasmus 32 zahraničních studentů a 13 pracovníků zahraničních univerzit.

9.5 Přehled dohod se zahraničními univerzitami

Univerzita	Stát	Rok podpisu
Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica	Slovensko	1994
Université Paul Valéry, Montpellier	Francie	1994
Uniwersytet Śląski, Katowice	Polsko	1996
Högskolan i Jönköping	Švédsko	1996
Univerza v Mariboru, Maribor	Slovinsko	1997
Uniwersytet A. Mickiewicza, Poznań	Polsko	1998
The State University of New York College, Cortland	USA	1999
Univerzita Konštantína Filozofa, Nitra	Slovensko	2000
Univerzität Erfurt	Německo	2002
Akademia muzyczna, Katowice	Polsko	2002
Uniwersytet Opolski, Opole	Polsko	2002
Deutsches Institut für Erwachsenenbildung, Bonn	Německo	2002
Universitatea din Oradea	Rumunsko	2002
Kuopion Yliopisto, Kuopio	Finsko	2002
Eszterházy Károly Főiskola, Eger	Maďarsko	2003
Uniwersytet Szczeciński, Szczecin	Polsko	2003
Uniwersytet Gdański, Gdańsk	Polsko	2003
Hoi Khuyen hoc Vietnam	Vietnam	2003
Truong Dai hoc Su Pham TP Ho Chi Minh	Vietnam	2003

V letošním roce OU uzavřela smlouvu s maďarskou univerzitou v Egeru, kterou jsme dosud uváděli jako partnerskou jen na základě společné účasti v tzv. „Středoevropské 6“. Obrátili jsme se také na univerzitu ve Vilniusu, ale ta nereagovala, a proto od letošního roku ji už jako partnerskou vysokou školu neuvádíme. Nové smlouvy byly uzavřeny s polskými univerzitami v Gdaňsku a ve Štětíně. Intenzivní kontakty s Vietnamem se projevily ve smlouvách s Vietnamskou asociací pro podporu vzdělávání v Hanoji a s Vysokou školou pedagogickou v Hočiminově Městě (bývalý Sajgon).

Nové kontakty byly navázány se dvěma mexickými univerzitami v Colimě a Guadalajaře a s bosensko-srbskou univerzitou v Sarajevu. V posledních třech případech k uzavření bilaterální smlouvy zatím nedošlo.

9/ INTERNATIONAL COLLABORATION IN EDUCATION

• • • Resumé

Socrates – Erasmus Programme (Mobility)

The Socrates – Erasmus programme continued to develop successfully during the 2002-2003 academic year. The number of bilateral agreements increased along with the number and length of visits abroad. A total of 56 bilateral agreements led to 95 student visits and 71 staff visits abroad.

The reason for the increase in the number of bilateral agreements was the successful re-negotiation of contracts with partner universities with which the University of Ostrava has annual agreements; these were extended to cover future years, and some now run up to 2007. 12 new bilateral agreements were concluded: with Lille, Calabria, Edinburgh, Niederrhein, Groningen, Amsterdam, Udine, Crete, Rostock, Helsinki, Malaga and Kristianstad. The increase in student visits was due both to the increased number of agreements and to the extension of the duration of the visits, usually to 5 – 10 months.

Student visits abroad presented no particular problems during 2003. Minor issues occurred in connection with the acceptance of credits from partner universities in cases when students had not reached an agreement on crediting requirements with their Ostrava lecturers prior to travelling.

Staff visits again ran up against the problem of insufficient funds for living expenses in countries with higher living costs, such as Britain or Finland. The funding provided by the European Commission and the Czech Ministry of Education do not cover the prescribed standard travel costs to these countries, and it is difficult for certain cost centres of the University, which work with a restricted budget, to meet the difference. In some cases staff had to cover the difference with their own money.

Only two students (from Finland and Germany) visited the University of Ostrava as part of the Socrates – Erasmus programme; as in previous years, this number remains very low.

Socrates – Erasmus Programme (Other Projects)

Alongside mobility projects, the academic year 2002–2003 also brought two CDI projects: Starting Competencies Needed to Become an Inclusive Teacher and Spiel und Spielzeug in der Lehrerbildung, in addition to one CDA project, European Master in Social Work. The University also became involved in two thematic networks, Children's Identity and Citizenship in Europe and European Computing Education and Training. In 2003 a new Pedagogical Faculty project, Post-University Training in Adult Education, was launched.

Socrates – Grundtvig Programme

During the course of 2003 work on two Socrates – Grundtvig projects continued: Trainers for European Citizens and I am L3, and a third – Inclusive practices for learners with disabilities – was launched.

Leonardo da Vinci Programme

In 2003 work continued on 3 Leonardo projects: Computerised Laboratory in Science and Technology Teaching (which was concluded in 2003), Making Social Agencies Fit For The Future, and e-Chance for Women.

Phare 2000 Programme – Development Fund for Human Resources in the Moravia-Silesia Region

The most important project in this field of activity is undoubtedly the University-wide Phare project Lifelong Learning System in the Moravia-Silesia Region (coordinators: prof. E. Mechlová and Mgr. M. Malčík). This project, which began in October 2002 and is scheduled for completion in April 2004, involves staff from three faculties (Science, Pedagogical and Arts), and the Information Technology Centre. This project will greatly strengthen the role of the University in lifelong learning throughout the region, and the total funds provided for the project are EUR 451,321.

The main aim of the project is the creation of a system of lifelong learning based on links between the University and selected partner schools, providing targeted support and professional educational courses in order to improve the employability of citizens of the region and boost the overall levels of qualifications among the population.

Alongside the visits made within the Socrates – Erasmus programme, 36 of the University's students also travelled abroad in 2003, of which 8 were funded by special scholarships. Staff travel focused mainly on conferences. Outside the Socrates – Erasmus programme the University also hosted 32 students and 13 staff from partner universities abroad.

Partnership Agreements

Last year the University of Ostrava concluded a partnership agreement with the Hungarian University of Eger, which had previously been a partner only within the "Central European Six" group of universities. We also approached the University of Vilnius (Lithuania), which did not respond to our offer and so is no longer listed as a partner institution. New agreements were signed with two Polish universities in Gdańsk and Szczecin. Vigorous contacts with Vietnam led to agreements with the Vietnamese Association for the Support of Education (Hanoi) and the Education University in Ho Chi Min City (formerly Saigon).

New contacts were also forged with two Mexican universities, in Colima and Guadalajara, and the Bosnian Serb University in Sarajevo. In these cases, no bilateral agreements have yet been signed.

Filozofická fakulta

Faculty of Arts

Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.
děkanka

Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.
proděkan pro vědu a výzkum, statutární zástupce děkanky

Priv.-Doz. PhDr. Lenka Vaňková, Dr.
proděkanka pro zahraniční styky a celoživotní vzdělávání

PhDr. Maria Vašutová, Ph.D.
proděkanka pro studium

PhDr. Eva Jandová, Ph.D.
předsedkyně Akademického senátu FF

PaedDr. Jaroslav Kozelský
tajemník

Adresa: Reální 5, 701 03 Ostrava 1
tel: 596 113 121, 597 460 411, fax: 596 133 009

10/ ČINNOST FAKULT A DALŠÍCH SOUČÁSTÍ OU

• • •

10.1 Filozofická fakulta

10.1.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.1.2 Seznam kateder a pracovišť

Katedra anglistiky a amerikanistiky s oddělením aplikované filologie

Katedra českého jazyka

Katedra české literatury, literární vědy a dějin umění

Katedra filozofie

Katedra germanistiky s oddělením aplikované filologie

Katedra historie

Katedra psychologie a sociální práce

Katedra romanistiky

- oddělení francouzštiny

- oddělení španělštiny

Katedra slavistiky

- oddělení polonistiky

- oddělení rusistiky

- oddělení aplikované slavistiky

10.1.3 Kvalifikační a věková struktura pedagogického sboru (fyzické osoby)

	prof.	doc.	odb.as.	asistenti	lektoři	celkem
Do 29	-	-	16	3	-	19
30-39	-	-	22	-	-	22
40-49	-	5	19	-	-	24
50-59	2	8	15	-	-	25
60-69	1	4	5	-	-	10
Nad 70	9	3	1	-	-	13
Celkem	12	20	78	3	-	113

10.1.4 Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

Kód studijního programu ¹⁾	Studijní program	Název studijního oboru ²⁾	Standardní doba studia /rok/			
			Forma studia ³⁾			
			B	M,N	P	FS
B 7105	Historické vědy	Historie	3			P
B 7105	"	České a československé dějiny	3			P
B 6731	Sociální politika a sociální práce	Poradenství v sociální práci	3			P
B 6101	Filozofie	Praktická filozofie	3			P
B 7310	"	Angličtina ve sféře podnikání	3			P,K
B 7310	"	Němčina ve sféře podnikání	3			P,K
B 7310	"	Ruština ve sféře podnikání	3			P,K
B 7310	"	Španělština ve sféře podnikání	3			P
B 7310	"	Francouzština ve sféře podnikání	3			P
B 7310	"	Český jazyk a literatura	3			P
B 7310	"	Český jazyk a literatura	4			K
B 8109	Obecná teorie a dějiny umění a kultury	Dějiny umění a péče o kulturní dědictví	3			P,K
B 8109	"	Dějiny umění se zaměřením na památkovou péči a technické památky	3			P
N 7310	Filologie	Český jazyk a literatura	2			P
N 6731	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s poradenským zaměřením	2			P,K
N 6731	"	Sociální práce s poradenským zaměřením na prevenci a resocializaci	2			P
N 7105	Historické vědy	Kulturní dějiny	2			P
N 7105	"	Hospodářské a sociální dějiny novověku	2			P
M 7105	"	Historie	5			P
M 6731	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s poradenským zaměřením	5			P
M 7310	Filologie	Polský jazyk	5			P
M 7503	Učitelství pro základní školy	Učitelství historie pro 2. st. ZŠ*)	4			P
M 7503	"	Učitelství polského jazyka pro 2. st. ZŠ *)	4			P
M 7503	"	Učitelství ruského jazyka pro 2. st. ZŠ *)	4			P
M 7503	"	Učitelství anglického jazyka pro 2. st. ZŠ *)	4			P
M 7503	"	Učitelství německého jazyka pro 2. st. ZŠ *)	4			P
M 7504	Učitelství pro střední školy	Učitelství českého jazyka pro SŠ*)	5			P
M 7504	"	Učitelství českého jazyka a literatury pro SŠ	5			P
M 7504	"	Učitelství anglického jazyka pro SŠ*)	5			P
M 7504	"	Učitelství německého jazyka pro SŠ*)	5			P
M 7504	"	Učitelství francouzského jazyka pro SŠ*)	5			P
M 7504	"	Učitelství polského jazyka pro SŠ*)	5			P
M 7504	"	Učitelství španělského jazyka pro SŠ*)	5			P
M 7504	"	Učitelství ruského jazyka pro SŠ*)	5			P
M 7504	"	Učitelství historie pro SŠ*)	5			P
M 7504	"	Učitelství základů společenských věd pro SŠ*)	5			P
P 7105	Historické vědy	Hospodářské a sociální dějiny		3		P,K
P 8106	Teorie a dějiny literatury	Teorie a dějiny české literatury		3		P,K
P 7310	Filologie	Polský jazyk		3		P,K

1) B – bakalářský studijní program, N – magisterský studijní program navazující na bakalářský studijní program, M – magisterský studijní program, P – doktorský studijní program.

2) Studijní obory označené hvězdičkou lze studovat zpravidla pouze dvouoborově.

3) P – prezenční forma studia, D – distanční forma studia, K – kombinovaná forma studia, FS – forma studia.

10.1.5 Celoživotní vzdělávání

- *Přehled realizovaných aktivit v celoživotním vzdělávání včetně počtu frekventantů v roce 2003*

Typ aktivity	Předmět / kurz CŽV	Počet frekventantů
Specializační studium	Sociální práce s poradenským zaměřením	42
Přípravné kurzy	Z němčiny Bc.	182
	Z němčiny Mgr.	
	Z ruského jazyka	
	Z historie	
	Ze španělštiny	
Doplňující studium	Z češtiny	18
	Jazyka českého	
Odborné kurzy	Nostrifikační kurzy	418
	Dvoudenní seminář pro uč. ZŠ	
	ČJ pro cizince	
	ČJ - Magistrát Karviná	
	Škola slovanských studií	
	Chorvatštiny	
	Chorvatština pro cest. ruch	
Odborné kurzy – PHARE	Úvod do studia na FF OU	182
	Jazyk.-metod. kurz něm. pro neapr. učitele ZŠ	
	Němčina pro učitele SŠ	
	Metodicko-vzdělávací kurz němčiny pro učit. SŠ	
	Ruština pro učitele SŠ a překladatele	
	Rozvoj osobních kompetencí pro učitele SŠ	
Semináře	Multikulturní vzdělávání pro učitele	185
	Celoživotní vzdělávání učitelů v rámci EU (3 kurzy)	
	Univerzita třetího věku	
Celkem		1163

10.1.6 Zaměření badatelské činnosti

ZÁKLADNÍ SMĚRY VĚDECKÉ ČINNOSTI NA JEDNOTLIVÝCH PRACOVIŠTÍCH

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
Katedra anglistiky a amerikanistiky	Idiomatologie, anglická kompozita Psycholingvistický rozbor anglických lexikálních idiomů Problémy flektivní a derivační morfologie Prostředky vyjadřování zdvořilosti, pragmatické aspekty výstavby textu Logické konektory a jejich funkce v odborném stylu Otázky analýzy textu a jeho překladu, výzkum textové koheze a koherence Americká židovská literatura, americká literatura a holocaust Moderní americké drama Angličtina pro zvláštní účely (ESP) se zaměřením na ekonomiku a cestovní ruch
Katedra českého jazyka	Onomastický výzkum Stylistika textů Tematologie Výzkum sociolektů, církevního slangu, vojenského slangu Výzkum jazyka a stylu reklamy a české žurnalistiky Výzkum persvazivní funkce jazyka Výzkum mluveného jazyka Výzkum dvojjazyčnosti a diglosie Komunikace v česko-polském pohraničí Výzkum komunikace v prostředí internetu Výzkum barokní češtiny Edice staročeských památek
Katedra české literatury, literární vědy a dějin umění	Dějiny starší české literatury, literární vědy a dějin umění Dějiny české literatury 19. a 20. století Česká literatura a její souvislosti s vývojovými tendencemi literatury světové Problematika literatury pro mládež Slovanské literatury Interpretace literárního textu Regionální aspekty literární tvorby Literárněvědné metody, jejich aplikace na literární dílo, Literární sémiotika Sociologické problémy moderní literatury Literární věda a kritika Textologie a ediční problematika Dějiny moderního umění a jeho regionální aspekty Dějiny umění a sochařství Péče o kulturní a technické památky

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
Katedra filozofie	Sociologie migrace Menšiny v ČR – etnografický výzkum Nová náboženská hnutí Klasická náboženství v novém kontextu multikulturní společnosti a postmoderní doby Židovská hudba Politická filozofie v kontextu postmoderny Současná interpretace Sokratovy filozofie Feministická filozofie Profesní etika, étos veřejné služby
Katedra germanistiky	Srovnávací jazykověda Narativní text ve výuce cizích jazyků Raně nová němčina: vývoj úředního a odborného německého jazyka Švýcarská současná literatura Slezská sudetoněmecká literatura let 1918 –1938
Katedra historie	Biografický slovník Slezska a severní Moravy Hospodářské, sociální a politické důsledky industrializačního procesu v 19. a 20. století Populační vývoj Moravy a Slezska v předstatistickém a statistickém období Úloha výuky historie při vytváření obrazu sousedních národů Výzkum vývoje romského obyvatelstva na Ostravsku po r. 1945 Židovské obyvatelstvo Moravy v 18., 19. a ve 20. století Výzkum „nové šlechty“ na Moravě a ve Slezsku v 19. století Studium geneze a vývoje občanské společnosti v českých zemích do roku 1918 Středověké formulářové sbírky a jejich komparace
Katedra psychologie a sociální práce	Využití psychologie a dalších sociálních věd ke zkvalitnění sociálních služeb v ostravském regionu Psychická zátěž v pomáhajících profesích Profesní kompetence v pomáhajících profesích Analýza potřeb populačních skupin ohrožených sociálním vyloučením Kvalita pracovního života učitelů
Katedra romanistiky Francouzská sekce	Sémiologie lexikálních a gramatických jednotek francouzského jazyka Syntax a funkční výpovědní perspektiva Srovnávací studium románských jazyků Odborná francouzská terminologie se zaměřením na francouzštinu pro hospodářskou sféru a cestovní ruch Morfologie a syntax současného spisovného francouzského jazyka se zaměřením na slovesné perifráze a vyjadřování vidu a povahy slovesného děje

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
Katedra romanistiky Francouzská sekce	<p>Speciální problémy francouzské lexikologie – slovní hříčky a subkódy současného francouzského jazyka</p> <p>Překlad metafory, frazémů a přísloví mezi francouzštinou a češtinou</p> <p>Srovnávací stylistika francouzsko-česká se zaměřením na překladatelskou teorii a praxi</p> <p>Perspektivy současného francouzského románu</p> <p>Alexander Dumas – novely a „gotický“ román</p> <p>Francouzský populární román 19. a 20. století.</p> <p>Románové postavy</p> <p>Francouzský surrealismus</p> <p>Rozvoj jazykových dovedností v kontextu nových potřeb jazykového vzdělávání v pluralitní a multikulturní evropské společnosti (projekt SOCRATES-LINGUA2)</p>
Katedra romanistiky Španělská sekce	<p>Komparativní paremiologie španělsko-slovanská (polská, česká a slovenská)</p> <p>Španělská jazyková a profesní etiketa</p> <p>Srovnávání syntaktických struktur španělštiny a češtiny</p> <p>Odborná španělská terminologie se zaměřením na španělštinu pro hospodářskou sféru a cestovní ruch</p> <p>Normativita a pluralita norem ve španělštině</p> <p>Srovnávací stylistika španělsko-česká se zaměřením na překladatelskou teorii a praxi</p> <p>Neologismy v současné španělštině</p> <p>Don Quijote – přijetí díla v českých zemích. Překlady, výtvarná a hudební zpracování</p> <p>Mytologie v české a španělské frazeologii</p> <p>Španělsko v cestopisech XIX. a XX. století</p> <p>Současný španělský román a občanská válka 1936–1938</p>
Katedra slavistiky Oddělení polonistiky	<p>Jazyková konfrontace polštiny a češtiny</p> <p>Česko-polská srovnávací frazeologie</p> <p>Komparativní paremiologie česko-polská a slovanská</p> <p>Výzkum multikulturního prostředí Těšínska</p> <p>Komunikace polsko-česká a česko-polská ve sféře podnikání</p> <p>Multidisciplinární výzkum polské menšiny v České republice</p> <p>Problémy výuky žáků v dvojjazyčném prostředí polsko-českém</p>
Katedra slavistiky Oddělení rusistiky	<p>Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání (česko-anglicko-německo-ruský projekt)</p> <p>Komparatistický výzkum literárněvědný</p> <p>Recepce uměleckého textu v originále a překladu a literárněvědná metodologie</p> <p>Umění interpretace (filologická hermeneutika)</p> <p>Západ a Východ – tradice a současnost literatur</p>

10.1.7 Publikační činnost

Katedra	Statě		Mono- grafie	Skripta a učebnice		Recenze	Články	Ostatní	Celkem
	domácí	zahr.		autor	spoluaut.				
KAA	3	1	1	1	1	1	5	1	14
KČJ	4	1	1		5	16	5	7	39
KČL	10	2	5		1	17	8	41	83
KFI	2	2	3	1		3	10	3	24
KGE		14		7					21
KHI	23	7	4	1		6	13	84	128
KPS	18	4	1	12		11	2	1	49
KRO	26	5		6		3	3	6	49
KSLA	30	18	1	4	3	10	5	14	85
Celkem	116	54	16	32	10	67	51	157	492

10.1.8 Ediční činnost

Monografie	
80-7042-630-6	KOSEK, P.: Spojovací prostředky v češtině období baroka, spis OU č. 147/2003, 180 str., 100 ks, tisk Repronis. Cena: 150 Kč
80-7042-623-3	MRHAČOVÁ, E.- Poczová, R.: Zvířata v české a polské frazeologii a idiomatice, 268 str.
80-7042-629-2	HUBÁČEK, J.: Výběrový slovník českých slangů, spis OU č. 146/2003, 252 str., 500 ks, tisk Repronis. Cena: 220 Kč
Sborníky, učební texty	
80-7042-615-2	Psychologické poradenství v sociální práci, sborník OU, 200 str., 200 ks, tisk Repronis. Cena: 150 Kč
80-7042-616-0	Historica 10., sborník OU č. 208/2003, 212 str., 200 ks, tisk Repronis. Cena: 150 Kč
80-7042-617-9	Lingua et communicatio in sphaera mercaturae 2003, sborník z konference, 232 str., 100 ks, tisk Repronis. Cena: 100 Kč
80-7042-622-5	Parémie národů slovanských, sborník z konference, 210 str., 100 ks, tisk Repronis. Cena: neprodejné
80-7042-626-8	Biografický slovník Slezska a severní Moravy 4. (16.), sborník OU, 138 str., 250 ks, tisk Repronis. Cena: 150 Kč
80-7042-634-9	Příspěvky k bádání v oboru rusistika, sborník z mezinárodní studentské vědecké konference, 190 str., 100 ks, tisk Repronis. Cena: neprodejné
80-7042-628-4	Text a kontext, sborník z konference, 88 str., 100 ks, tisk Repronis. Cena: neprodejné
80-7042-624-1	Rusisté Ostravské Univerzity X. kongresu Maprjal, sborník ..., 62 str., 100 ks, tisk Repronis.

Skripta	
80-7042-625-X	URBANOVÁ, S.-ROSOVÁ, M.: Žánry, osobnosti, díla, 4. vydání, 239 str., 600 ks, tisk Repronis. Cena: 160 Kč
80-7042-638-1	PAULÍK, K.: Základy psychologie, 2. dotisk, 140 str., 300 ks, tisk Repronis. Cena: 150 Kč
80-7042-639-X	HALÁSKOVÁ, R.: Kapitoly ze sociální politiky, 139 str., 120 ks, tisk Repronis. Cena: 145 Kč
80-7042-435-4	NANGONOVÁ, S.: An Outline of British History, 2. dotisk, 240 str., 400 ks, tisk Repronis. Cena: 160 Kč
80-7042-641-1	NANGONOVÁ, S.: Supplementary Reading in British History, 55 str., 400 ks, tisk Repronis. Cena: 65 Kč
80-7042-648-9	KAVKA, S.: English Linguistics for Novices, 77 str., 100 ks, tisk Repronis. Cena: 85 Kč
80-7042-640-3	PAULÍK, K.: Vybrané směry v psychoterapii a poradenství, 51 str., 50 ks, tisk Repronis. Cena: 95 Kč
80-7042-649-7	SCHNEIDEROVÁ, A.: Edukativní psychologie 2, 81 str., 50 ks, tisk Repronis. Cena: 130 Kč
80-7042-627-6	Informace o studiu v akademickém roce 2003/2004, 216 str., 1000 ks, tisk Repronis. Cena: 60 Kč

FACULTY OF ARTS

• • • Resumé

Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.
Dean

Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.
Priv.-Doz. PhDr. Lenka Vaňková, Dr.
PhDr. Maria Vašutová, Ph.D.
Vice-Deans

PhDr. Eva Jandová, Ph.D.
Chair, Academic Senate

PaedDr. Jaroslav Kozelský
Faculty Secretary

The calendar year 2003 saw the election of a new Dean of the Faculty of Arts and the appointment of a new leadership team for the Faculty.

Both the former management (prior to 1 July 2003) and the new management devoted considerable attention to creating optimum conditions for the re-accreditation of current degrees and the accreditation of new programmes.

2003 brought an excellent record of success for the Faculty of Arts in the accreditation of degrees:

- The accreditation of the Bachelor degree programme Counselling in Social Work was extended, as was the Master's extension degree in Social Work with Focus on Counselling and all of the 'long', i.e. 4- or 5-year Masters' teacher training degrees.
- Three new Bachelor degrees and two new Masters' extension degrees were successfully accredited: the Bachelor degrees in Czech and Czechoslovak History, History of Art with Focus on Heritage and Industrial Heritage Site Management, and Practical Philosophy, and the Masters' extension degrees in Social Work with Focus on Prevention and Resocialisation, Modern Economic and Social History, and Cultural History.

The Faculty of Arts now offers applicants a wide range of Bachelor degrees (11) and Masters' degrees (5 extension degrees, 5 teacher training degrees for primary schools, 10 teacher training degrees for secondary schools, and 3 non-teaching degrees). The Faculty also offers 3 fully accredited postgraduate (doctoral) degrees (Economic and Social History, Theory and History of Czech Literature, and Polish Language), with a total of 17 full-time and 28 part-time (external) students.

Interest in studying at the Faculty continues to be considerable: last year a total of 2,655 applications were received and 615 accepted (of which 557 enrolled), which is approximately 23% of the total number of applicants.

The number of teaching staff at the Faculty fell in 2003 compared to the previous year (from 104 to 96.91), while the total number of students rose from 1,357 to 1,610. An improved student-teacher ratio was thus achieved (from 13.04 to 16.59).

The total number of administrative staff remained almost unchanged from the previous year (from 17 to 18.29). The move towards lifelong learning has met with particular success at the Faculty. The management of

the Faculty has produced a new, fully integrated lifelong learning programme which will be launched in 2004. We consider it very important that part of this programme (the extension courses for language teachers) will be financially supported by the Moravia-Silesia Regional Authority.

As part of the Phare project entitled 'System of lifelong learning in the Moravia-Silesia Region' the Faculty has constructed and unveiled a fully equipped multimedia teaching centre for lifelong learning.

The autumn of 2003 saw the launch of the 6th annual University of the Third Age, which involves 135 senior citizen students.

The summer of last year brought the first Summer School of Slavic Studies ever to be held at the Faculty of Arts, involving 17 students of Czech from all over Europe.

2003 also brought continued improvements to the qualification structure of the Faculty's teaching staff. Two young members of staff gained their Associate Professorships and one graduated as a Ph.D. In addition, two new Associate Professors were recruited to the Faculty. Two professorships were underway for Faculty staff members in 2003, and will be completed in 2004.

Teaching staff at the Faculty were involved in a total of 20 grant projects during the course of the year: 9 GAČR (Czech Science Foundation) grants, 2 from the FRVŠ (University Development Fund), 3 Ministry of Education grants, 3 University internal grants, and 3 FIGS grants). Applications for 10 GAČR projects and 2 FRVŠ projects were submitted for 2004, and this batch of submissions met with an outstanding success rate, with 6 GAČR and 1 FRVŠ grants being accepted.

The Faculty also achieved excellent results in its publishing activities, which was mainly funded by donations from sponsors. In 2003 the Faculty published 5 monographs, 10 conference volumes and 8 study texts. Faculty staff published a total of 16 monographs through publishers both in the Czech Republic and abroad, in addition to 115 articles in Czech journals and 40 in journals based abroad.

The Faculty is also home to a number of branches of academic and scientific organisations: the Linguistic Association of the Czech Academy of Sciences, the Literary-Critical Society of the Czech Academy of Sciences, the Demographic Society of the Academy of Sciences and the Czech Association of Russian Scholars.

The Faculty continues to support research among the younger generation. In 2003 the 10th annual student conferences were held by individual departments of the Faculty. These events provided a forum for over 80 undergraduates to present their first scholarly papers to their peers.

The management of the Faculty also makes every effort to provide opportunities for students to meet important contemporary personalities. The cycle of meetings organised by the Faculty offers students the chance to hear the views of the foremost representatives of Czech cultural, academic and social life and to engage in discussion with them.

Two important student initiatives have also developed at the Faculty and continue to enrich student life. The Adash Choir, made up of students of Hebrew, has given dozens of prestigious concerts since its foundation in 1999 (both in the Czech Republic and abroad, especially in the USA), and the Polish student theatre group *Szczyt*, formed in 2000, has put on a number of theatrical productions at Czech and Polish universities. Both of these groups have helped to put the Faculty of Arts and the University of Ostrava on the map with a wide international audience.

The Faculty of Arts has traditionally maintained a good level of cooperation with institutions abroad. The Faculty is a signatory to cooperation agreements with six universities outside the Czech Republic. As part of the Socrates-Erasmus programme, the Faculty also works closely with 18 foreign universities.

In 2003 a new agreement was signed with the University of Kristianstad (Sweden) and the existing agreement with Leeds (UK) was extended. The Faculty has also become involved in the CEEPUS programme with one project.

In 2003 the Faculty's academic staff took part in a total of 69 visits abroad. These study visits took place within a number of grant projects carried out as part of the Socrates programme and organised on the basis of partnership agreements; a third of all trips abroad were to present papers at international conferences.

Students of the Faculty of Arts participated in 41 full-semester visits abroad, of which 34 took place within the Erasmus programme and 7 were funded by government grants. Shorter-term stays abroad (month-long visits, teaching placements etc.) involved a total of 30 students, which is an increase on the previous year.

The Faculty hosted a total of 22 staff from abroad during 2003, of which 19 visited Ostrava to lecture and teach. In this way the Faculty both raised the overall standard of teaching and stimulated students' interest in their own particular specialisation.

The Faculty still has some way to go in hosting students from abroad. In 2003 four foreign students spent a full semester at the Faculty, and 38 visited on shorter-term stays.

The organisational structure of the Faculty saw one major change during 2003. The Department of Psychology of Education and Teaching was disbanded as a result of a proposal by the Dean, and from 2004 the teaching of the subjects previously provided by the Department will be covered by the Department of Pedagogical and Educational Psychology of the Faculty of Education on the basis of an inter-faculty agreement.

Tasks for the immediate future:

- Accelerated improvement of staff qualification structure, gradual transformation of age structure of teaching staff
- Increase in the number of doctoral students gaining Ph.D. qualification
- Involvement of more departments in grant projects (CEP-registered grants)
- Continued extension of student study visits abroad
- Preparation of one degree programme in English (for students from abroad)

DEGREE SUBJECTS

Bachelor Degrees

- History of Art with Focus on Heritage and Industrial Heritage Site Management
- English for Business
- German for Business
- Russian for Business
- Spanish for Business
- Counselling in Social Work
- Czech Language and Literature
- History
- Czech and Czechoslovak History
- Practical Philosophy

Master's Degrees

- English, German, History, Polish and Russian - for Primary School (2nd Level) Teachers
- English, Czech, History, French, German, Polish, Spanish, Basics of Social Sciences, Czech Language and Literature (continuation of Czech with Journalism or Literary-Critical Specialisation), Russian – for Secondary School Teachers
- History
- Polish
- Social Work with Focus on Counselling (five-year degree or two-year extension)
- Czech Language and Literature (Master's extension degree)
- Cultural History (Master's extension degree)
- Modern Economic and Social History (Master's extension degree)
- Social Work with Focus on Prevention and Resocialisation (Master's extension degree)

Doctoral Degrees

- Economic and Social History
- Polish Language
- History of Czech Literature

DEPARTMENTS AND INSTITUTES AT THE FACULTY

Department of English and American Studies with Applied Linguistics Section

Department of Czech Language

Department of Czech Literature, Literary Theory and Art History

Department of Philosophy

Department of German Studies with Applied Linguistics Section

Department of History

Department of Psychology and Social Work

Department of Romance Languages – French Section

– Spanish Section

Department of Slavic Studies – Polish Section

– Russian Section

Pedagogická fakulta

Pedagogical Faculty

Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
děkan

PaedDr. Petr Franiok, Ph.D.
proděkan pro studium, statutární zástupce děkana

Mgr. Renáta Vávrová, Ph.D.
proděkanka pro studium

PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.
proděkanka pro vědu, výzkum a zahraniční styky

Doc. RNDr. Pavel Květoň, CSc.
předseda Akademického senátu

Ing. Jana Poloková
tajemnice

Adresa: Dvořákova 7, 701 03 Ostrava 1
tel.: + 420 596 160 151, fax: + 420 596 120705

10.2 Pedagogická fakulta

10.2.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.2.2 Seznam kateder a pracovišť

Katedra pedagogiky

Katedra pedagogické a školní psychologie

Katedra speciální pedagogiky

Katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání

Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou

Katedra matematiky s didaktikou

Katedra společenských věd (oddělení občanské výchovy, odd. křesťanské výchovy)

Katedra hudební výchovy

Katedra výtvarné výchovy

Katedra výtvarné tvorby

Katedra tělesné výchovy

Katedra technické a pracovní výchovy

Katedra informačních a komunikačních technologií

Centrum dalšího vzdělávání

Kabinet pedagogické praxe

Mezinárodní ústav humanitních studií

10.2.3 Kvalifikační a věková struktura pedagogického sboru (fyzické osoby)

Věk	prof.	doc.	odb.as.	asistenti	lektori	věd. prac.	celkem
Do 29	-	-	8	3	-	-	11
30-39	-	-	29	-	-	-	29
40-49	-	5	16	-	-	1	22
50-59	1	7	29	-	-	-	37
60-69	2	15	5	-	-	-	22
nad 70	2	1	-	-	-	-	3
Celkem	5	2	87	3	-	1	124

10.2.4 Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

Kód studijního programu ¹⁾	Studijní program	Název studijního oboru ²⁾ Forma studia ³⁾	Standardní doba studia /rok/		
			M, N	P	FS
B7404	Rekreologie	Rekreologie – pedagogika volného času	3		P
B7501	Pedagogika	Sociální pedagogika – prevence a resocializace	3		K
B7506	Speciální pedagogika	Speciální pedagogika pro uč. MŠ a vých. prac.	3		K
B7507	Specializace v pedagogice	Učitelství pro mateřské školy	3		P
B7507		Učitelství odborných předmětů	3		K
B7507		Informační technologie ve vzdělávání	3	4	K
M7503	Učitelství pro základní školy	Učitelství pro 1. stupeň ZŠ		4	P,K
M7503		Učitelství českého jazyka pro 2. stupeň ZŠ*)		4	P
M7503		Učitelství matematiky pro 2. stupeň ZŠ*)		4	P
M7503		Učitelství hudební výchovy pro 2. stupeň ZŠ *)		4	P
M7503		Učitelství výtvarné výchovy pro 2. stupeň ZŠ*)		4	P
M7503		Učitelství občanské výchovy pro 2. stupeň ZŠ*)		4	P
M7503		Učitelství technické výchovy pro 2. stupeň ZŠ*)		4	P
M7503		Učitelství tělesné výchovy pro 2. stupeň ZŠ*)		4	P
M7503		Učitelství křesťanské výchovy pro 2. st. ZŠ*)		5	P
M7504	Učitelství pro střední školy	Učitelství hudební výchovy a sbormistrovství pro střední školy*)		5	P
M7504		Učitelství výtvarné vých. a výtvarné tvorby pro SŠ*)		2	P
N7504	“	Učitelství odborných předmětů		4	K
M7505	Vychovatelství	Vychovatelství s volnočasovým a resocializačním zaměřením		3	P
P7507	Specializace v pedagogice	Hudební teorie a pedagogika			P,K

¹⁾ B - bakalářský studijní program, N - magisterský studijní program navazující na bakalářský studijní program, M- magisterský studijní program P - doktorský studijní program.

²⁾ Studijní obory označené hvězdičkou lze studovat zpravidla pouze dvouoborově.

³⁾ P – prezenční forma studia, D – distanční forma studia, K – kombinovaná forma studia, FS – forma studia.

10.2.5 Celoživotní vzdělávání

Typ aktivity	Předmět/kurz	Počet frekventantů
Výchovné poradenství	Výchovné poradenství	47
Specializační studium	Speciální pedagogika pro mistry a vychovatele Sociální pedagogika – prevence a resocializace (§ 60) Speciální pedagogika pro učit. MŠ a vých. pracovníky (§ 60)	429

Doplňující pedagogické studium	Pro učitele odborných předmětů Pro mistry odborného výcviku Pro vychovatele	839
Rozšiřující studium	Speciální pedagogika Jazykové vzděl. pro učitele 2. st. ZŠ – anglický jazyk	155
Odborné kurzy	Školský management Kultura řeči a umění komunikace Jazykové vzdělávání pro učitele 1. st. ZŠ – anglický jazyk	240
Celkem		1710

10.2.6 Zaměření badatelské činnosti

Pracoviště	Zaměření
Katedra pedagogiky	Problematika profesiografie učitele, další vzdělávání učitelů, evropská dimenze ve výchově, pedagogické sbory, problémy distančního studia, práva dítěte a lidská práva ve výuce na ZŠ, řešení pedagogických situací, celkový rozvoj osobnosti žáka a vztahu učitel – žák, volný čas dětí a mládeže a teorie učebnic.
Katedra speciální pedagogiky	Pedagogická diagnostika včetně diagnostiky a terapie vývojových poruch učení a chování, problémy distančního studia, řešení pedagogických situací, podpora vzdělávání mentálně postižených, význam terapií ve výchově a vzdělání dětí s kombinovaným postižením.
Katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání	Vysokoškolské vzdělávání učitelů primárních a mateřských škol a jeho inovace, profesionalizace učitelské přípravy pro primární a preprimární vzdělávání, jazykové vzdělávání učitelů, možnosti dramatické výchovy ve vzdělávání učitelů a vychovatelů, vzdělávání učitelů pro výuku k občanství v Evropě, integrované vyučování v primární škole a axiologická problematika ve výchově.
Katedra pedagogické a školní psychologie	Sociálně psychologické otázky spojené s rozvojem osobnosti – zájmy a hodnoty dětí a mládeže, motivace pro práci učitele; psychická zátěž v profesi učitele; kulturní aspekty vzdělávání – zaměření na romské děti v české škole a multikulturní ošetrovatelské přístupy v celoživotním zdravotnickém vzdělávání, sociální zkušenosti dětí z různého sociálního prostředí – dětské domovy a děti v náhradní rodinné péči; psychologické služby pro handicapované osoby.

Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou	Proměny české slovní zásoby a její internacionalizace, výzkum jazykových specifik školské komunikace a výukového dialogu, interdisciplinární vazby v literatuře a literární výchově, edukační účinnost ve výuce mateřštiny a moderní formy výuky, trendy a směry nejnovější české literární produkce pro děti a mládež (se zaměřením na literaturu pro nejmenší), problematika čtenářské gramotnosti.
Katedra matematiky s didaktikou	Podpora vyučování matematice kalkulátory a počítači, geometrie incidenčních struktur, obecné vlastnosti řešení diferenciálních rovnic a počítačová simulace a modelování dynamických systémů.
Katedra technické a pracovní výchovy	Teoretické problémy přípravy učitelů technické a pracovní výchovy, environmentální aspekty techniky a metodika jejich integrace do výuky na základních školách a odborných učilištích. Hra a hračka v přípravě učitelů, integrace technické a environmentální výchovy na 1. stupni základní školy. Problematika poradenské činnosti v oblasti volby povolání. Strojírenská technologie se zaměřením na objemové tváření oceli. Management v oblasti knihovnictví.
Katedra informačních a komunikačních technologií	Využití multimediální techniky v přípravě učitelů, integrace moderních technologií do výuky a teoretické aspekty a východiska e-learningu.
Katedra tělesné výchovy	Diagnostika sportovní motoriky a motorické výkonnosti se zaměřením na mládež, diagnostika zdravotního oslabení a svalových dysbalancí a využití tělevočinných aktivit ve školní tělesné výchově, pohybové aktivity v životním stylu populace.
Katedra společenských věd	Vzdělávání učitelů občanské výchovy na ZŠ, výzkumy v oblasti sociologie, politologie, ochrany životního prostředí, regionálních dějin a člověka v multikulturní společnosti; prevence a pastorační práce v kontextu školní a mimoškolní katecheze, křesťanská sociální práce.
Katedra výtvarné výchovy (oddělení občanské výchovy, oddělení křesťanské výchovy)	Výtvarná umělecká tvorba, výstavní, publikační a vědeckovýzkumná činnost (kvalita pregraduálního studia posluchačů, problematika socializace umění). Organizace kurzů, symposií a workshopů pro posluchače a učitele z praxe.
Katedra výtvarné tvorby	Výtvarná umělecká činnost v sedmi oblastech – volná a užitá grafika, malířství, kresba, sochařství, intermediální a animovaná tvorba, nová média. Pravidelné pořádání workshopů serigrafie a akce pro studenty, umělce i širokou veřejnost (ankety o moderním výtvarném umění v dnešní společnosti, performance).
Katedra hudební výchovy	Otázky hudební pedagogiky a didaktiky, regionální dějiny hudby a hudební výchovy, umělecká a pedagogická interpretace hudebního díla a využití počítačů v oblasti hudby (ve výuce hudební výchovy, při komponování, aranžování apod.).

- Kabinet pedagogických praxí** Hodnocení studentů na souvislých praxích a studentské hodnocení jako evaluační prostředek k zjištění úrovně teoretické přípravy. Vyhodnocování výsledků získaných z podkladů jednotlivých typů praxí ve spolupráci s didaktiky pro potřeby plánování náplně práce v se-mi-nářích didaktiky, doplnění náplně praxí vzhledem k další spolupráci s učiteli na školách.
- Centrum dalšího vzdělávání** Pojetí, obsah a organizace rozšiřujícího studia tělesné a rodinné výchovy a jazykového vzdělávání, inovace doplňujícího pedagogického studia vychovatelství ve vztahu k volitelné metodice zájmové činnosti, modernizace specializačního studia školského managementu a výchovného poradenství a posilování distančních prvků v doplňujícím pedagogickém studiu.
- Mezinárodní ústav humanitních studií** Mezinárodní výzkumná činnost v oblasti pedagogických disciplín (speciální a sociální pedagogiky), etnologie, multikulturality a regionální problematiky Slezska.

10.2.7 Publikační činnost

Katedra	Sborník		Monografie	Skripta a učebnice		Recenze	Články		Ostatní	Celkem
	domácí	zahr.		autor	spoluaut.		domácí	zahr.		
KPPAV	4	4	3	1		6	2	1	30	51
KP				6			18		14	38
KPaŠP	3			2						5
KSP	1			2			6		22	31
KCD	1		1	5	4	2	17	5		35
KM	2			2					2	6
KSV		3					32	1	10	46
KHV	2		3				4		20	29
KVV									4	4
KVT				1					1	2
KTV	5	3	4				3			15
KTaPV				9			10		8	27
KIKT				10			9		9	28
CDV	4			9					12	25
KPP							2		6	8
MÚHS										0
Celkem	22	10	11	47	4	8	103	7	138	350

10.2.8 Ediční činnost

Sborníky	
80-7042-262-9	Centrum dalšího vzdělávání
Skripta, učební texty	
80-7042-271-8	Gejgušová Ivana: Úvod ke studiu literární komiky
80-7042-259-9	Bouřa Václav: Vybrané kapitoly z kriminologie

80-7042-257-2	Stankowski Adam: Etopedie
80-7042-256-4	Mařádek Vladimír: Výkladový slovník penologie
80-7042-239-4	Vala Miroslav: Fyzikální základy elektrotechniky a elektroniky I
80-7042-263-7	Mlčák Zdeněk: Základy psychopatologie
80-7042-260-2	Nevřala Jan: Forenzní psychologie
80-7042-255-6	Malach Josef: Školní pedagogika
80-7042-251-3	Sekera Julius: Teze ze sociální psychologie
80-7042-242-4	Mlčák Zdeněk: Sociální psychologie pro učitele odborných předmětů
80-7042-240-8	Schneiderová Anna: Pedagogická psychologie
80-7042-265-3	Kapounová Jana, Pavlíček Jiří: Počítače ve výuce a učení
80-7042-233-5	Bolková Gabriela: Teze k problematice obecné pedagogiky pro učitele odborných předmětů
80-7042-231-9	Najbrtová Marta: Biologie dorostu a školní hygiena
80-7042-234-3	Zapletal Bedřich: Teze k problematice sociální pedagogiky
80-7042-280-7	Franiok Petr: Kapitoly z teorie speciální pedagogiky
80-7042-284-X	Danihelková Hana, Svobodová Diana, Sava Simona: Management and Evaluation of the Course
80-7042-285-8	Danihelková Hana, Svobodová Diana, Sava Simona: Plánování, řízení a vyhodnocení kurzu
80-7042-291-2	Mišíková Jaroslava: Základy sociologie rodiny
80-7042-294-7	Osadník Jiří: Trestní právo
80-7042-290-4	Zapletal Bedřich: Pojmy ze sociologie
80-7042-281-5	Prokešová Miriam: Dítě, radost a výchova
80-7042-292-0	Gejgušová Ivana, Palenčárová Jana: Vybrané kapitoly z didaktiky českého jazyka a literatury I
80-7042-298-X	Dokoupilová Lucie: Vybrané kapitoly z didaktiky českého jazyka a literatury II
80-7042-299-8	Dokoupilová Lucie, Loudová Jaroslava, Pravdová Blanka: Vybrané kapitoly z didaktiky českého jazyka a literatury III
80-7042-274-2	Höflerová Eva, Hrazdilová Alena: Informační zdroje
80-7042-282-3	Ševčíková Veronika: Sociokulturní a hudebně výchovná specifika romské minority v kontextu doby
80-7042-225-4	Šarmanová Jana: Úvod do databází
80-7042-275-0	Jašek Roman: Informační bezpečnost a ochrana zdraví při práci s výpočetní technikou
80-7042-302-1	Sibinský Marek: Serigrafie 2003
80-7042-300-5	Svobodová Jana: Didaktika českého jazyka s komunikačními prvky, Počáteční fáze výuky mateřštiny /druhá publikace s CD/
80-7042-301-3	Malach Josef: Základy pedagogiky
80-7042-916-X	Noga Pavel: Základy typografie pro počítačovou grafiku
80-7042-947-X	Noga Pavel, Kolasa Marek: Grafické zpracování informace (Desktop Publishing)
Časopisy, encyklopedie, slovníky, ostatní	
80-7042-272-6	Lukášová-Kantorková Hana: Učitelská profese v primárním vzdělávání a pedagogická příprava učitelů
80-7042-295-5	Cisovská Hana: Možnosti dramatické výchovy v rozvoji osobnostně sociální kompetence budoucích učitelů Informace o studiu PdF OU
80-7042-297-1	Höflerová Eva: Školský dialog a jeho vliv na rozvoj řeči dětí
80-7042-296-3	Šimíčková Helena: Prvky integrovaného vyučování v primární škole

PEDAGOGICAL FACULTY

• • • Resumé

Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
Dean

PaedDr. Petr Franiok, Ph.D.

Mgr. Renáta Vávrová, Ph.D.

PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.
Vice-Deans

Doc. RNDr. Pavel Květoň, CSc.
Chair, Academic Senate

Ing. Jana Poloková
Faculty Secretary

List of Departments and Institutes

- Department of Pedagogy
- Department of Pedagogical and School Psychology
- Department of Special Pedagogy
- Department of Pedagogy in Primary and Alternative Education
- Department of Czech Language and Literature with Didactics
- Department of Mathematics with Didactics
- Department of Civic Education (from 1 September Department of Social Sciences)
- Department of Christian Education (from 1 September Department of Social Sciences)
- Department of Musical Education
- Department of Art Education
- Department of Fine Arts
- Department of Physical Education
- Department of Technical and Occupational Education
- Department of Information and Communication Technologies
- Centre for Further Education
- Centre for Teaching Placements
- International Institute for the Study of Humanities

In 2003 as in previous years, the bulk of the work done by the Pedagogical Faculty lay in the training of future teachers for the 1st level of primary education and pre-school supervision, for the 2nd level of primary education (specialist subjects), and for secondary education (also specialist subjects). Teacher training graduates are awarded either Master's or Bachelor degrees. Other Bachelor degrees available at the Faculty include Education, Recreation, Special Pedagogy and Social Pedagogy. The Faculty offers doctoral degrees and awards professorships and associate professorships in Musicology and Pedagogy at the Department of Musical Education.

A significant part of the Faculty's teaching activities is also made up by lifelong education courses in a range of subjects and programmes, including extension teacher training courses for students of non-teaching degrees, vocational supervisors and educators; extension courses in special pedagogy, physical education, family education and language teaching; and specialist courses in education management, educational counselling, special pedagogy, language culture and social pedagogy.

In 2003 the Faculty registered a total of 1,503 day students, 1,093 distance learning students, 18 doctoral students, and 1,720 students of other courses.

Alongside its teaching role, the Faculty also devotes considerable attention to research and artistic activities. Faculty staff have managed the following projects: 'Starting points, resources and technical requirements of e-learning' (GAČR grant, coordinator RNDr. Jana Kapounová, CSc.); 'Specific social, cultural and music educational features of the Roma minority in the contemporary context' (Ministry of Education project, coordinator Mgr. Veronika Ševčíková, Ph.D. (Department of Musical Education), co-financed by the Open Society Fund, Prague); 'Media Studies at the Pedagogical Faculty' (VNJH grant, coordinator RNDr. Jana Kapounová, CSc.). Other Faculty employees have played a participating role in research grant projects as part of the University of Ostrava and other institutions: 'Information and communication technologies in teacher education with focus on teachers of science and technology subjects' (long-term research project of the Faculty of Science, University of Ostrava); 'System of lifelong learning in the Moravia-Silesia Region' (Phare – Faculty of Science); 'Beginning together' (Open Society Fund); 'Czech national political activities in the border areas of the Czech provinces of Czechoslovakia, 1918-1938' (GAČR); and 'Czech society on the threshold of the European Union and its reflection in medical practice' (internal grant from the Czech Ministry of Health).

Other research grants involving members of the Faculty include four FRVŠ (Higher Education Development Fund) projects: 'The use of CD-ROMs and specialist publications in doctoral and Master's study' (coordinator Mgr. Vladimír Vondráček); 'The practice of musical instrumental skills' (coordinator Mgr. Jaromír Zubíček); 'Textile art symposium Colour – Shape – Material' (coordinator doc. PaedDr. Michaela Terčová); 'Serigraphy Workshop 2003' (coordinator Mgr. Marek Sibinský); and 9 projects as part of Ministry of Education development programmes, the funds from which were used primarily to equip and modernise the Faculty's facilities.

A total of 28 lecturers from the Departments of Pedagogy, Pedagogy in Primary and Alternative Education, Czech Language and Literature with Didactics, Social Sciences and Musical Education were involved in the Faculty's long-term research project (code no. VZO CEZ J09/98 – MSM 174500001) 'New opportunities for the training of teachers, educators and children for the learning society of the 21st century' (coordinator doc. PhDr. Hana Lukášová, CSc.). During the course of 2003 the project team underwent certain organisational changes, but its application for an extension of funding to cover 2004 was successful.

The Faculty's individual departments are also involved in the following artistic activities:

- Department of Musical Education: participation of the University Choir in the International Choral Festival (Cabofrio, Brazil, September 2003); release of CD (piano compositions by Vlastimil Lejsek, doc. R. Adámek, piano); artistic and pedagogical interpretation of musical works; musical composition; concerts; radio music broadcasts.
- Department of Art Education: exhibitions as part of the Galerie Student (12 events); exhibitions of the works of staff of the Department of Art Education, the Department of Fine Arts, and the University of Silesia (Cieszyn, Poland); individual and collective exhibitions by staff of the Department of Art Education; organisation of courses, symposiums and workshops.

- Department of Fine Arts (gradually being transformed into the Fine Arts section of the Ostrava University Institute for Artistic Studies) – 7 areas of creative artistic activity: free and applied graphics, painting, intermedia art, new media, sculpture, animation, and drawing. Members of the Department participated in a range of individual and collective exhibitions and showings both in the Czech Republic and abroad, and the graphic studio played host to the traditional serigraphy workshop.

The Faculty's international links were strengthened by the good results achieved by its new Office for International Relations, which focuses on gaining EU project funding and which is now working in conjunction with several Faculty departments and institutions:

- The Pedagogical Faculty was the coordinator of the Trainers for European Citizens project as part of the Socrates-Grundtvig programme, focusing on adult education for workers with immigrants and refugees. This two-year project involved partners from 8 European countries (Sweden, Germany, Spain, Lithuania, Greece, France, Belgium and the Czech Republic);
- In the Socrates-Grundtvig I am L3 project, coordinated by RAGO Brussels, the Faculty worked alongside 7 other institutions from a total of 4 countries (Portugal, Britain, Italy and Estonia). The aim of this three-year project is to develop a methodological handbook for adult education using distance learning techniques;
- The Faculty coordinated the e-Chance for Women project as part of the Leonardo da Vinci programme. The project, which stretches over two years, involves 12 partners from 7 European countries (Czech Republic, Slovakia, France, Germany, Spain, Greece and Finland). The aim of the project is to improve the employability of women who are disadvantaged in the labour market by improving their competencies in information and communication technologies (ICT);
- In 2003 the Faculty also participated in the PTAE (Post-University Training in Adult Education) project, the aim of which was to harmonise post-university training on a European level through the development of a common curriculum, to support Europe-wide cooperation in adult education through partnership in the project, and to share know-how in the management of adult education and psychological and educational approaches to adult education. The coordinator of the project was the University of West Timisoara (Romania), and other partners included 4 institutions from Romania and Germany;
- Staff of the Department of Technical and Occupational Education continued to be involved in the Socrates-CDI development project Spiel und Spielzeug in der Lehrerbildung (Learning and Toys in Teacher Training) alongside the University of Erfurt (Germany).

A particularly important event in the last year has been the establishment of the international journal *The New International Review*, which has grown from the long-term cooperation between the Pedagogical Faculty and two other partners, the Faculty of Education and Psychology of the University of Silesia, Katowice (Poland) and the Faculty of Education of Matej Bel University, Banská Bystrica (Slovakia). The editorial board of the journal consists of the deans and vice-deans for research of these three faculties, and is based at Katowice. The journal is published quarterly, in English, by Adam Marszałek in Toruń (Poland), and is an outstanding forum for the exchange of views, knowledge and experience between educationalists throughout Central Europe.

Přírodovědecká fakulta

Faculty of Science

Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.
děkan

Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.
děkan

Doc. PaedDr. Dana Kričfaluši, CSc.
proděkanka pro studium, statutární zástupce děkana

Doc. RNDr. Vladimír Špunda, CSc.
proděkan pro vědu, výzkum a zahraniční styky

Mgr. Petr Rumpel, Ph.D.
předseda Akademického senátu

Ing. Iveta Nevludová
tajemnice

Adresa: 30. dubna 22, 701 03 Ostrava
tel.: 596 160 211, fax: 596 120 478

10.3 Přírodovědecká fakulta

10.3.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.3.2 Seznam kateder a pracovišť

Katedra biologie a ekologie

Katedra fyzické geografie a geoekologie

Katedra fyziky

Katedra chemie

Katedra informatiky a počítačů

Katedra matematiky

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Oddělení cizích jazyků

Centrum celoživotního vzdělávání občanů

10.3.3 Kvalifikační a věková struktura pedagogického sboru (fyzické osoby)

Věk	prof.	doc.	odb.as.	asistenti	lektori	věd. prac.	celkem
Do 29	-	-	14	-	-	3	17
30-39	-	-	17	-	-	1	18
40-49	1	5	14	-	-	-	20
50- 59	4	15	8	-	-	-	27
60-69	3	4	3	-	-	-	10
nad 70	1	0	0	-	-	-	1
Celkem	9	24	56			4	93

10.3.4 Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

Kód studijního programu ¹⁾	Název studijního programu	Název studijního oboru ²⁾	Standardní doba studia v akademických rocích Forma studia ³⁾			
			B	M,N	P	FS
B 1103	Aplikovaná matematika	Aplikace matematiky v ekonomii	3			P
B 1103	“	Aplikovaná matematika	3			P
B 1103	“	Matematické a počítačové metody zpracování informací	3			P
B 1301	Geografie	Fyzická geografie a geoekologie	3			P
B 1301	“	Kartografie a geoinformatika	3			P
B 1301	“	Politická a kulturní geografie	3			P
B 1301	“	Sociální geografie a regionální rozvoj	3			P
B 1407	Chemie	Chemie	3			P
B 1501	Biologie	Aplikovaná ekologie	3			P
B 1501	“	Systematická biologie a ekologie	3			P
B 1601	Ekologie a ochrana prostředí	Ochrana a tvorba krajiny	3			P
B1702	Aplikovaná fyzika	Biofyzika	3			P
B 1702	“	Biofyzika – diagnostika vlivu životního prostředí na živé systémy	3			P
B 1702	“	Měření a počítačová prezentace dat	3			P
B 1801	Informatika	Informatika	3			P
B 1802	Aplikovaná informatika	Informatika a výpočetní technika – aplikovaná informatika	3			P, K
B 1802	“	Aplikovaná informatika	3			K
N 1103	Aplikovaná matematika	Aplikace matematiky v ekonomii		2		P
N 1103	“	Aplikovaná matematika		2		P
N 1301	Geografie	Fyzická geografie a geoekologie		2		P
N 1301	“	Politická a kulturní geografie		2		P
N 1301	“	Sociální geografie a regionální rozvoj		2		P
N 1407	Chemie	Fyzikální chemie povrchů		2		P
N 1601	Ekologie a ochrana prostředí	Ochrana a tvorba krajiny		2		P
N 1702	Aplikovaná fyzika	Biofyzika	2			P
N 1801	Informatika	Informační systémy		2		P
N 1801	“	Matematická informatika		2		P
N 1801	“	Informační systémy		3		P
N 1801	“	Matematická informatika		3		P
M 1103	Aplikovaná matematika	Aplikovaná matematika		5		P
M 1103	“	Aplikace matematiky v ekonomii		5		P
M 1103	“	Učitelství matematiky pro střední školy *)		5		P
M 1301	Geografie	Geografie (ve specializacích Fyzická geografie a geoekologie; Sociální geografie a regionální rozvoj)		5		P
M 1301	“	Politická a kulturní geografie		5		P
M 1301	“	Učitelství geografie pro střední školy *)		5		P
M 1601	Ekologie a ochrana prostředí	Ochrana a tvorba krajiny		5		P
M 1801	Informatika	Informatika a výpočetní technika – informační systémy		5		P
M 1801	“	Učitelství informatiky pro střední školy *)		5		P
M 7503	Učitelství pro základní školy	Učitelství výpočetní techniky pro základní školy *)		4		P
M 7503	“	Učitelství fyziky pro základní školy *)		4		P
M 7503	“	Učitelství chemie pro základní školy *)		4		P
M 7503	“	Učitelství biologie pro základní školy *)		4		P
M 7503	“	Učitelství geografie pro základní školy *)		4		P
M 7504	Učitelství pro střední školy	Učitelství informatiky pro střední školy *)		5		P
M 7504	“	Učitelství matematiky pro střední školy *)		5		P
M 7504	“	Učitelství fyziky pro střední školy *)		5		P
M 7504	“	Učitelství chemie pro střední školy *)		5		P
M 7504	“	Učitelství biologie pro střední školy *)		5		P
M 7504	“	Učitelství geografie pro střední školy *)		5		P
P 1103	Aplikovaná matematika	Aplikovaná matematika			3	P, K
P 1103	“	Aplikovaná algebra			3	P, K
P 1103	“	Fuzzy modelování			3	P, K
P 1301	Geografie	Environmentální geografie			3	P, K

¹⁾ B - bakalářský studijní program, N - magisterský studijní program navazující na bakalářský studijní program, M - magisterský studijní program P - doktorský studijní program.

²⁾ Studijní obory označené hvězdičkou lze studovat zpravidla pouze dvouoborově.

³⁾ P – prezenční forma studia, D – distanční forma studia, K – kombinovaná forma studia, FS – forma studia.

10.3.4 Celoživotní vzdělávání

Typ aktivity	Předmět/kurz	Počet frekventantů
Rozšiřující studium	Pro učitele	99
Přípravné kurzy	Pro studenty 1. ročníků	478
Semináře	Pro studenty, učitele a odbornou veřejnost	436
Odborné kurzy	Pro širší veřejnost	41
Celkem		1054

V roce 2003 pokračovalo na Ostravské univerzitě řešení projektu PHARE 2000 Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska – na řešení se podílejí pracovníci 4 kateder PŘF OU. Hlavním cílem projektu je vytvoření systému celoživotního vzdělávání v Moravskoslezském kraji – je podporováno především vzdělávání dospělých lidí v regionu včetně jejich nutných rekvalifikací. Projekt bude ukončen začátkem roku 2004.

10.3.5 Zaměření badatelské činnosti

Pracoviště	Zaměření
Katedra matematiky	Matematické modelování a počítačová simulace systémů a procesů Teoretická algebra zaměřená na teorii uspořádaných množin a teorii okruhů s aplikacemi v teorii čísel
Katedra fyziky	Struktura a chování pevných látek se zaměřením na termodynamiku, transportní jevy a povrchové struktury Matematické modelování tvorby clastrů vzácných plynů Biofyzika a ekofyziologie fotosyntézy Didaktika fyziky
Katedra chemie	Procesy na povrchu uhlíkatých látek, povrchové struktury a sorpční procesy. Didaktika chemie
Katedra informatiky a počítačů	Informační a komunikační technologie ve vzdělávání, umělá inteligence, neuronové sítě
Katedra biologie a ekologie	Ekologie biologických systémů, mikrobiologie, systematická botanika
Katedra fyzické geografie a geoekologie	Hydrogeologie, morfologie, tvorba krajiny
Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje	Ekologické a geografické změny struktur průmyslových regionů Změny geografického prostředí v pohraničních oblastech Politologie

10.3.6 Publikační činnost

Katedra	Sborník		Monografie	Skripta a učebnice		Recenze	Články		Ostatní	Celkem
	domácí	zahr.		autor	spoluaut		domácí	zahr.		
KM	4	6	1 ¹⁾	2			7	12		30
KI	14	13		12			4	2		45
KF	8	1		6			5	6		26
KCh	8	4	1	2			5	2		22
KBE	14	1	1+ 4 ¹⁾				3	3		26
KFG	6	4	1+ 4 ¹⁾				5	1		21
KSRR	6	5	1	3			2	1		15
Celkem	60	34	4+ 9¹⁾	25			31	27		185

¹⁾ Stat' v monografi

10.3.7 Ediční činnost

Monografie	
80-7042-832-5	TARABA, B.: Nízkoteplotní oxidace samovznícování uhelné hmoty
80-7042-840-6	MÜLLER, L.: Vybrané environmentální problémy a zásobování vodou ostravského regionu
Sborníky	
80-7042-834-1	Spolupráce vysokých škol České a Slovenské republiky
80-7042-888-0	Information and Communication Technology in Education, Proceedings of 29th conference of the ASU
80-7042-898-8	Information and Communication Technology in Education, Proceedings of 29th conference of the ASU
80-7042-888-0	Information and Communication Technology in Education, Proceedings of 29th conference of the ASU
Skripta, učební texty	
80-7042-907-0	KONEČNÁ, P.– KOSTRA, J.– POMP, M.: Grupy a okruhy
80-7042-908-9	DIVIŠOVÁ, Z.– KOSTRA, J.– VAVROŠ, R.: Algebraické rozšíření a jejich aplikace učební opory vytvořené v rámci programu PHARE (23 titulů)
Časopis	
80-7042-958-5	Acta Mathematica et Informatica. 1/11/2003

FACULTY OF SCIENCE

• • • Resumé

Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.
Dean

Doc. PaedDr. Dana Kričfaluši, CSc.

Doc. RNDr. Vladimír Špunda, CSc.
Vice-Deans

Mgr. Petr Rumpel, Ph.D.
Chair, Academic Senate

Ing. Iveta Nevludová
Faculty Secretary

In 2003, on the basis of successful accreditation, the Faculty taught a total of 8 Bachelor degree programmes covering 17 separate subjects, 6 two-year Masters' extension degrees covering 14 separate subjects, 4 five-year Masters' degrees in 6 subjects, 5 teacher training degrees in 14 subjects and 2 doctoral degree programmes covering 4 separate subjects.

Work also continued on the preparation of a structured study programme for teacher training focused on primary and secondary schools, and – supported by a number of grant projects – the preparation of study materials for distance learning degrees, with the aim of considerably increasing the role of these materials in teaching.

In the academic year 2003–2004 the Faculty had 1,567 students (39.5% in Bachelor degree programmes, 54.3% in Masters' teacher training programmes, 2.7% in other Masters' degrees, and 3.5% in doctoral study programmes).

Faculty staff were involved in 13 research projects listed in the national CEP projects database, of which 9 were funded by the GAČR (Czech Science Foundation), 3 by the GAAV (Grant Agency of the Czech Academy of Sciences), and 1 project by the Research Centres programme. Even though the number of research projects at the Faculty has remained more or less constant since 2000, 2003 was the first year in which the total funding for these projects exceeded CZK 5 million. The reason for this improvement is the fact that, in addition to two particularly lucrative projects which continued during 2003 (the Research Centre project “The mechanism, eco-physiology and bio-technology of photosynthesis”, reg. no. LN00A141, coordinator V. Špunda, Department of Physics; the GAAV project “Algebraic structures, number theory and its application”, reg. no. A1187101, coordinator J. Kostra, Department of Mathematics), another two projects with a total value of over CZK 500,000 were also accepted: the GAČR project no. 105/03/0538 “The initial stage of the self-ignition of coal and ways of influencing it” (coordinator B. Taraba, Department of Chemistry); the GAČR project no. 206/03/0532 “Population ecology of terminal and resident subpopulations of an invasive species of crab” (coordinator Z. Ďuriš, Department of Biology and Ecology).

In addition to these major projects, Faculty staff were involved in 9 FRVŠ (University Development Fund) projects and 7 Ministry of Education development projects, and also played a leading role in the University-wide project “Implementation of e-learning in part-time and distance education” (coordinator C. Klimeš). Among the most important projects in this category were the following: “Modernisation of laboratories for the teaching of eco-physiology and eco-toxicology” (coordinator K. Malachová, Department of Biology and Ecology); “Laboratory for remote earth research” (coordinator J. Kaňok, Department of Physical Geography and Geo-Ecology). These two projects played a very important role in improving the standard of the Faculty’s teaching equipment.

Unfortunately, the Faculty did not succeed in attracting research funding from any grant agencies based abroad during the course of 2003. Faculty staff did, however, work on 5 projects funded by international educational grant agencies (1 Leonardo project, 3 Phare projects and 1 Socrates – Erasmus project).

Undoubtedly the most important project of this type is the “System of lifelong learning in the Moravia-Silesia Region” (coordinator E. Mechlová). This project involves staff from three of the University’s faculties (Science, Arts and Pedagogical) and has greatly strengthened the role of the University in lifelong learning throughout the region. The total funding gained by staff of the Faculty of Science via both Czech and international educational grant projects in 2003 was a record CZK 10 million.

2003 saw the continuation of a number of long-term research projects, which moved into their fifth year: “Algebraic structures in number theory” (coordinator J. Močkoř), “Geographical and ecological changes in the environment and structure of industrial landscapes (regions)” (coordinator V. Kříž), “Processes on the surface of solids” (coordinator D. Dvořák), and “Information and communication technologies in teacher education with focus on teachers of science and technology subjects” (coordinator E. Mechlová). In addition, Faculty staff participated in the long-term research project managed by V. Novák at the Institute for the Research and Application of Fuzzy Modelling “Modelling of complex systems in fuzzy and uncertain environments”. These long-term projects represent the majority of the major directions of research at the Faculty and involve over half of the Faculty’s employees. One important way of presenting the Faculty’s work is the organisation of events for the professional public. Among the most important such events held in 2003 was the established international conference “Information and Communication Technology in Education” (Rožnov pod Radhoštěm, 16 – 18 September 2003). Other successful international events included the “3rd International Symposium on Wood-Decaying Fungi 2003” (Ostrava, 25 – 27 August 2003), the international chemistry teachers’ conference “Undergraduate and Postgraduate Training of Chemistry Teachers” (Rožnov pod Radhoštěm, 20 – 25 May 2003), and the conference on “Changes in the Environment and their Bio-Indication II” (Bartošovice nad Odrou, 16 – 17 October 2003).

An integral part of the Faculty’s research and teaching work is the organisation of events for particularly talented students. The most prestigious event of this type was the 13th annual International Mathematics Competition for the Vojtěch Jarník prize, which has deservedly won a place among the top mathematics competitions in Europe.

Zdravotně sociální fakulta

Medico-Social Faculty

Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.
děkan

Doc. MUDr. Jitka Dostálová, CSc.
proděkanka pro vědu a výzkum

RNDr. Hana Sochorová
proděkanka pro studium

PaedDr. Oldřich Chytil, PhD.
proděkan pro zahraniční styky

Mgr. Jarmila Kristínková, PhD.
předsedkyně Akademického senátu

RNDr. Karel Beneš
tajemník

Adresa: Syllabova 19, 703 00 Ostrava 3,
tel, fax.: 596 781 630

10.4 ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

10.4.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.4.2 Seznam kateder a pracovišť

Ústav patologické anatomie
Ústav fyziologie a patofyziologie
Ústav klinické farmakologie
Ústav zobrazovacích metod
Katedra sociální práce
Katedra interních oborů
Katedra chirurgických oborů
Katedra ošetřovatelství
Katedra managementu a služeb ve zdravotnictví
Katedra vyšetřovacích metod a lékařské biologie
Katedra rehabilitace
Katedra hygieny a epidemiologie

10.4.3 Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru (fyzické osoby)

Věk	profesoři	docenti	odb. as.	asistenti	lektori	věd. prac.	celkem
do 29	-	-	17	-	-	-	17
30-39	-	-	7	-	-	-	7
40-49	1	3	30	-	-	-	34
50-59	2	5	14	-	-	-	21
60-69	1	6	3	-	-	-	10
nad 70	1	2	-	-	-	-	3
Celkem	5	16	71			0	92

10.4.4 Akreditované programy a obory

Kód studijního programu ¹⁾	Studijní program	Název studijního oboru ²⁾	Standardní doba studia /rok/			
			Forma studia ³⁾			
			B	M,N	P	FS
B5341	Ošetřovatelství	Všeobecná sestra	3			P
B5341	"	Porodní asistentka	3			P
B5342	Rehabilitace	Fyzioterapie	3			P
B5345	Specializace ve zdravotnictví	Sociálně zdravotní a geriatrická péče	3			P
B5345	"	Zdravotnické vyšetřovací metody	3			P
B5345	"	Radiologický asistent	3			P
B5347	Veřejné zdravotnictví	Ochrana veřejného zdraví	3			P
M5345	Specializace ve zdravotnictví	Sociální práce se zdravotnickým profilem		5		P
B5346	Ekonomika a řízení zdravotnictví	Zdravotnický management-ošetřovatelská péče	3			P
P6731	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce	3			P

1) B – bakalářský studijní program, N – magisterský studijní program navazující na bakalářský studijní program, M – magisterský studijní program P – doktorský studijní program

2) Studijní obory označené hvězdičkou lze studovat (zpravidla) jen ve zvoleném studijním programu ve dvojicích

3) P – prezenční forma studia, D – distanční forma studia, K – kombinovaná forma studia

10.4.5 Celoživotní vzdělávání

Typ aktivity	Předmět / kurz	Počet frekventantů
Specializační studium	Pro zdravotnický personál	43
Přípravné kurzy	Pro studenty 1. ročníků	147
Semináře	Pro studenty, učitele a odbornou veřejnost	3821
Odborné kurzy	Pro zdravotnický personál	306
Univerzita třetího věku	Pro širší veřejnost	137
Celkem		4454

10.4.6 Zaměření badatelské činnosti

Pracoviště	Zaměření
Katedra vyšetřovacích metod a lékařské biologie	Klinická farmakologie a metabolismus léčiv Genetická toxikologie vlivu genotoxických faktorů prostředí na zdraví Rozvoj diagnostických metod v klinické hematologii Enviromentální epidemiologie a preventivní lékařství Karcinogenní faktory zevního a pracovního prostředí Lékařská biofyzika
Ústav patologické anatomie	Speciální patologie a cytologie, zvláště patologie mammy, pneumopatologie, dermatopatologie, gynekopatologie a patologie štítné žlázy. Rozvoj imunochemických metod a metod v rámci molekulární biologie Vědeckovýzkumná činnost čerpá ze zpracovaného materiálu, biopsií, nekropsií a materiálu cytologického.
Ústav fyziologie a patofyziologie	Sledování zdravotního stavu a fyzické zdatnosti populace, zejména mládeže, sledování vlivů životních a pracovních faktorů na zdravotní stav vybraných populačních kolektivů a sledování reakce organismu na tepelnou a chladovou zátěž. Sledování karcinogenních účinků prachů s obsahem křemene u exponovaných průmyslových kolektivů
Ústav klinické farmakologie	Sledování účinků farmakologických přípravků a optimalizaci dávkování léků Farmakokinetika a terapeutické monitorování hladin léků, hypertenzí a farmakoepidemiologie
Katedra managementu a služeb ve zdravotnictví	Transkulturní/multikulturní diagnostika v ošetrovatelství Aplikace mezinárodní standardní terminologie v ošetrovatelství v ČR Aplikace mezinárodních klasifikačních systémů v ošetrovatelství v ČR

Pracoviště	Zaměření
Ústav zobrazovacích metod	Studium radiačního pole na pracovištích se zdroji rentgenového záření Studium porušení horninových vzorků rentgenovými metodami Základy biomedicínského modelování Hodnocení CT a rtg obrazů porušení horninových vzorků a jejich analýza Konzultační činnost v oblasti měření radonu a přírodní radioaktivity
Katedra hygieny a epidemiologie	Sledování vztahů mezi charakteristikami životního prostředí včetně prostředí pracovního a zdravotním stavem výběrových populačních skupin Měřitelnost zdravotního stavu a jeho charakteristika pomocí pozitivních atributů Formy prezentace adekvátní pro edukační proces Sledování karcinogenních účinků prachů s obsahem křemene u exponovaných průmyslových kolektivů
Katedra rehabilitace	Problematika fyzioterapeutického ovlivnění Vertigo, průvodního jevu vertebrogenních funkčních potíží v oblasti horní krční páteře a postižení vestibulárního aparátu Problematika vysokých kompletních míšních lézí Fyzioterapeutické možnosti ovlivnění těchto stavů Návaznost sociální problematiky Možnosti ovlivnění motoriky a koordinace cvičením na Posturomedu Výzkum vlivu životního stylu u dětí s vadným držením ve školním věku Dlouhodobé sledování efektu operační a komplexní rehabilitační léčby po replantacích na horní končetině Využití posturografické plošiny v rámci výzkumu posturálních reakcí a posturálních poruch Zavedení komplexního kinezioterapeutického a ošetřovatelského programu u pacientů po CMP na iktové jednotce FNŠP a s následnou péčí na neurologické klinice a klinice léčebné rehabilitace Spolupráce s Osteocentrem Zlín a Osteocentrem Ostrava na Hornické poliklinice v rámci programu prevence osteoporózy

Pracoviště	Zaměření
Katedra sociální práce	<p>Teorie sociální práce, komparativní výzkum Obecná sociologie, dějiny sociologie, sociologie byrokracie, sociální souvislosti ekologických problémů Sociálně psychologická problematika dětí (dětí v ústavních zařízeních a jejich hodnotová orientace, dětí z různého sociálního prostředí a jejich hodnotová orientace, hodnota vzdělání u romské populace, sociální zkušenosti dětí a jejich hodnotová orientace) Vyhledání sociálních reprezentací specifických jednání vybrané populace (Romové, dlouhodobě nemocní apod.), klasické výzkumné strategie a výzkumné jednání Komunitní práce, problematika menšin Bytová politika, politika zaměstnanosti, vývoj sociální politiky v ČR Poradenství pro pozůstalé a terapie pozůstalých, fenomén vdovství a vdovectví, gerontologie, péče o staré lidi, psychosociální péče o terminálně nemocné pacienty Sociologie rodiny (vztahy v rámci příbuzenstva, zejména vztahy mezi rodinnými generacemi - vzájemná pomoc a podpora) Mentální anorexie, mentální bulimie, efekty psychoterapie, psychoterapeutický vztah, Satiterapie</p>
Katedra interních oborů	<p>Endoskopické metody a jejich uplatnění v interním lékařství Výzkum v oblasti gastroenterologie se zaměřením na patologii pankreatu Uplatnění tenkojehlové odběrové cytologie v diagnostice nádorových procesů dutiny břišní</p>
Katedra chirurgických oborů	<p>Rozvoj miniinvazivní chirurgie se zaměřením na standarizaci operačních postupů včetně endoskopické trasanální mikrochirurgie a manuálně asistovaných laparoskopických operací Komplexní program chirurgické péče o pacienty s maligním onemocněním kolorekta, sledování kvality života po kurativním nebo paliativním výkonu Rozvoj onkogynekologického a perinatologického programu Zavedení moderních invazivních intervenčních angiologických technik Rozvoj traumatologie v rámci koncepce traumatologických center, efektivní využití multidisciplinárního přístupu k polytraumatům jak v bezprostřední péči, tak při následné rehabilitaci, event. resocializaci polytraumatizovaných</p>

10.4.7 Publikační činnost

Katedra	Sborník		Mono- grafie	Skripta a učebnice		Recenze	Články		Ostatní	Celkem
	domáci	zahr.		autor	spoluaut.		domáci	zahr.		
KRE	51	8	1				25	2		87
UFA	5	1	1				2	1		10
KKP	25	17					47	19		108
KVM	15	20	2				9	14		60
UFY	12						3			15
UAN	1	1					3	2		7
KSP	6	1	3+4 ¹⁾				6			20
KOS	12	4	10				4	4		34
KMSZ	11	5	7+10 ¹⁾				16	1		50
KHE	7	2					1	6		16
KCG	12	11					10	8		41
Celkem	157	70	24+ 14 ¹⁾				126	57		448

10.4.8 Ediční činnost

Sborníky	
80-7042-347-1	Doc. MUDr. Milan Grundmann, CSc. V. pracovní konference klinické farmakologie.
80-7042-345-5	Zdravotně sociální fakulta – Sborník abstrakt
Skripta, učební texty	
80-7042-342-0	Prof. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.: Fyziologie pro Bc. studia
80-7042-346-3	Ing. Karel Pustelník, PhDr. Darja Jarošová, Ph.D.: Úvod do studia zdravotnických systémů
80-7042-343-9	Doc. MUDr. Josef Kopecký, DrSc.: Chirurgie
80-7042-344-7	Doc. PhDr. Jana Kutnohorská, CSc.: Komunikace s cizinci při poskytování zdravotní péče

MEDICO-SOCIAL FACULTY

• • • Resumé

Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.
Dean

Doc. MUDr. Jitka Dostálová, CSc.
PaedDr. Oldřich Chytil, PhD.
RNDr. Hana Sochorová, PhD.
Vice-Deans

Mgr. Jarmila Kristiníková, PhD.
Chair, Academic Senate

RNDr. Karel Beneš
Faculty Secretary

This is the tenth annual report compiled by the Medico-Social Faculty of the University of Ostrava and presents the Faculty's achievements in all areas of its activity during the course of 2003.

The Faculty's main aims were:

- the launch of the Radiological Assistance degree
- the preparation of a new Bachelor degree (Emergency Health Care)
- the preparation of Masters' extension degrees
- to strengthen research and publication activity
- to extend the Faculty's cooperation with the management of the Ostrava Faculty Hospital and with its individual clinics and institutes

As the text of this report shows, the Faculty managed to achieve all of the above-mentioned goals.

In June the Bachelor degree in Radiological Assistance was successfully accredited and teaching began in October. Other degrees were also prepared during the course of the year: two Bachelor degrees (Emergency Health Care, Social Work with Senior Citizens) and two Masters' extension degrees (Laboratory Investigative Methods in Public Health Protection, Public Health Protection).

In 2003 a total of 1,277 candidates applied to study at the Faculty, and 254 students were accepted. In the 2003–2004 academic year the Faculty had 754 students enrolled in seven full-time Bachelor degree programmes, one distance learning programme, one full-time Master's degree and one doctoral programme.

As of 31 December 2003 the Faculty had 117 employees, of which 48 were employed on full-time contracts and 69 on various types of part-time contracts. Of the Faculty's 117 employees, 93 are teaching staff, and the remainder consists of 1 research worker, 5 laboratory technicians and 18 administrative staff. In addition to its own contracted employees, the Faculty also used the services of 149 external teaching staff. The Faculty management aims to reduce the number of external staff used, despite the specific nature of the health care disciplines taught.

Work continued on the IZEP long-term research project led by Prof. MUDR. Z. Jiráček, CSc. The Faculty had a total of 4 research projects listed in the CEP central register: COST B15 (coordinator: doc. MUDr. M. Grundmann, CSc.), IGA MZ ČR (coordinator: doc. MUDr. J. Horáček, CSc.), GAČR (coordinator: PhDr. D. Sýkorová), and GAČR (coordinator: prof. PhDr. J. Keller, CSc.). In addition to these CEP grants, 5 development grant projects were also accepted (MUDr. M. Menzlová, CSc., Ing. MUDr. M. Přádka, PhD., PhDr. D. Mastiliáková, PhD., MUDr. J. Chmelová, PhD., doc. MUDr. J. Dostálová, CSc.) as well as 2 FRVŠ (University Development Fund) projects led by PhDr. D. Jarošová, PhD. and MUDr. M. Menzlová, CSc. Two projects were funded by the Moravia-Silesia Region, coordinated by Ing. MUDr. M. Přádka, PhD. and PhDr. D. Mastiliáková, PhD. Three of the Faculty's employees were awarded grants funded by the University's own internal grant agency: MUDr. T. Šuláková, Mgr. K. Macháčková and Bc. Marek Bužga. A Health Ministry project was coordinated by PhDr. D. Mastiliáková, PhD. and a Labour Ministry project by PhDr. A. Příhodová.

Faculty staff also continued their editorial activities in 2003, producing 4 study texts and 3 volumes of conference proceedings.

As part of the Socrates scheme, in 2003 the Medico-Social Faculty signed 25 bilateral mobility agreements with universities in Finland, Spain, Germany, Austria, Britain, Italy, Portugal, Ireland, the Netherlands and France. The departments involved were those of Social Work, Management, Rehabilitation, Nursing, and the Institute of Pathological Anatomy. 13 students from the Faculty also took part in study visits abroad as part of the Erasmus programme, and 28 of the Faculty's teaching staff participated in short-term study visits. The Faculty hosted 5 lecturers and one student from abroad.

Negotiations are continuing on the relocation of Faculty premises to the Faculty's site in the Zábřeh district of the city. A working group has been set up at the Faculty to deal with these issues in conjunction with the management both of the University and of the Faculty Hospital and Health Centre in Poruba.

INSTITUT PRO UMĚLECKÁ STUDIA

• • •

10.5 INSTITUT PRO UMĚLECKÁ STUDIA

10.5.1 Vedení

Prof. Rudolf Bernatík
ředitel

Doc. Jan Hališka
zástupce ředitele pro umění a zahraniční činnost

Mgr. Dušan Foltýn
zástupce ředitele pro studijní záležitosti

Šimon Kaňka
předseda studentské rady

Zdeněk Bořuta
tajemník

Adresa:
Sokolská tř. 17, 701 03 Ostrava, tel.: 59 6160 636, e-mail: maria.solonkova@osu.cz

10.5.2 Seznam oddělení

klavírní
smyčcové
dechové
pěvecké
hudebně-teoretické

10.5.3 Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru

Věk	profesoři	docenti	odb. as.	asistenti	lektori	věd. prac.	celkem
do 29	-	-	3	-	-	-	3
30-39	-	-	-	-	-	-	-
40-49	-	-	6	-	-	-	6
50- 59	-	3	2	-	-	-	5
60-69	3	2	-	-	-	-	5
nad 70	1	-	-	-	-	-	1
Celkem	4	5	11	0	0	0	20

10.5.4 Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

Kód studijního programu ¹⁾	Studijní program	Název studijního oboru ²⁾	Standardní doba studia /rok/			
			Forma studia ³⁾			
			B	M,N	P	FS
B 8206	Výtvarné umění	Animovaná tvorba	3			P
B 8206	“	Grafika	3			P
B 8206	“	Intermediální umění	3			P
B 8206	“	Malba	3			P
B 8206	“	Sochařství – volná tvorba	3			P
N 8206	“	Grafika	2		P	
N 8206	“	Intermediální umění		2		P
N 8206	“	Malba	2		P	
N 8206	“	Sochařství – volná tvorba	3			P
M 8201	Hudební umění	Uměleckopedagogické studium – hudební zaměření		4		P

10.5.5 Celoživotní vzdělávání

Typ aktivity	Předmět / kurz	Počet frekventantů
Odborné kurzy	Mezinárodní interpretační klarinetový kurz	21

10.5.6 Zaměření umělecké činnosti

Pracoviště	Zaměření
Katedry a pracoviště hudebního směru	<p>natáčení v Českém rozhlasu Ostrava</p> <p>spolupráce s Janáčkovou filharmonií Ostrava</p> <p>účast studentů na mezinárodních interpretačních soutěžích</p> <p>koncerty učitelů v zahraničí</p> <p>spolupráce s Národním divadlem moravskoslezským</p> <p>koncerty na festivalu Janáčkovy Hukvaldy</p> <p>spolupráce a výměnné koncerty s Hudební akademií v Katovicích</p> <p>spolupřadateství mezinárodní interpretační soutěže Cena Beethovenova Hradce</p> <p>koncerty komorního pěveckého sboru Collegium Ostravské univerzity</p>

10.5.7 Umělecká činnost

Obor	Činnost	Počet
Hudební	Interpretace hudebních děl	73
	Televizní a rozhlasové relace	5
	Mistrovské interpretační kurzy	5
Výtvarný	Výstavy	15

THE INSTITUTE FOR ARTISTIC STUDIES

• • • Resumé

The Institute for Artistic Studies is a university-level institute which teaches degrees in Music and Art.

Prof. Rudolf Bernatík
Direktor

Doc. Jan Hališka
Mgr. Dušan Foltýn
Vicedirektors

Šimon Kaňka
Chair, Student Council

Zdeněk Bořuta
Institute Secretary

Music:

The degree programme is based on the study of musical interpretation, musicology and music teaching with a main degree priority based either around instrumental or solo vocal performance. Alongside the musicological subjects, the degree also includes courses on teaching, philosophy, psychology, foreign languages, concert performance, teaching placements, opera performance, and orchestral performance. The Institute provides its students with opportunities to perform regularly in public, at University concerts, interpretation seminars, festivals and music competitions both in the Czech Republic and abroad. The Institute's main priority is to train its students for musical performance and to develop a wide range of music teaching skills.

Among the most important artistic and teaching activities at the Institute during 2003 were the following:

- around 100 students' concerts at the University and in concert halls both in Ostrava and at other locations
- 20 students performed at around 70 concerts abroad (South Korea, Germany, Monaco, Switzerland, Slovakia, Poland)
- 15 teachers performed at around 35 concerts abroad (Slovakia, Poland, Germany, France, South Korea, Denmark, Austria, Slovenia, Belgium)
- concert by teachers at the Conservatory in Žilina (Slovakia) and the Academy of Music in Katowice (Poland)
- concerts by Academy of Music teachers in Katowice and Ostrava
- joint concerts by students of the Institute and the Katowice Academy of Music in Katowice and Ostrava
- lecture on the interpretation of Chopin's piano mazurkas – Prof. Jasinski (Poland) in Ostrava
- international interpretation courses at the Institute – clarinet and violoncello (Prof. S. Hue, Paris)
- Doc. Jan Hališka taught international interpretation courses (violoncello) in South Korea
- MgA. Eliška Novotná and Mgr. Igor Františák taught in the AMEROPA international music courses in Prague

- Prof. R. Bernatík taught international interpretation courses (piano) organised by the University of Silesia, Katowice (Poland)
- Prof. R. Bernatík was a member of the panel for the international competition in Zabrze (Poland) and the vice-chair of the panel in the international Beethoven Festival in Hradec
- Prof. H. Januszewska was a member of the panel for the international vocal competition in Nowy Sącz (Poland)
- Doc. V. Kuzník was a member of the panel for the Kocian Violin Competition in Ústí nad Orlicí
- Doc. V. Vitek was a member of the panel for the nationwide University Clarinet Competition, Wloszakowice (Poland) and the chair of the Czech Conservatories Interpretation Competition, Ostrava

ÚSTAV PRO REGIONÁLNÍ STUDIA

10.6 Ústav pro regionální studia

10.6.1 Vedení a vědečtí pracovníci

Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
ředitel Ústavu

Prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc.
zástupce ředitele

Vědečtí pracovníci:

Prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.

Mgr. Pavel Kosek, Ph.D.

Mgr. Oskar Mainx

PaedDr. Iva Málková, Ph.D.

Mgr. Jan Malura, Ph.D.

Prof. PhDr. Milan Myška, DrSc.

PhDr. Martin Pilař, CSc.

Mgr. Zdeněk Smolka, Ph.D.

Mgr. Martin Tomášek

10.6.2 Zaměření vědecké činnosti

- pokračovala intenzivně příprava kulturněhistorické encyklopedie
- byl doplňován heslář a zpracovány podklady pro historické mapy regionu.
- byly zahájeny redakční práce a úpravy textu pro historické mapy regionu
- byly vydány další sešity Biografického slovníku Slezska a severovýchodní Moravy
- pokračovalo studium historie regionu a řešení teoretických otázek regionální problematiky
- do studijní programu na FF OU byla začleněna přednáška a seminář pro bohemisty věnovaný literatuře v regionu Slezska a severovýchodní Moravy
- byl připraven projekt institucionálního výzkumného záměru na období 2005 - 2009

10.6.2 Zapojení do badatelských grantů

Ústav plnil především badatelské úkoly, které vyplývaly z VZO č. MSM 179000001 „Slezsko a severovýchodní Morava jako specifický středoevropský region“. Kromě toho se pracovníci ústavu podíleli na řešení následujících projektů:

- GA ČR č. 405/01/P008 (Mgr. Jan Malura, Ph.D.)
- GA ČR č. 405/01/1270 (prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc.)
- grant Magistrátu města Ostravy (PaedDr. Iva Málková, Ph.D.)

10.6.4 Ediční činnost

Sborník		Mono- grafie	Skripta a učebnice		Recenze	Články		Ostatní	Celkem
domáci	zahr.		autor	spoluaut.		domáci	zahr.		
10	6	5				5	2	27	

Kromě toho bylo předneseno celkem 7 přednášek a příspěvků na mezinárodních vědeckých konferencích a zahraničních univerzitách v Polsku a Maďarsku.

INSTITUTE FOR REGIONAL STUDIES

• • • Resumé

Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
Director

Prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc.
Vicedirector

In 2003 the Institute for Regional Studies continued its research work according to its original project. The members of the Institute focused on the literary tradition of the region and the theoretical study of regional issues in connection with inter-ethnic relationships (e.g. the relationship between the Czech and Polish communities in the Těšín region). The Institute published a range of books and studies in journals both in the Czech Republic and abroad, and presented a number of papers at conferences. The main bulk of the Institute's work for the year, however, consisted of the preparation of the Cultural and Historical Encyclopedia of Silesia and North-Eastern Moravia – a publication which contains a wide selection of factual information on the region (focusing on literature, theatre, art, music, ethnography, language, etc.) ranging from prehistoric times to the present day. Alongside this large-scale work, the publication of the Biographical Dictionary of Silesia also continued. The Biographical Dictionary focuses on key regional personalities from all walks of life. The Institute also devoted considerable effort to the preparation of its long-term research plan for 2005–2009, a project which emphasises continuity with current research and considerably extends the interdisciplinary range of the Institute's research focus.

ÚSTAV PRO VÝZKUM A APLIKACE FUZZY MODELOVÁNÍ

• • •

10.7 Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování

10.7.1 Pracovníci ústavu

Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.

ředitel

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

zástupce ředitele

Vědečtí pracovníci:

Doc. RNDr. Radim Bělohávek, Dr.

Mgr. Martina Daňková

Ing. Antonín Dvořák

Mgr. Viktor Pavliska

Prof. Irina Perfilieva, CSc.

Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.

10.7.2 Zaměření vědecké činnosti

Vědecká činnost ÚVAFM se obecně zaměřuje na fuzzy logiku a fuzzy modelování. Podrobněji lze zaměření specifikovat v následujících bodech:

- Teorie fuzzy logiky v užším a širším smyslu se zaměřením na rozvoj metod soft computing
- Teorie modelů pro fuzzy logiku
- Teorie fuzzy aproximace
- Vývoj software LFLC 2000 (Linguistic Fuzzy Logic Controller)
- Teorie zobecněné konceptuální analýzy včetně její softwarové realizace
- Studium metod fuzzy vícekritériálního rozhodování
- Zapojení do badatelských grantů

Hlavním zdrojem financování ÚVAFM je výzkumný záměr MSM 179000002 „Modelování složitých systémů ve fuzzy a v nejistém prostředí“. Kromě toho jsme v r. 2003 řešili následující projekty:

- Česko-japonská spolupráce v rámci projektu KONTAKT ME-604 „Methods for Decision Support in Environment with Uncertainty“ (2002-2004)
- Česko-německý projekt CZE 01/022 „Fuzzy relations as tools for modeling industrial processes“, 2001-2003
- Česko-italský projekt č. 17 „Fuzzy systems in soft computing methods“ (2002-2004)
- Česko-čínský projekt KONTAKT ME-702 „Speciální techniky "soft computing" pro rozhodování v managementu“ (2003–2004)

10.7.3 Publikační činnost

Sborník		Mono- grafie	Skripta a učebnice		Recenze	Články		Ostatní	Celkem
domáci	zahr.		autor	spoluaut.		domáci	zahr.		
1	15	1+5 ¹⁾		1		2	14		39

¹⁾ Stat v monografii

Kromě toho bylo předneseno celkem 42 přednášek a příspěvků na mezinárodních vědeckých konferencích a zahraničních univerzitách v Německu, Turecku, Rakousku, Číně, Japonsku, Polsku, Itálii, Thajsku, Slovensku a Maďarsku.

Institute for the Research and Applications of Fuzzy Modelling

• • • Resumé

Scientists:

Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc. – Director

Doc. RNDr. Radim Bělohávek, Dr.

Mgr. Martina Daňková

Ing. Antonín Dvořák

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc. – Deputy Director

Mgr. Viktor Pavliska

Prof. Irina Perfilieva, CSc.

Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.

Secretary:

Martina Havelková (until 30. 11. 2003)

Monika Javorská (since 1. 12. 2003)

Scientific activities of IRAFM

The scientific activities of IRAFM are focused on fuzzy logic and fuzzy modelling. In more detail these activities can be specified as follows:

7. The theory of fuzzy logic in its narrower and broader senses with the focus on the development of soft computing methods.
8. Model theory for fuzzy logic.
9. Theory of fuzzy approximation.
10. The development of software system LFLC 2000 (Linguistic Fuzzy Logic Controller).
11. The theory of generalised conceptual analysis including its software realisation.
12. Study of methods of fuzzy multi-criteria decision-making.

Research grants of IRAFM

The main source of financing of IRAFM is the research plan MSM 179000002 "Modelling of complex systems in a fuzzy and uncertain environment". In addition, we also worked on the following projects in 2003:

5. Czech-Japanese cooperation KONTAKT ME-604 "Methods for Decision Support in Environments with Uncertainty" (2002-2004).
6. Czech-German project CZE 01/022 "Fuzzy relations as tools for modelling industrial processes", 2001-2003.
7. Czech-Italian project No. 17 "Fuzzy systems in soft computing methods" (2002-2004).
8. Czech-Chinese project KONTAKT ME-702 "Special techniques of soft computing for decision-making in management" (2003–2004).

DALŠÍ AKTIVITY VYSOKÉ ŠKOLY

• • • Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

11 Další aktivity vysoké školy

11.1 Čestný doktorát

Ostravská univerzita udělila 18. listopadu 2003 čestný doktorát významnému vědci prof. George J. Klirovi, mezinárodně uznávanému a erudovanému odborníkovi českého původu v oboru aplikovaná matematika, který v současné době působí jako profesor systémových věd na State University of New York v Binghamtonu.

11.2 Nejvýznamnější konference, semináře

8. – 10. října 2003 se v hotelu Harmony v Ostravě konala pod záštitou rektora doc. Petra Pánka mezinárodní konference Globalizace a její geopolitické, kulturní, ekonomické a ekologické souvislosti. Zúčastnilo se jí 53 účastníků z pěti zemí (Slovensko, Polsko, Rakousko, Švýcarsko a Česko). Zaznělo 48 referátů ve čtyřech sekcích: geopolitické, ekonomické, kulturní a ekologické.

Kromě toho dalších 28 konferencí a seminářů (z toho 10 studentských) pořádaly fakulty:

FF byla v roce 2003 pořadatelem nebo spolupořadatelem 14 konferencí a seminářů (z toho 8 studentských).

- Mezinárodní lingvistické kolokvium pořádané katedrou germanistiky
- XI. mezinárodní konference „Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání“ (září 2003)
- Mezinárodní vědecká konference u příležitosti 80. výročí narození polské nositelky Nobelovy ceny za literaturu: „Wisława Szymborska. Tradice. Současnost. Recepce.“ (prosinec 2003, Ostrava).
- 2 germanistické workshopy s mezinárodní účastí (duben a listopad 2003, ve spolupráci s nadací Roberta Bosche a DAAD)
- Mezinárodní vědecká konference na téma „Český jazyk a literatura ve XX. století. Konstanty a proměny“ (květen 2003, ve spolupráci se Státní vysokou školou ve Wałbrzychu)

PřF pořádala 7 mezinárodních konferencí a seminářů:

- Mezinárodní konference akademických funkcionářů VŠ ČR a SR působících v česko-slovenském příhraničí (4. – 6. 2. 2003, Ostrava, 42 účastníků)
- Konference „Pregraduální příprava a postgraduální vzdělávání učitelů chemie“ (20. – 25. 5. 2003, Rožnov p. Radhoštěm, 48 účastníků)
- Mezinárodní kalorimetrický seminář (26. – 30. 5. 2003, Suchá Rudná v Jeseníkách, 75 účastníků)
- 3. mezinárodní symposium Dřevokazné houby 2003 (25. – 27. 8. 2003, Ostrava, 30 účastníků)
- Information and Communication Technology in Education 2003 (16. – 18. 9. 2003, Rožnov pod Radhoštěm, 80 účastníků),
- 29. konference Association of SIMULA Users (Bystřice pod Hostýnem, 10. – 12. 9. 2003, 10 účastníků)
- Změny životního prostředí a jejich bioindikace II. (16. – 17. 10. 2003, Bartošovice nad Odrou, 50 účastníků)

PdF pořádala 4 mezinárodní konference a semináře:

- Mezinárodní studentská odborná konference – 17. 4. 2003, katedra hudební výchovy
- Mezinárodní seminář didaktiků tělesné výchovy ČR a SR – duben

- Mezinárodní vědecká konference Katechetické dny, Smilovice – 9. až 10. 10. 2003
- Studentská vědecká konference kinantropologie – KTV

ZSF pořádala 2 konference u příležitosti 10. výročí svého založení:

- Slavnostní konference k 10. výročí založení ZSF (24. 10. 2003, Ostrava, Polský dům)
- Studentská konference v prostorách fakulty (23. 10. 2003)

ÚVAFM organizoval Česko-japonský seminář (20. – 23. září 2003, Valtice, 20 účastníků).

11.3 Významné výstavy a koncerty

	FF	PdF	IpUS	OU
Koncerty doma	27	69	51	147
Koncerty zahraničí	13	41	35	89
Výstavy doma	1	8	0	9
Výstavy v zahraničí	0	2	0	2
Ostatní (nahrávky aj.)	0	8	22	30

Umělecká činnost je profesionální doménou PdF (kateder hudební výchovy, výtvarné výchovy a výtvarné tvorby) a IpUs, ale účastní se jí i amatérsky někteří pracovníci a studenti z FF, výjimečně i z PpF a ZSF.

Úplný přehled koncertů a výstav uvádí tabulka. Nejvýznamnější z nich jsou zahraniční prezentace. V oblasti hudby to byly:

- 2. mezinárodní interpretační kurzy v oboru hry na klarinet (IpUS)
- Mezinárodní festival pěveckých sborů Cabofrio, Brazílie, září 2003 (Vysokoškolský pěvecký sbor, sborníkem prof. L. Pivovarský, dr. J. Spisar)
- Festival sborového umění, Alava, Španělsko, září 2003 (Pěvecké sdružení Slezská Ostrava, sborníkem dr. J. Spisar)

V oblasti výtvarného umění patřily v roce 2003 k nejvýznamnějším výstavám s účastí našich pedagogů následující akce:

- Bielsko-Biala (Galeria Bielska BWA)
- výstava v Galerii Chelčického
- výstava v Galerii Mona Lisa v Olomouci
- Muzeum Prostějov – Mezinárodní výstava surrealistické koláže
- Galerie Katakomby (Divadlo Husa na provázku, Brno)
- Galerie Jupiter (Velké Meziříčí)
- Nekomerční Galerie Student: 12 výstav v roce 2003

11.4 České akademické hry

Ve dnech 5. – 7. května 2003 se konaly v Ostravě II. české akademické hry. Zúčastnili se jich sportovci-studenti z většiny vysokých škol v České republice. Soutěžilo se v 25 disciplínách, z nichž 16 měla pod patronátem VŠB – TU a zbývajících 9 zaštitila OU. Studenti z naší univerzity získali celkově 7. místo a tím se umístili v horní polovině výsledkové listiny.

PÉČE O STUDENTY

• • • Ing. Ladislav Kudela, Ing. Marcela Pohlová

12 PÉČE O STUDENTY

12.1 Ubytovací a stravovací zařízení

V roce 2003 nadále platila dohoda rektorů OU a VŠB-TU o způsobu ubytování a stravování studentů a další spolupráci v této oblasti, jež spočívá v tom, že stravování a ubytování studentů OU zajišťují pracovníci Kolejí a menz VŠB-TU.

Na Koleji J. Opletala je ubytováno 565 studentů Ostravské univerzity. V internátu Integrované střední školy dopravní v Ostravě-Vítkovicích – v pronajatém zařízení – bylo ubytováno průměrně 400 studentů OU. Deficit cca 400 lůžek pro studenty OU nadále přetrvává.

• *Tabulka č. 1: Péče o studenty – ubytování, stravování*

Lůžková kapacita kolejí VŠ celkově			565
Počet lůžek určených k ubytování studentů			966
Počet lůžek určených k ubytování zaměstnanců			0
Počet lůžek k příležitostostnému ubytování hostů školy			2
Počet lůžek v pronajatých zařízeních			401
Počet podaných žádostí o ubytování v příslušném akademickém roce			1480
Počet kladně vyřízených žádostí o ubytování k 31. 10. přísl. akad.roku			966
Výše koležného za měsíc	Studenti	Zaměst.	Ostatní
• A – buňkový systém – jednolůžkový	0	0	0
• B – vícelůžkové pokoje – dvoulůžkový	810	0	0
• C – ostatní – třílůžkový	690	0	0
Kalkulační průměrná cena za 1 hlavní jídlo	0	0	0
Počet vydaných hlavních jídel v roce studentům OU	0	0	0

Stravování studentů a pracovníků OU bylo nadále zabezpečováno převážně v menze v Ostravě 1, na Reální ul., která je provozována pracovníky KaM VŠB-TU.

12.2 Akademické informační centrum

Činnost centra se soustředila na poskytování informací :

- o studiu na Ostravské univerzitě a možnostech celoživotního vzdělávání
- o studiu na jiných vysokých školách v České republice i v zahraničí
- o možnostech uplatnění absolventů v praxi
- o volných pracovních místech
- o poradenství psychologickém a právním

Od 1. 9. 2001 existuje webová stránka pro potřeby Centra informačních a poradenských služeb, kde jsou uváděny a aktualizovány potřebné informace nebo odkazy na příslušné webové stránky Ostravské univerzity nebo jiných institucí (Úřad práce Ostrava, Městské informační centrum, info-centra jednotlivých

vysokých škol, Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje apod.). Informace jsou jednak pro studenty Ostravské univerzity, ale i pro zájemce o studium na této škole a pro absolventy.

12.3 Tělovýchovná, sportovní a umělecká činnost

12.3.1 Přehled umístění studentů OU ve významných sportovních soutěžích

Úspěchy studentů v na Českých akademických hrách v Ostravě v roce 2003

Individuální soutěže

Dudová Lenka	judo (do 61 kg)	2. místo
Luzar Ivo	judo (do 66 kg)	1. místo
Kudělka Martin	karate (kumite do 68 kg)	3. místo
Skalík Albín	karate (kumite do 78 kg a BRH)	2x 1. místo
Sekanina Svatopluk	karate (kumite do 78 kg)	2. místo
Norková Zuzana	karate (kumite nad 60 kg a BRH)	2x 2. místo
Nevludová Ivana	karate (kumite do 60 kg a BRH)	1. a 3. místo
Nečesaná Dagmar	moderní gymnastika	3. místo
Hertlová Kateřina	plavání (400m volný způsob a 4x 50m volný způsob a 4x 50m polohová štafeta)	2x 3. místo a 4. místo
Radvanská Lucie	plavání (4x 50m volný způsob a 4x 50m polohová štafeta)	3. místo a 4. místo
Těhanová Hana	plavání (4x 50m volný způsob a 4x 50m polohová štafeta)	3. místo a 4. místo
Sekaninová Lada	plavání (4x 50m volný způsob a 4x 50m polohová štafeta)	3. místo a 4. místo
Potěšilová Lucie	horolezení	1. místo
Poliaček Vladimír	st. tenis (dvouhra, čtyřhra	3. místo, 1. místo
Tomica Daniel	st. tenis (čtyřhra, smíšená čtyřhra)	3. místo, 2. místo
Pospíšková Jarmila	st. tenis (čtyřhra)	1. místo
Klášková Dagmar	st. tenis (čtyřhra)	2. místo
Lindnerová Kateřina	tenis (čtyřhra, dvouhra)	3. místo, 2. místo
Lindnerová Zuzana	tenis (čtyřhra, dvouhra)	2x 3. místo
ženy	beach-volejbal	3. místo

Kolektivní sporty

muži	házená	1. místo
ženy	softbal	1. místo

12.3.2 Přehled umístění studentů OU ve významných uměleckých soutěžích

Skupina KAMERA SKURA reprezentovala ČR na 50. bienále v Benátkách.

Sochař Jaroslav Kolář obdržel hlavní cenu Salonu mladých ve Zlíně.

1. cena v soutěži EXIT 2003 (Ústí nad Labem) – posluchači Petr Stark a Jakub Adamec, IVU, II. ročník (ateliér intermediálních forem).

Ocenění „Osobnost roku 2003“ získala skupina KAMERA SKURA.

1. cena v soutěži Papír Kniha – trienále umělecké knižní vazby Kroměříž (studentka posledního ročníku ateliéru volné a užité grafiky – Tereza Smetanová).

DALŠÍ ROZVOJ VYSOKÉ ŠKOLY

• • • Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc., doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

13 DALŠÍ ROZVOJ OU

13.1 Zapojení v programech Fondu rozvoje vysokých škol

- *Zapojení vysoké školy v programech Fondu rozvoje vysokých škol*

Fond rozvoje vysokých škol	Počet přijatých projektů	Přidělené fin. prostředky v tis. Kč		
		investiční	neinvestiční	celkem
	17	6 136	1083	7 219

Fond rozvoje vysokých škol (FRVŠ) – vývoj v letech 2001 – 2003

	FF	PdF	PřF	ZSF	ost.	OU celkem
Počet podaných projektů v roce 2003	2	7	10	2	2	23
Z toho počet získaných projektů na rok 2004	1	0	6	0	1	8
Získané prostředky na rok 2004 (v tis. Kč)	58	0	2 257	0	340	2 655
Počet řešených projektů v roce 2003	1	4	9	2	1	17
Získané prostředky (v tis. Kč)	46	366	4 107	1 139	1 561	7 219
Počet řešených projektů v roce 2002	4	11	11	4	2	32
Získané prostředky (v tis. Kč)	290	2 019	2 443	1 730	2 236	8 718
Počet řešených projektů v roce 2001	2	8	3	0	3	16
Získané prostředky (v tis. Kč)	193	836	162	0	2 581	3 772

OU získala v roce 2002 z FRVŠ 8,7 mil. Kč. Projekty získané v průběhu roku 2002 a určené k řešení na rok 2003 jsou nižší (5,4 mil. Kč), není to však znepokojující údaj. Pokles získaného objemu prostředků z FRVŠ je způsoben jeho extrémním nárůstem v roce 2002 na 8,7 mil. Kč, zatímco v předchozích letech jsme získávali jen něco mezi 3 až 4 mil. Kč. Částka na rok 2003 ve výši 5,4 mil. Kč je pořád ještě vyšší než částky, které OU kdykoliv získala do roku 2001.

13.2 Zapojení v rozvojových programech MŠMT

Ostravská univerzita řešila v roce 2003 níže uvedené projekty v rámci programu MŠMT „Transformační a rozvojové programy na rok 2003“ v celkovém objemu 11 940 tis. Kč.

Číslo proj.	Původní číslo	Progr. a podprogr.	Fak.	Název projektu	Řešitel	NIV	INV
• 1 Program na podporu vzdělávací činnosti veřejných vysokých škol							
137	119/63	1a	PdF	Specializace v pedagogice, studijní obor Informační technologie ve vzdělávání (původně Technologie a počítače)	Kapounová J., doc., RNDr., CSc.	200	
140	284	1a	PdF	Didaktika češtiny s komunikačními prvky	Svobodová J., doc., PhDr., CSc.	185	
141	118	1a	PřF	Příprava oboru Experimentální biologie v rámci studijního programu Biologie	Špunda V., doc., RNDr., CSc. Malachová K., doc., RNDr., CSc. Taraba B., prof., Ing., CSc.	789	
142	124/66	1a	ZSF	Realizace 2. ročníku bakalářského studijního programu: 5341 R Ošetřovatelství	Mastiliáková D., PhDr., Ph.D.	835	
143	125/67	1a	ZSF	Zavedení bakalářského studijního programu Ochrana veřejného zdraví	Menzlová M., MUDr., CSc.	251	
144	1/274/200 1/77	1b	FF	Inovace pregraduální a postgraduální přípravy učitelů ruštiny	Lepilová K., doc., PhDr., CSc.	103	
145	122/62	1b	PřF	Rozvoj bakalářského studijního oboru Měření a počítačová prezentace dat	Dvořák D., doc., RNDr., CSc.	305	
146	120	1b	ZSF	Zobrazovací metody a aplikace ionizujícího záření	Chmelová J., MUDr., Ph.D.	500	
151		1b	PdF	Příprava studijního programu Učitelství výtvarné výchovy pro ZŠ, SŠ a ZUŠ - kombinované studium	Vorel O., PhDr.	200	
152		1b	PdF	Inovační prvky ve výuce mateřštiny	Dokoupilová L., Mgr. Gejgušová I., Mgr.	118	
153		1b	PdF	Zkvalitnění a zefektivnění pedagogických praxí na OU	Dokoupilová L., Mgr.	101	
154		1b	PdF	Počítačem podporovaná výuka matematice v kombinovaném i prezenčním studiu učitelství pro 1. stupeň ZŠ	Libicher J., doc., RNDr., CSc. Pisklák B., PhDr., CSc. Novotná V., RNDr. Krpec R., Mgr. Vávrová R., Mgr., Ph.D.	164	
155		1b	PřF	Transformace a modernizace učitelských studijních programů na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity v Ostravě	Kričfaluši D., doc., PaedDr., CSc.	500	
156		1b	PřF	Příprava akreditace magisterského studijního oboru Modelování za neurčitosti (v češtině i angličtině)	Novák V., prof., Ing., DrSc.	300	
157		1b	ZSF	Zdravotnický záchranář	Dostálová J., doc., MUDr., CSc.	200	
159		1c	PdF	Zkvalitnění přípravy učitelů obč. výchovy pro práci v multikulturním prostředí	Petrucijová J., PhDr., CSc.	70	
160		1c	PřF	Realizace e-learningu v distančních a kombinovaných formách výuky	Klimesš C., doc., Ing., CSc.	2500	
161		1c	ZSF	Posílení didaktického zázemí výuky morfologických předmětů v rámci studijních programů uskutečňovaných na ZSF OU	Přádka M., Ing., MUDr., Ph.D.	799	

•2 Program podpory celoživotního vzdělávání							
Číslo proj.	Původní číslo a 2001/02 podprogr.	Progr.	Fak.	Název projektu	Řešitel	NIV	INV
54	2b	PřF		E-learning ve vzdělávání pracovníků ve veřejné správě	Telnarová Z., Ing., Ph.D. Burianová E., Ing.	324	
56	2c	PdF		Zdravý životní styl v podmínkách výchovných ústavů a jiných výchovných institucí	Čísařová M., PaedDr., CSc.	310	
57	2d	PřF		Senioři v informační společnosti	Burianová E., Ing. Treterová E., Ing.	144	
•6 Program podpory pro zkvalitnění informační a technické infrastruktury VVŠ pro vzdělávací činnost a řízení VVŠ							
37	6a	PdF		Zhodnocení technické infrastruktury víceúčelového přednáškového sálu v areálu Podlahova	Janáček Z., doc., PhDr.	0	500
38	6a	R		Zkvalitnění technické infrastruktury ZSF připojením k páteřní počítačové síti OU optickým vedením	Malčík M., Mgr.	0	
1400							
39	6a	R		Integrace informačních systémů OU vzhledem k rostoucím nárokům na vědeckou, pedagogickou a řídicí práci	Malčík M., Mgr.	450	1000
•3 Program podpory mezinárodní mobility studentů veřejných vysokých škol							
89	3b	FF		Mobilita studentů	Pobořil M., Mgr.	250	
90	3a	FF		Mobilita studentů	Pobořil M., Mgr.	100	
91	3b	PdF		Mobilita studentů	Svobodová D., PhDr., Ph.D.	80	
92	3a	PdF		Mobilita studentů	Svobodová D., PhDr., Ph.D.	40	

Projekty řešené v podprogramech 1, 2 a 6 byly splněny dle zadání a finanční prostředky poskytnuté jednotlivým projektům byly vyčerpány v plné výši a byly efektivně využity. U všech řešených projektů proběhlo závěrečné oponentní řízení v souladu s požadavky jednotlivých programů.

U projektů řešených v podprogramu 3 Program podpory mezinárodní mobility studentů veřejných vysokých škol byla vyčerpána částka 37 643 Kč. Částka 432 357 Kč byla vrácena zpět na MŠMT jako nevyčerpané prostředky roku 2003. Pro rok 2004 se proto zavedlo přesnější plánování výjezdů v rámci tohoto programu, což by mělo minimalizovat objem vrácených prostředků.

13.3 Investiční rozvoj Ostravské univerzity v roce 2003

Program rozvoje a modernizace prostorových kapacit Ostravské univerzity na léta 2003 až 2007 byl zpracován v roce 2002 na základě metodických pokynů MŠMT. V dokumentu „Návrh podprogramu 5 - Rozvoj materiálně technické základny Ostravské univerzity v Ostravě“ byly specifikovány investiční priority na uvedené období. Na základě tohoto plánovacího dokumentu jsou ve zmíněném období zahájeny přípravy pro realizaci stavebních investic, jejichž cílem je postupně vybudovat moderní vzdělávací objekty s potřebným zázemím a rozšířit ubytovací kapacity Ostravské univerzity.

13.3.1 Stavební akce realizované v roce 2003

S ohledem na plánované termíny nebyla v roce 2003 zahájena ani ukončena realizace žádné nové investiční akce. Zvláštním investičním úkonem v roce 2003 bylo nabytí objektu Mlýnská 5, který zakoupila Ostravská univerzita od Statutárního města Ostrava.

INVESTIČNÍ AKCE PŘIPRAVOVANÉ V ROCE 2003

Za předpokladu, že Ostravská univerzita obdrží na akce plánované k realizaci v roce 2004 z MŠMT, resp. z MF požadované finanční zdroje SD, bude na jaře zmíněného roku zahájena II. etapa rekonstrukce a modernizace objektu Chittussiho 10 a rekonstrukce a modernizace objektu Mlýnská 5. Pro tyto stavby byla v roce 2003 zahájena projektová příprava v následujícím rozsahu.

- Rekonstrukce a modernizace objektu Chittussiho 10, II. etapa

Investiční akce je projekčně sladěna s předcházejícími stavebními aktivitami v areálu Hladnov. Realizací tohoto díla bude ukončena výstavba výukového komplexu pro Přírodovědeckou fakultu Ostravské univerzity. V roce 2003 proběhlo pro tuto stavbu výběrové řízení na dodavatele projektu, je zpracována dokumentace pro stavební řízení, dokumentace pro realizaci díla a je podána žádost o stavební povolení. Celkové investiční náklady na zpracování všech stupňů projektu pro tuto stavbu činily v roce 2003 3,068 mil. Kč a byly hrazeny z vlastních zdrojů Ostravské univerzity.

- Rekonstrukce objektu Mlýnská 5

Objekt je umístěn v centrální části Ostravy a byl zakoupen pro potřeby Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Po jeho rekonstrukci získá Pedagogická fakulta místo pro 3 katedry s příslušnými výukovými prostorami včetně pracovišť pedagogů, společenskou část a děkanát. Dále bude v tomto objektu umístěno knihkupectví, informační centrum pro studenty, bufet s internetovou kavárnou a studentský klub. Vzhledem k tomu, že je objekt dislokován v památkově chráněné zóně, bude jeho rekonstrukce probíhat za účasti Památkového ústavu. V roce 2003 proběhlo pro tuto stavbu výběrové řízení na dodavatele projektu, je zpracována dokumentace pro stavební řízení a vydáno stavební povolení. Celkové investiční náklady na zpracování uvedené části projektu činily v roce 2003 0,684 mil. Kč a byly hrazeny z vlastních zdrojů Ostravské univerzity.

STAVEBNÍ INVESTICE VE VÝHLEDU

Mimo investiční akce, jejichž projektová příprava byla zahájena, počítá plán rozvoje Ostravské univerzity s dalšími investičními akcemi, jejichž časový horizont zahájení je závislý na schválení finální části návrhu Podprogramu 5 příslušnými orgány MŠMT a Parlamentem ČR. Cílem těchto investičních akcí bude řešit výukové prostory Zdravotně sociální fakulty a problematiku ubytovacích kapacit Ostravské univerzity. Do této kategorie stavebních akcí je zahrnuta:

- Rekonstrukce objektu pro ZSF, areál Ostrava-Zábřeh

Připravovanou rekonstrukcí objektu gynekologicko-porodnické kliniky a dětské kliniky bývalé Krajské nemocnice v Ostravě-Zábřehu bude vyřešena problematika výukových prostor ZSF Ostravské univerzity, která tím zároveň získá prostory pro zřízení nových kateder fakulty. Vzhledem k tomu, že je v současné době realizován převod všech objektů bývalé Krajské nemocnice v Ostravě-Zábřehu na Statutární město Ostrava, je předpoklad, že zmíněné objekty získá Ostravská univerzita v roce 2004. Následně bude zahájena investiční činnost, která bude směřovat k tomu, aby do tří let od registrace stavby bylo hotové dílo předáno uživateli.

- Rekonstrukce objektu na koleje, areál Ostrava-Zábřeh

S ohledem na nedostačující ubytovací kapacity chce OU řešit tento problém rekonstrukcí dosud neupraveného objektu v bývalé Krajské nemocnici v Ostravě-Zábřehu. Záměrem je vybudovat v areálu Ostrava-Zábřeh koleje s kapacitou do 400 míst. Původně plánovaný objekt pro tuto akci Ostravská univerzita pravděpodobně nedostane, proto je předmětem dalšího jednání jiný objekt, který je srovnatelný s objektem původním. Předpokládaný termín zahájení příprav je rok 2005 a dále.

- Rekonstrukce objektu C, Koleje Jana Opletala na Hladnově

Objekt C je součástí ubytovacího areálu Kolejí Jana Opletala na Hladnově a tvoří jeho hlavní vstup. Dříve tato část sloužila jako provozní budova a menza pro studenty. Rekonstrukci objektu C získá Ostravská univerzita do svého ubytovacího fondu cca 150 míst nadstandardního ubytování, to znamená, že každý dvojlůžkový pokoj bude mít předsíň a sociální zařízení. Časový horizont akce je rok 2007 a dále.

13.3.2 Stroje, přístroje, zařízení a software pořízené v roce 2003

V roce 2003 pořídila Ostravská univerzita stroje a zařízení (včetně software) v celkové výši 18,4 mil. Kč, což odpovídá trendům v minulých letech. Tento objem finančních prostředků vynaložených na obnovu a rozvoj přístrojového vybavení představuje maximální výši finančních prostředků, které může univerzita uvolnit ze svého rozpočtu (případně získat ze státní dotace a rozvojových programů) pro tyto účely. Ačkoliv Ostravská univerzita není typickou technologickou vysokou školou, jednoznačně závislou na technickém vybavení, dlouhodobý nedostatek finančních prostředků nutných na obnovu a rozvoj přístrojového vybavení začíná být limitujícím faktorem rozvoje a udržení kvality, a to především na Přírodovědecké a Zdravotně sociální fakultě. Pokud bude tento trend nadále pokračovat, bude muset univerzita částečně omezit investice do nemovitostí a uvolněné finanční prostředky použít pro obnovu přístrojového vybavení.

Tak jako v roce 2002 byl hlavním zdrojem pro tyto investice FRIM vytvořený v rámci činnosti univerzity (odpisy, příjmy z hospodářské činnosti) a jednak finance z různých grantů a rozvojových programů. Současný trend snižování objemu investičních prostředků, které lze získat z grantových aktivit, případně povinné zvyšování podílu univerzity na těchto prostředcích zákonitě povede k dalšímu prohlubování nedostatku těchto financí.

Základní finanční strukturu pořízených strojů a zařízení prezentuje následující tabulka:

- *Zapojení vysoké školy v programech Fondu rozvoje vysokých škol*

typ pořízeného stroje a zařízení	tis. Kč
PC technologie a servery	3842
Audiovizuální technika	1328
Telekomunikační technika	2061
Ostatní přístroje a zařízení	11 201
Celkem	18 432

ČINNOST SPRÁVNÍ RADY OU

• • •

14 ČINNOST SPRÁVNÍ RADY OU

Činnost Správní rady Ostravské univerzity upravuje Statut Správní rady Ostravské univerzity, který vychází z paragrafu 14 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb.

Správní rada se v roce 2003 sešla 2x a vyjádřila stanovisko k činnosti Ostravské univerzity a schválila právní úkony, které jí předpisuje zákon.

V roce 2003 ukončili členství ve Správní radě 4 členové: Mgr. Ilja Racek, MUDr. Jaroslav Lux, Ing. Jan Svozil a PhDr. Lubomír Zaorálek.

ZÁVĚRY

• • • Doc. Ing. Petr Pánek, CSc., rektor

15 ZÁVĚRY

V následné kapitole jsou shrnuty výsledky dosažené v klíčových oblastech činnosti univerzity v roce 2003. Vedení OU se podobně jako v letech minulých zaměřilo na plnění dlouhodobého plánu rozvoje univerzity a naplňování myšlenek Boloňské deklarace.

STUDIJNÍ A PEDAGOGICKÁ ČINNOST

Lze konstatovat, že přetrvává zájem o studium na OU. Největšímu zájmu se těší stále obory filologické, zdravotnické, geografické, sociální péče a informatika. Trvalý je zájem o pedagogické a umělecky zaměřené obory. Dlouhodobý záměr zpracovaný do roku 2005 počítal s 6 000 studenty v cílovém roce. V roce 2003 studovalo na OU (stav k 31. 10. 2003) 6700 studentů. Zatímco se počet studentů rok od roku neustále zvyšuje, počet pedagogů zůstává téměř nezměněn.

Pro kreditní systém studia byly provedeny a Ministerstvem školství registrovány další změny ve Vnitřních předpisech OU, které by měly zefektivnit fungování tohoto systému. Na základě diskuse ke kreditnímu systému byla vydána nová směrnice rektora č. 56/2003 Zásady kreditního systému na Ostravské univerzitě v Ostravě.

Doposud nebyl k akreditaci předložen žádný studijní program v cizím jazyce. Fakulty OU nabízely pouze krátkodobé, semestrální kurzy v angličtině, případně v němčině.

S výjimkou SP Učitelství pro ZŠ a Učitelství pro SŠ a reakreditací/prodloužení akreditací některých magisterských SP byly předkládány k akreditaci spisy pro studijní programy bakalářské nebo navazující magisterské programy. Stejná situace byla u žádostí o rozšíření akreditace bakalářských nebo navazujících magisterských programů o nové studijní obory.

Značná pozornost byla věnována rozvoji celoživotního vzdělávání. V různých aktivitách CŽV na OU (kurzech přípravných i odborných, ve studiu rozšiřujícím, specializačním i v doplňujícím pedagogickém studiu, Univerzitě třetího věku (dále U3V), na kurzech, seminářích a letních školách) se vzdělávalo asi 8 000 účastníků. FF pořádala kurzy českého jazyka pro cizince. Zvýšil se počet přípravných kurzů pro uchazeče o studium na VŠ. V Trinci byla otevřena U3V, na jejíž výuce participují pedagogové všech fakult.

Intenzivně se pracovalo na přípravě opor pro distanční formy vzdělávání, zejména e-learningových, pro jejichž tvorbu byla získána finanční podpora MŠMT.

VĚDECKOVÝZKUMNÁ A TVŮRČÍ UMĚLECKÁ ČINNOST

Počet podávaných badatelských grantů na OU v posledních dvou letech výrazně narůstá. Příznivě se na tom podílí i systém finančního motivování pracovníků za podání grantů. Počet podávaných grantů evidovaných v CEPu se proto v posledních pěti letech zdvojnásobil, ale počet získaných grantů se udržuje na stejné úrovni. Zvyšuje se podíl projektů, ve kterých figurujeme jako jejich nositelé, situace se liší oproti minulosti, kdy jsme byli častěji jen spoluřešitelé. Objem získaných prostředků na vědu a výzkum vykazuje stoupající tendenci a výrazně se neliší od údajů vykazovaných tzv. kamennými univerzitami, jako je UK Praha či UP Olomouc. Rok 2003 byl významný z hlediska přípravy nových institucionálních záměrů.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Nejvýznamnější aktivitou mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání byla účast OU v programu Socrates-Erasmus. OU se rovněž zapojila prostřednictvím regionálního kontaktního střediska do příprav na 6. rámcový program EU. Proběhly semináře k přípravě 6. rámcového programu EU a do 6. RP EU se přihlásilo 7 týmů řešitelů z OU. Ve všech případech jde o připojení se k jiným, zejména zahraničním týmům. Regionální kontaktní středisko se bude podílet na projektu zařazeném jako Specifická podpůrná akce (SSA), jehož koordinátorem je Politechnika Wrocławská.

Na IpUS byl připraven projekt, jímž se naše univerzita zapojila do programu DANTE TV, což je akademická televizní a internetová síť.

SPOLUPRÁCE S INSTITUCEMI REGIONU

Jednou z možností, jak je možno získat prostředky pro rozvoj tvůrčích aktivit, je angažování se v projektech vypisovaných městem a regionem. Byly vytipovány komerčně zajímavé aktivity pracovišť OU pro potřeby Vědecko-technologického parku Ostrava. Ve spolupráci s BIC Ostrava pokračovalo řešení projektů s komerčním využitím (CIT, ÚFM).

Pracoviště OU řešila v r. 2003 velký projekt Phare, který byl zaměřen na rozvoj celoživotního vzdělávání Moravskoslezského kraje.

MATERIÁLNÍ A PROSTOROVÝ ROZVOJ

Byl sladěn s předcházejícími stavebními aktivitami, zejména v areálu Hladnov. Realizací tohoto díla bude ukončená výstavba výukového komplexu pro Přírodovědeckou fakultu Ostravské univerzity. V roce 2003 proběhlo pro tuto stavbu výběrové řízení na dodavatele projektu, je zpracována dokumentace pro stavební řízení, dokumentace pro realizaci díla a je podána žádost o stavební povolení. Celkové investiční náklady na zpracování všech stupňů projektu pro tuto stavbu v roce 2003 budou činit 3,068 mil. Kč a budou hrazeny z vlastních zdrojů Ostravské univerzity. Další významnou akcí bylo získání objektu na ul. Mlýnská, který bude sloužit PdF i některým celouniverzitním aktivitám.

Významnou událostí v životě univerzity bylo spolupořádání Českých akademických her v květnu 2003, kdy se Ostrava stala dostaveníčkem více než 2000 sportovců-akademiků z celé České republiky.

VNITŘNÍ ROZDĚLOVÁNÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ

Ostravská univerzita již dlouhodobě optimalizuje způsob rozdělování státní dotace na jednotlivé subjekty, tj. fakulty, ústavy a centrální pracoviště (rektorát, centrum informačních technologií a univerzitní knihovna). Cílem tohoto procesu je vytvořit průhledná pravidla umožňující jednotlivým subjektům řídit své finanční příjmy v závislosti na optimalizaci jejich činností a vytvořit přímou závislost mezi principem, jímž jsou finanční zdroje Ostravské univerzity přidělovány, a principem, jímž jsou tyto zdroje rozdělovány na jednotlivé subjekty.

Závěrem lze konstatovat, že přes přetrvávající problémy s dlouhodobým podfinancováním univerzity ze strany státu se podařilo splnit hlavní úkoly stanovené dlouhodobou koncepcí rozvoje pro rok 2003.

Předloženou výroční zprávu o činnosti Ostravské univerzity v roce 2003 vypracovanou podle § 21 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů:

Projednala Správní rada OU dne 14. 4. 2004

Projednal a schválil Akademický senát OU dne 17. 5. 2004

Výroční zpráva Ostravské univerzity

© Ostravská univerzita 2003

Korektura českých textů

Mgr. Ivana Gejgušová

Korektura anglických textů

Christopher Hopkinson, B.A.,

Grafická úprava

Pavel Noga

Tisk

Repronis Ostrava

Náklad

100 ks

Neprodejné

ISBN: 80-7042-381-1